

The Project Gutenberg eBook of Octavia Praetexta, by Carl Hosius

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Octavia Praetexta

Dubious author: Lucius Annaeus Seneca

Editor: Carl Hosius

Release Date: October 28, 2009 [EBook #30345]

Language: Latin

Credits: Produced by Michael Gray, alumnus, Santa Clara University Classics Department

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK OCTAVIA PRAETEXTA ***

KLEINE TEXTE FÜR VORLESUNGEN UND ÜBUNGEN
HERAUSGEGEBEN VON HANS LIETZMANN

-----147-----

OCTAVIA PRAETEXTA

CVM ELEMENTIS COMMENTARIJ

EDIDIT

CAROLVS HOSIVS

OCTAVIA

Iam vaga caelo sidera fulgens
Aurora fugat,
surgit Titan radiante coma
mundoque diem reddit clarum.
age tot tantis onerata malis, 5
repete assuetos iam tibi questus
atque aequoreas vince Alcyonas,
vince et volucres Pandionias:
gravior namque his fortuna tua est.
semper genetrix deflenda mihi, 10
prima meorum causa malorum,
tristes questus natae exaudi,
si quis remanet sensus in umbris.
utinam ante manu grandaeva sua
mea rupisset stamina Clotho, 15
tua quam maerens vulnera vidi
oraque foedo sparsa cruore.
o lux semper funesta mihi,
tempore ab illo
lux es tenebris invisae magis: 20
tulimus saevae iussa novercae,
hostilem animum vultusque truces.
illa illa meis tristis Erinys
thalamis Stygios praetulit ignes
teque extinxit, miserande pater, 25
modo cui totus paruit orbis
ultra Oceanum
cuique Britanni terga dedere
ducibus nostris ante ignoti
iurisque sui. 30
coniugis, heu me, pater, insidiis
oppressae iaces, servitque domus
cum prole tua capta tyranno.

NVTRIX

Fulgore primo captus et fragili bono
fallacis aulae quisquis attonitus stupet, 35
subito latentis ecce Fortunae impetu
modo praepotentem cernat eversam domum
stirpemque Claudi, cuius imperio fuit
subiectus orbis, paruit liber diu
Oceanus et recepit invitae rates. 40
en qui Britannis primus imposuit iugum,
ignota tantis classibus texit freta
interque gentes barbaras tutus fuit
et saeva maria, coniugis scelere occidit,
mox illa gnati, cuius extinctus iacet 45
frater venenis. maeret infelix soror
eademque coniunx nec graves luctus valet
ira coacta tegere crudelis viri;

mori iuvabit; poena nam gravior nece est
 videre tumidos et truces miserae mihi
 vultus tyranni iungere atque hosti oscula, 110
 timere nutus, cuius obsequium meus
 haud ferre posset fata post fratris dolor
 scelere interempti, cuius imperium tenet
 et sorte gaudet auctor infandae necis.
 quam saepe tristis umbra germani meis 115
 offertur oculis, membra cum solvit quies
 et fessa fletu lumina oppressit sopor:
 modo facibus atris armat infirmas manus
 oculosque et ora fratris infestus petit,
 modo trepidus idem refugit in thalamos meos 120
 persequitur hostis atque inhaerenti mihi
 violentus ense per latus nostrum rapit.
 tunc tremor et ingens excutit somnos pavor
 renovatque luctus et metus miserae mihi.
 adice his superbam paelicem nostrae domus 125
 spoliis nitentem, cuius in munus suam
 Stygiae parentem natus imposuit rati,
 quam dira post naufragia superato mari
 ferro interemit saevior pelagi fretis:
 quae spes salutis post nefas tantum mihi? 130
 inimica victrix imminet thalamis meis
 odioque nostri flagrat et pretium stupri
 iustae e marito coniugis captat caput.
 emergere umbris et fer auxilium tuae
 natae invocanti, genitor, aut Stygios sinus 135
 tellure rupta pande, quo praeceps ferar.

N. Frustra parentis invocas manes tui,
 miseranda, frustra, nulla cui prolis suae
 manet inter umbras cura, qui nato suo
 praeferre potuit sanguine alieno satum 140
 genitamque fratris coniugem captus sibi
 toris nefandis flebili iunxit face.
 hinc orta series facinorum: caedes, doli,
 regni cupido, sanguinis clari sitis;
 mactata soceri concidit thalamis gener 145
 victima, tuis ne fieret hymenaeis potens.
 pro facinus ingens! feminae est munus datus
 Silanus et cruore foedavit suo
 patrios penates criminis ficti reus.
 intravit hostis, ei mihi, captam domum, 150
 dolis novercae principis factus gener
 idemque natus, iuvenis infandi ingeni
 scelerum capaxque, dira cui genetrix facem
 accendit et te iunxit invitam metu;
 tantoque victrix facta successu ferox 155
 ausa imminere est orbis imperio sacri.
 quis tot referre facinorum formas potest
 et spes nefandas feminae et blandos dolos
 regnum petentis per gradus scelerum omnium?
 tunc sancta Pietas extulit trepidos gradus 160
 vacuumque Erinys saeva funesto pede
 intravit aulam, polluit Stygia face
 saevos penates, iura naturae furens
 fasque omne rupit; miscuit coniunx viro
 venena saeva cecidit atque eadem sui 165
 mox scelere nati; tu quoque extinctus iaces,
 deflende nobis semper infelix puer,
 modo sidus orbis, columen augustae domus,
 Britannice, heu me, nunc levis tantum cinis
 et tristis umbra; saeva cui lacrimas dedit 170
 etiam noverca, cum rogis artus tuos
 dedit cremandos membraque et vultus deo
 similes volanti saeviens flamma abstulit.

O. Extinguat et me, ne manu nostra cadat!

N. Natura vires non dedit tantas tibi. 175

O. Dolor, ira, maeror, miseriae, luctus dabunt.

N. Vince obsequendo potius immitem virum.

O. Vt fratrem ademptum scelere restituat mihi?

N. Incolumis ut sis ipsa, labentem ut domum
genitoris olim subole restituas tua. 180

O. Expectat aliam principis subolem domus;
me dira miseri fata germani trahunt.

N. Confirmet animum civium tantus favor.

O. Solatur iste nostra, non relevat mala.

N. Vis magna populi est. *O.* Principis maior tamen.

N. Respiciet ipse coniugem. *O.* Paelex vetat.

N. Invisa cunctis nempe. *O.* Sed cara est viro.

N. Nondum uxor est. *O.* Iam fiet et genetrix simul.

N. Iuvenilis ardor impetu primo furit,
languescit idem facile nec durat diu 190
in Venere turpi ceu levis flammae vapor:
amor perennis coniugis castae manet.
violare prima quae toros ausa est tuos
animumque domini famula possedit diu,
iam metuit eadem — *O.* Nempe praelatam sib195

N. Subiecta et humilis atque monumenta extruit,
quibus timorem fassa testator suum.
et hanc levis fallaxque destituet deus,
volucer Cupido. sit licet forma eminens,
opibus superba, gaudium capiet breve. 200

Passa est similes ipsa dolores
regina deum,
cum se formas vertit in omnes
dominus caeli divumque pater,
et modo pennas sumpsit oloris, 205
modo Sidonii cornua tauri,
aureus idem fluxit in imbri;

fulgent caelo sidera Ledae,
patrio residet Bacchus Olympo,
deus Alcides possidet Heben 210
nec Iunonis iam timet iras,
cuius gener est, qui fuit hostis.

vicit sapiens tamen obsequium
coniugis altae pressusque dolor:
sola Tonantem tenet aethereo 215
secura toro maxima Iuno,
nec mortali captus forma
deserit altam Iuppiter aulam.

tu quoque, terris altera Iuno,
soror Augusti coniunxque, graves 220
vince dolores.

O. Iungentur ante saeva sideribus freta
et ignis undae, Tartaro tristi polus,
lux alma tenebris, roscidae nocti dies,
quam cum scelesti coniugis mente impia 225
mens nostra semper fratris extincti memor.

utinam nefandi principis dirum caput
obruere flammis caelitem rector paret,
qui saepe terras fulmine infesto quatit
mentesque nostras ignibus terret sacris 230
novisque monstris; vidimus caelo iubar
ardens cometam pandere infestam facem,

qua plaustra tardus noctis aeterna vice
regit Bootes frigore Arctoo rigens.
en ipse diro spiritu saevi ducis 235
polluitur aether, gentibus clades novas
minantur astra, quas regit dux impius.

non tam ferum Typhona neglecto Iove
irata Tellus edidit quondam parens:
haec gravior illo pestis, hic hostis deum 240
homimimque templis expulit superos suis
civesque patria, spiritum fratri abstulit,

hausit cruorem matris et lucem videt
 fruiturque vita noxiam atque animam trahit!
 pro summe genitor, tela cur frustra iacis 245
 invicta totiens temere regali manu?
 in tam nocentem dextra cur cessat tua?
 utinam suorum facinorum poenas luat
 Nero insitivus, Domitio genitus patre,
 orbis tyrannus, quem premit turpi iugo 250
 morumque vitiis nomen Augustum inquinat!

N. Indignus ille, fateor, est thalamis tuis.
 sed cede fati atque fortunae tuae,
 alumna, quaeso neve violentam move
 iram mariti. forsitan vindex deus 255
 existet aliquis, laetus et veniet dies.

O. Gravi deorum nostra iam pridem domus
 urgetur ira, prima quam pressit Venus
 furore miserae dura genetricis meae,
 quae nupta demens nupsit incesta face 260
 oblita nostri, coniugis, legum immemor.
 illo soluta crine, succincta anguibus
 ultrix Erinys venit ad Stygios toros
 raptasque thalamis sanguine extinxit faces;
 incendit ira principis pectus truci 265
 caedem in nefandam: cecidit infelix parens,
 heu, nostra ferro meque perpetuo obruit
 extincta luctu; coniugem traxit suum
 natumque ad umbras, prodidit lapsam domum.

N. Renovare luctus parce cum fletu pios, 270
 manes parentis neve sollicita tuae,
 graves furoris quae sui poenas dedit.

CHORVS ROMANORVM

Quae fama modo venit ad aures?
 utinam falso credita perdat
 frustra totiens iactata fidem, 275
 nec nova coniunx nostri thalamos
 principis intret, teneatque suos
 nupta penates Claudia proles;
 edat partu pignora pacis,
 qua tranquillus gaudeat orbis 280
 servetque decus Roma aeternum.
 fratris thalamos sortita tenet
 maxima Iuno;
 soror Augusti sociata toris
 cur a patria pellitur aula? 285
 sancta quid illi prodest pietas
 divusque pater, 286b
 quid virginitas castusque pudor?
 nos quoque nostri sunt immemores
 post fata ducis, cuius stirpem
 prodimus acri suadente metu. 290
 vera priorum virtus quondam
 Romana fuit verumque genus
 Martis in illis sanguisque viris.
 illi reges hac expulerunt
 urbe superbos 295
 ultique tuos sunt bene manes,
 virgo dextra caesa parentis,
 ne servitium paterere grave et
 improba ferret praemia victrix
 dira libido. 300
 te quoque bellum triste secutum est,
 mactata tua miseranda manu,
 nata Lucreti,
 stuprum saevi passa tyranni.
 dedit infandi sceleris poenas
 cum Tarquinio Tullia coniunx, 305
 quae per caesi membra parentis
 egit saevos impia currus
 laceroque seni violenta rogos
 nata negavit.

receptus arce totque prospicerem metus? 380
 melius latebam procul ab invidiae malis
 remotus inter Corsici rupes maris,
 ubi liber animus et sui iuris mihi
 semper vacabat studia recolenti mea.
 o quam iuvabat, quo nihil maius parens 385
 natura genuit, operis immensi artifex,
 caelum intueri solis et currus sacros
 mundique motus, noctis alternas vices
 orbemque Phoebes, astra quem cingunt vaga,
 lateque fulgens aetheris magni decus. 390
 qui si senescit tantus in caecum chaos
 casurus iterum, nunc adest mundo dies
 supremus ille, qui premat genus impium
 caeli ruina, rursus ut stirpem novam
 generet renascens melior, ut quondam tulit 395
 iuvenis tenente regna Saturno poli.
 tunc illa virgo, numinis magni dea,
 Iustitia caelo missa cum sancta Fide
 terris regebat mitis humanum genus.
 non bella norant, non tubae fremitus truces, 400
 non arma gentes, cingere assuerant suas
 muris nec urbes; pervium cunctis iter,
 communis usus omnium rerum fuit;
 et ipsa tellus laeta fecundos sinus
 pandebat ultro, tam piis felix parens 405
 et tuta alumnis. alia sed suboles minus
 conspecta mitis, tertium sollers genus
 novas ad artes extitit sanctum tamen;
 mox inquietum, quod sequi cursu feras
 auderet acres, fluctibus tectos gravi 410
 extrahere pisces rete vel calamo levi,
 decipere volucres crate *vel tereti vagas*
 tenere laqueo, premere subiectos iugo
 tauros feroces, vulnere immunem prius
 sulcare terram, laesa quae fruges suas 415
 interius alte condidit sacro sinu.
 sed in parentis viscera intravit suae
 deterior aetas, eruit ferrum grave
 aurumque, saevas mox et armavit manus.
 partita fines regna constituit, novas 420
 extruxit urbes, tecta defendit sua
 aliena telis aut petit praedae imminens.
 neglecta terras fugit et mores feros
 hominum et cruenta caede pollutas manus
 Astraea virgo, siderum magnum decus. 425
 cupido belli crevit atque auri fames
 totum per orbem, maximum exortum est malum
 luxuria, pestis blanda, cui vires dedit
 roburque longum tempus atque error gravis.
 collecta vitia per tot aetates diu 430
 in nos redundant; saeculo premimur gravi,
 quo scelera regnant, saevit impietas furens,
 turpi libido Venere dominatur potens,
 luxuria victrix orbis immensas opes
 iam pridem avaris manibus, ut perdat, rapit. 435
 sed ecce gressu fertur attonito Nero
 trucique vultu; quid ferat mente horreo.

NERO PRAEFECTVS SENECA

Nero

Perage imperata; mitte, qui Plauti mihi
 Sullaeque caesi referat abscisum caput. 438b

Praef.

Iussa haud morabor, castra confestim petam.

Seneca

Nihil in propinquos temere constitui decet. 440

N. Iustum esse facile est, cui vacat pectus metu.

S. Magnum timoris remedium dementia est.

N. Extinguere hostem maxima est virtus ducis.

S. Servare cives maior est patriae patri.
N. Praecipere mitem convenit pueris senem. 445
S. Regenda magis est fervida adolescentia.
N. Aetate in hac sat esse consilii reor.
S. Vt facta superi comprobent semper tua.
N. Stulte verebor, ipse cum faciam, deos.
S. Hoc plus verere, quod licet tantum tibi. 450
N. Fortuna nostra cuncta permittit mihi.
S. Crede obsequenti parcius: levis est dea.
N. Inertis est nescire, quid liceat sibi.
S. Id facere faus est, quod decet, non quod licet.
N. Calcat iacentem vulgus. *S.* Invisum opprimat 455
N. Ferrum tuetur principem. *S.* Melius fides.
N. Decet timeri Caesarem. *S.* At plus diligi.
N. Metuant necesse est. *S.* Quicquid, exprimitur, grave est.
N. Iussisque nostris pareant. *S.* Iusta impera.
N. Statuam ipse. *S.* Quae consensus efficiat r 460
N. Despectus ensis faciet. *S.* Hoc absit nefas.
N. An patiar ultra sanguinem nostrum peti,
inultus et contemptus ut subito opprimar?
exilia non fregere summotos procul
Plautum atque Sullam, pertinax quorum furor 465
armat ministros sceleris in caedem meam,
absentium cum maneat etiam ingens favor
in urbe nostra, qui fovet spes exulum.
tollantur hostes ense suspecti mihi.
invisa coniunx pereat et carum sibi 470
fratrem sequatur. quicquid excelsum est, cadat.

S. Pulcrum eminere est inter illustres viros,
consulere patriae, parcere afflictis, fera
caede abstinere tempus atque irae dare,
orbi quietem, saeculo pacem suo. 475
haec summa virtus, petitur hac caelum via.
sic ille patriae primus Augustus parens
complexus astra est colitur et templis deus.
illum tamen fortuna iactavit diu
terra marique per graves belli vices, 480
hostes parentis donec oppressit sui.
tibi numen incruenta summisit suum
et dedit habenas imperi facili manu
nutuque terras maria subiecit tuo.
invidia tristis victa consensu pio 485
cessit senatus, equitis accensus favor,
plebisque votis atque iudicio patrum
tu pacis auctor, generis humani arbiter
electus orbem iam sacra specie regis
patriae parens; quod nomen ut serves, petit 490
suosque cives Roma commendat tibi.

N. Munus deorum est, ipsa quod servit mihi
Roma et senatus quodque ab invitis preces
humilesque voces exprimit nostri metus.
servare cives principi et patriae graves 495
claro tumentes genere quae dementia est,
cum liceat una voce suspectos sibi
mori iubere? Brutus in caedem ducis,
a quo salutem tulerat, armavit manus:
invictus acie, gentium domitor, Iovi 500
aequatus altos saepe per honorum gradus

Caesar nefando civium scelere occidit.
quantum cruoris Roma non vidit sui
lacerata totiens! ille qui meruit pia
virtute caelum, divus Augustus, viros 505
quot interemit nobiles, iuvenes senes
sparsos per orbem, cum suos mortis metu
fugerent penates et trium ferrum ducum
tabula notante deditos tristi neci!
exposita rostris capita caesorum patres 510
videre maesti, flere nec licuit suos,
non genere dira tabe pollute foro,
stillante sanie per putres vultus gravi.
nec finis hic cruoris aut caedis stetit:
pavere volucres et feras saevas diu 515
tristes Philippi, hausit et Siculum mare
classes virosque saepe caedentes suos.
concussus orbis viribus magnis ducum.
superatus acie puppibus Nilum petit
fugae paratis ipse periturus brevi. 520
hausit cruorem incesta Romani ducis
Aegyptus iterum, nunc leves umbras tegit.
illic sepultum est impie gestum diu
civile bellum. condidit tandem suos
iam fessus enses victor hebetatos feris 525
vulneribus, et continuit imperium metus.
armis fideque militis tutus fuit,
pietate nati factus eximia deus
post fata consecratus et templis datus.
nos quoque manebunt astra, si saevo prior 530
ense occuparo, quicquid infestum est mihi,
dignaque nostram subole fundaro domum.

S. Implebit aulam stirpe caelesti tuam
generata divo, Claudiae gentis decus,
sortita fratris more Iunonis toros. 535

N. Incesta genetrix detrahit generi fidem
animusque numquam coniugis iunctus mihi.

S. Teneris in annis haud satis clara est fides,
pudore victus cum tegit flammam amor.

N. Hoc equidem et ipse credidi frustra diu, 540
manifesta quamvis pectore insociabili
vultuque signa proderent odium mei,
tandem quod ardens statuit ulcisci dolor;
dignamque thalamis coniugem inveni meis
genere atque forma, victa cui cedat Venus 545
Iovisque coniunx et ferox armis dea.

S. Probitas fidesque coniugis, mores, pudor
placeant marito; sola perpetuo manent
subiecta nulli mentis atque animi bona;
florem decoris singuli carpunt dies. 550

N. Omnes in unam contulit laudes deus,
talemque nasci fata voluerunt mihi.

S. Recedat a te (temere ne credas!) amor.

N. Quem summovere fulminis dominus nequit,
caeli tyrannum, saeva qui penetrat freta 555
Ditisque regna, detrahit superos polo?

S. Volucrum esse Amorem fingit immitem deum
mortalis error armat et telis manus
arcuque sacras, instruit saeva face
genitumque credit Venere, Vulcano satum: 560
vis magna mentis blandus atque animi calor
Amor est; iuventa gignitur, luxu, otio
nutritur inter laeta fortunae bona.
quem si fovere atque alere desistas, cadit
brevique vires perdit extinctus suas. 565

N. Hanc esse vitae maximam causam reor,
per quam voluptas oritur; interitu caret,

cum procreetur semper humanum genus
Amore grato, qui truces mulcet feras.
hic mihi iugales praeferat taedas deus 570
iungatque nostris igne Poppaeam toris.

S. Vix sustinere possit hos thalamos dolor
videre populi sancta nec pietas sinat.

N. Prohibebor unus facere, quod cunctis licet?

S. Maiora populus semper a summo exigit. 575

N. Libet experiri, viribus fractus meis
an cedat animis temere conceptus favor.

S. Obsequere potius civibus placidus tuis.

N. Male imperatur, cum regit vulgus duces.

S. Nihil impetrare cum valet, iuste dolet. 580

N. Exprimere ius est, ferre quod nequeunt preces?

S. Negare durum est. *N.* Principem cogi nefas.

S. Remittat ipse. *N.* Fama sed victum feret.

S. Levis atque vana. *N.* Sit licet, multos notat.

S. Excelsa metuit. *N.* Non minus carpit tamer 585

S. Facile opprimetur. merita te divi patris
aetasque frangat coniugis, probitas, pudor.

N. Desiste tandem, iam gravis nimium mihi,
instare; liceat facere, quod Seneca improbat.
et ipse populi vota iam pridem moror, 590
cum portet utero pignus et partem mei.
quin destinamus proximum thalamis diem?

AGRIPPINA

Tellure rupta Tartaro gressum extuli
Stygiam cruenta praeferens dextra facem
thalamis scelestis: nubat his flammis meo 595
Poppaea nato iuncta, quas vindex manus
dolorque matris vertet ad tristes rogos.
manet inter umbras impiae caedis mihi
semper memoria manibus nostris gravis
adhuc inultis: reddita est meritis meis 600
funesta merces puppis et pretium imperi
nox illa, qua naufragia deflevi mea.
comitum necem natiq̄e crudelis nefas
deflere votum fuerat, haud tempus datum est
lacrimis, sed ingens scelere geminavit nefas. 605
perempta ferro, foeda vulneribus sacros
intra penates spiritum effudi gravem
erepta pelago, sanguine extinxi meo
nec odia nati: saevit in nomen ferus
matris tyrannus, obrui meritum cupit, 610
simulacra, titulos destruit matris metu
totum per orbem, quem dedit poenam in meam
puero regendum noster infelix amor.
extinctus umbras agitat infestus meas
flammisque vultus noxios coniunx petit, 615
instat, minatur, imputat fatum mihi
tumulumque nati, poscit auctorem necis.
iam parce: dabitur, tempus haud longum peto.
ultrix Erinys impio dignum parat
letum tyranno, verbera et turpem fugam 620
poenasque, quis et Tantali vincat sitim,
dirum laborem Sisyphi, Tityi alitem
Ixionisque membra rapientem rotam.
licet extruat marmoribus atque auro tegat
superbus aulam, limen armatae ducis 625
servent cohortes, mittat immensas opes
exhaustus orbis, supplices dextram petant

Parthi cruentam, regna divitias ferant:
 veniet dies tempusque, quo reddat suis
 animam nocentem sceleribus, iugulum hostib⁶³⁰
 desertus ac destructus et cunctis egens.
 heu, quo labor, quo vota ceciderunt mea?
 quo te furor provexit attonitum tuus
 et fata, nate, cedat ut tantis malis
 genetricis ira, quae tuo scelere occidit? 635
 utinam, antequam te parvulum in lucem edidi
 aluique, saevae nostra lacerassent ferae
 viscera: sine ullo scelere, sine sensu innocens
 meus occidisses; iunctus atque haerens mihi
 semper quietam cerneres sedem inferum, 640
 proavos patremque, nominis magni viros,
 quos nunc pudor luctusque perpetuus manet
 ex te, nefande, meque, quae talem tuli.
 quid tegere cesso Tartaro vultus meos,
 noverca, coniunx, mater infelix meis? 645

OCTAVIA CHORVS

Parcite lacrimis urbis festo
 laetoque die, ne tantus amor
 nostrique favor principis acres
 suscitet iras vobisque ego sim
 causa malorum. non hoc primum 650
 pectora vulnus mea senserunt,
 graviora tuli; dabit hic nostris
 finem curis vel morte dies.
 non ego saevi cernere cogor
 coniugis ora, 655
 non invisos intrare mihi
 thalamos famulae;
 soror Augusti, non uxor ero.
 absint tantum tristes poenae
 letique metus. 660
 scelerum diri, miseranda, viri
 potes hoc demens sperare memor?
 hos ad thalamos servata diu
 victima tandem funesta cades.
 sed quid patrios saepe penates 665
 respicis udis confusa genis?
 propera tectis efferre gradus,
 linque cruentam principis aulam.

Chor.

En illuxit suspecta diu
 fama totiens iactata dies. 670
 cessit thalamis Claudia diri
 pulsa Neronis,
 quos iam victrix Poppaea tenet,
 cessat pietas dum nostra gravi
 compressa metu segnisque dolor. 675
 ubi Romani vis est populi,
 fregit claros quae saepe duces,
 dedit invictae leges patriae,
 fasces dignis civibus olim,
 iussit bellum pacemque, feras 680
 gentes domuit,
 captos reges carcere clausit?
 gravis en oculis undique nostris
 iam Poppaeae fulget imago
 iuncta Neroni! 685
 affligat humo violenta manus 685b
 similes nimium vultus dominae
 ipsamque toris detrahat altis,
 petat infestis mox et flammis
 telisque feris principis aulam.

NVTRIX POPPAEA

Quo trepida gressum coniugis thalamis tui 690
 effers, alumna, quidve secretum petis
 turbata vultu? cur genae fletu madent?
 certe petitus precibus et votis dies

nostris refulsit: Caesari iuncta es tuo
 taeda iugali, quem tuus cepit decor 695
 et culpa Senecae, tradidit vinctum tibi
 genetrix Amoris, maximum numen, Venus.
 o qualis altos quanta pressisti toros
 residens in aula! vidit attonitus tuam
 formam senatus, tura cum superis dares 700
 sacrasque grato spargeris aras mero
 velata summum flammeo tenui caput;
 et ipse lateri iunctus atque haerens tuo
 sublimis inter civium laeta omina
 incessit habitu atque ore laetitiam gerens 705
 princeps superbo. talis emersam freto
 spumante Peleus coniugem accepit Thetin,
 quorum toros celebrasse caelestes ferunt
 pelagique numen omne consensu pari.
 quae subita vultus causa mutavit tuos? 710
 quid pallor iste, quid ferant lacrimae, doce.

P. Confusa tristi proximae noctis metu
 visuque, nutrix, mente turbata feror
 defecta sensu. laeta nam postquam dies
 sideribus atris cessit et nocti polus, 715
 inter Neronis iuncta complexus mei
 somno resolvor; nec diu placida frui
 quiete licuit. visa nam thalamos meos
 celebrare turba est maesta: resolutis comis
 matres Latinae flebiles planctus dabant; 720
 inter tubarum saepe terribilem sonum
 sparsam cruore coniugis genetrix mei
 vultu minaci saeva quatiebat facem.
 quam dum sequor coacta praesenti metu,
 diducta subito patuit ingenti mihi 725
 tellus hiatu, lata quo praeceps toros
 cerno iugales pariter et miror meos,
 in quis resedi fessa. venientem intuo
 comitante turba coniugem quondam meum
 natumque; properat petere complexus meos 730
 Crispinus, intermissa libare oscula,
 irrupit intra tecta cum trepidus mea
 ensemque iugulo condidit saevum Nero.
 tandem quietem magnus excussit timor;
 quatit ora et artus horridus nostros tremor 735
 pulsatque pectus; continet vocem timor,
 quam nunc fides pietasque produxit tua.
 heu quid minantur inferum manes mihi
 aut quem cruorem coniugis vidi mei?

N. Quaecumque mentis agitat intentus vigor, 740
 ea per quietem sacer et arcanus refert
 veloxque sensus. coniugem, thalamos, toros
 vidisse te miraris amplexu novi
 haerens mariti? sed movent laeto die
 pulsata palmis pectora et fusae comae? 745
 Octaviae discidia planxerunt sacros
 inter penates fratris et patrium larem.
 fax illa, quam secuta es, Augustae manu
 praelata clarum nomen invidia tibi
 partum ominatur. inferum sedes toros 750
 stabiles futures spondet aeternae domus.
 iugulo quod ensem condidit princeps tuus,
 bellum haud movebit, pace sed ferrum teget.
 recollige animum, recipe laetitiam, precor,
 timore pulso redde te thalamis tuis. 755

P. Delubra et aras petere constitui sacras,
 caesis litare victimis numen deum,
 ut expientur noctis et somni minae
 terrorque in hostes redeat attonitus meos.
 tu vota pro me suscipe et precibus piis 760
 superos adora, maneat ut praesens status.

CHORVS

Si vera loquax fama Tonantis

furta et gratos narrat amores,
 quem modo Ladae pressisse sinum
 tectum plumis pennisque ferunt, 765
 modo per fluctus raptam Europen
 taurum tergo portasse trucem,
 quae regit, et nunc deseret astra,
 petet amplexus, Poppaea, tuos,
 quos et Ladae praeferre potest 770
 et tibi, quondam cui miranti
 fulvo, Danae, fluxit in auro.
 formam Sparte iactet alumnae
 licet et Phrygius praemia pastor,
 vincet vultus haec Tyndaridos, 775
 qui moverunt horrida bella
 Phrygiaeque solo regna dedere.
 sed quis gressu ruit attonito,
 aut quid portat pectore anhelo?

NVNTIVS CHORVS

Quicumque tectis excubat miles ducis, 780
 defendat aulam, cui furor populi imminet.
 trepidi cohortes ecce praefecti trahunt
 praesidia ad urbis, victa nec cedit metu
 concepta rabies temere, sed vires capit.

Chor. Quis iste mentes agitat attonitus furor? 785

Nun. Octaviae furore percussa agmina
 et efferata per nefas ingens ruunt.

Chor. Quid ausa facere quove consilio, doce.

Nun. Reddere penates Claudiae divi parant
 torosque fratris, debitam partem imperi. 790

Chor. Quos iam tenet Poppaea concordii fide?

Nun. Hic urit animos pertinax nimium favor
 et in furorem temere praecipites agit.
 quaecumque claro marmore effigies stetit
 aut acre fulgens, ora Poppaeae gerens, 795
 afflicta vulgi manibus et saevo iacet
 eversa ferro; membra per partes trahunt
 diducta laqueis, obruunt turpi diu
 calcata caeno. verba conveniunt feris
 immixta factis, quae timor reticet meus. 800
 saepire flammis principis sedem parant,
 populi nisi irae coniugem reddat novam,
 reddat penates Claudiae victus suos.
 ut noscat ipse civium motus, mea
 voce haud morabor iussa praefecti exsequi. 805

CHORVS

Quid fera frustra bella movetis?
 invicta gerit tela Cupido,
 flammis vestros obruet ignes,
 quis extinxit fulmina saepe
 captumque Iovem caelo traxit. 810
 laesi tristes dabit poenas
 sanguine vestro.
 non est patiens fervidus irae
 facilisque regi. 813b
 ille ferocem iussit Achillem
 pulsare lyram, 815
 fregit Danaos, fregit Atridem,
 regna evertit Priami, claras
 diruit urbes; 817b
 et nunc animus quid ferat horret
 vis immitis violenta dei.

NERO

O lenta nimium militis nostri manus 820
 et ira patiens post nefas tantum mea,

quod non cruor civilis accensas faces
 extinguit in nos caede nec populi madet
 funerea Roma, quae viros tales tulit.
 et ilia, cui me civium subicit furor, 827
 suspecta coniunx et soror semper mihi
 tandem dolori spiritum reddat meo
 iramque nostram sanguine extinguat suo. 830
 admissa sed iam morte puniri parum est. 825
 graviora meruit impium plebis scelus: 826
 mox tecta flammis concidant urbis meis, 831
 ignes ruinae noxium populum premant
 turpisque egestas, saeva cum luctu fames.
 exultat ingens saeculi nostri bonis
 corrupta turba nec capit clementiam 835
 ingrata nostram ferre nec pacem potest,
 sed inquieta rapitur hinc audacia,
 hinc temeritate fertur in praeceps sua:
 malis domanda est et gravi semper iugo
 premenda, ne quid simile temptare audeat 840
 contraque sanctos coniugis vultus meae
 attollere oculos; fracta per poenas metu
 parere discet principis nutu sui.
 sed adesse cerno, rara quem pietas virum
 fidesque castris nota praeposuit meis. 845

PRAEFECTVS NERO

Populi furorem caede paucorum, diu
 qui restiterunt temere, compressum affero.

Nero Et hoc sat est? sic miles audisti ducem?
 compecis? haec vindicta debetur mihi?

Praef. Cecidere motus impii ferro duces. 850

N. Quid illa turba, petere quae flammis meos
 ausa est penates, principi legem dare,
 abstrahere nostris coniugem caram toris,
 violare quantum licuit incesta manu
 et voce dira? debita poena vacat? 855

P. Poenam dolor constituet in cives tuos?

N. Constituet, aetas nulla quam famae eximat.

P. Tua temperet nos ira, non noster timor.

N. Iram expiabit, prima quae meruit, meam.

P. Quam poscat, ede, nostra ne parcat manus 860

N. Caedem sororis poscit et dirum caput.

P. Horrore vinctum trepidus astrinxit rigor.

N. Parere dubitas? *P.* Cur meam damnas fidem?

N. Quod parcis hosti. *P.* Femina hoc nomen capit?

N. Si scelera cepit. *P.* Estne, qui sontem argu~~865~~

N. Populi furor. *P.* Quis regere dementes valet?

N. Qui concitare potuit. *P.* Haud quemquam reor.

N. Mulier, dedit natura cui pronum malo
 animum, ad nocendum pectus instruxit dolis.

P. Sed vim negavit. *N.* Vt ne inexpugnabilis 870
 esset, sed aegras frangeret vires timor
 vel poena, quae iam sera damnatam permit
 diu nocentem. tolle consilium ac preces
 et imperata perage: devectam rate
 procul in remotum litus interimi iube, 875
 tandem ut residat pectoris nostri timor.

CHORVS OCTAVIA

O funestus multis populi dirusque favor, qui cum flatu vela secundo ratis implevit vexitque procul, languidus idem	880
deserit alto saevoque mari. flevit Gracchos miseranda parens, perdidit ingens quos plebis amor nimiusque favor genere illustres, pietate, fide, lingua claros,	885
pectore fortes, legibus acres. te quoque, Livi, simili leto fortuna dedit, quem neque fasces texere sui nec tecta domus. plura referre	890
prohibet praesens exempla dolor. modo cui patriam reddere cives aulam et fratris voluere toros, nunc ad poenam letumque trahi flentem miseram cernere possunt.	895
bene paupertas humili tecto contenta latet: quatiunt altas saepe procellae aut evertit fortuna domos.	
<i>Oct.</i> Quo me trahitis quodve tyrannus aut exilium regina iubet,	900
si mihi vitam fracta remittit, tot iam nostris evicta malis? si caede mea cumulare parat luctus nostros, invidet etiam	905
cur in patria mihi saeva mori? sed iam spes est nulla salutis. fratris cerno miseranda ratem; haec est, cuius vecta carina quondam genetrix, nunc et thalamis expulsa soror miseranda vehar.	910
nullum Pietas nunc numen habet, nec sunt superi; regnat mundo tristis Erinys. quis mea digne deflere potest mala? quae lacrimis nostris questus reddere aedon? cuius pennas utinam miserae mihi fata darent! fugerem luctus ablata meos penna volucris procul et coetus hominum tristes caedemque feram.	915
sola in vacuo nemore et tenui ramo pendens querulo possem guttare maestum fundere murmur.	920
<i>Chor.</i> Regitur fatis mortale genus nec sibi quidquam spondere potest firmum et stabile.	925
per quae casus volvit varies semper nobis metuenda dies! animum firment exempla tuum, iam multa domus quae vestra tulit.	930
quid saevior est fortuna tibi? tu mihi primum tot natorum memoranda parens, nata Agrippae, nurus Augusti, Caesaris uxor, cuius nomen	935
clarum toto fulsit in orbe, utero totiens enixa gravi pignora pacis, mox exilium, verbera, saevas passa catenas, funera, luctus, tandem letum cruciata diu.	940
felix thalamis Livia Drusi natisque ferum ruit in facinus poenamque suam. Iulia matris fata secuta est; post longa tamen tempora ferro caesa est, quamvis crimine nullo.	945
quid non potuit quondam genetrix	

tua, quae rexit principis aulam
cara marito partuque potens?
eadem famulo subiecta suo 950
cecidit diri militis ense.
quid cui licuit regnum in caelum
sperare, parens tanta Neronis?
non funesta violata manu
remigis ante, 955
mox et ferro lacerata diu
saevi iacuit victima nati?

O. Me quoque tristes mittet ad umbras
ferus et manes ecce tyrannus.
quid iam frustra miseranda moror? 960
rapite ad letum, quis ius in nos
fortuna dedit. tester superos—
quid agis, demens? parce precari,
quis invisus es, numina divum.
Tartara testor 965
Erebique deas scelerum ultrices
et te, genitor,
dignum tali morte et poena:
non invisus est mors ista mihi.
armate ratem, date vela fretis, 970
ventisque petat puppis rector
Pandatariae litora terrae.

Chor. Lenes aurae zephyrique leves,
tectam quondam nube aetheria
qui vexistis raptam saevae 975
virginis aris Iphigeniam,
hanc quoque tristi procul a poena
portate, precor, templa ad Triviae.
urbe est nostra mitior Aulis
et Taurorum barbara tellus: 980
hospitis illic caede litatur
numen superum:
civis gaudet Roma cruore.

APPARATUS CRITICUS:

ω = consensus codicum

ς = codicum deteriorum aut unus aut aliquot

Ladek = Fr. Ladek, De Octavia praetexta (Dissertat. phil. Vindobonenses III 1—107), Vindobonae 1891

Ladek, Frage = Fr. Ladek, Zur Frage über die histor. Quellen der Octavia, Wien 1905, p. 1—58 (= Zeitschr. für die österr. Gymn. LVI, 1905. p. 673—701, 865—883, 961—972)

Ladek, Eranos = Fr. Ladek, Die römische Tragödie Octavia und die Elektra des Sophokles, Wiener Eranos 1909 p. 189—199

Nordmeyer = G. Nordmeyer, De Octaviae fabula, Diss. Bonnens. 1892 p. 1—65 (= Fleckeis. Jahrb. Suppl. XIX, 1893, p. 253—317)

1 sqq. *Canticum decurrit dimetris praeter monometra* iam tibi questus (6), invisus magis (20), ultra Oceanum (27), iurisque sui (31) ω

5 annis *vel* tantisque *Gruterus*

- [20](#) lux ω nox Ϸ longe *Baehrens* est ω *corr. Bothe*
- [25](#) pater. Modo—iurisque sui, coniugis *dist. M. Mueller*
- [27](#) cuique Britannii ultra Oceanum *Buecheler*
- [28](#) dederunt *Bentley*
- [Post 33](#) *Inscriptio* Nutrix Octavia *vel* Nutrix *vel* Chorus Ϸ
- [34](#) facili ω fragili Ϸ facie bona *Buecheler* facie nova *Leo*
- [36](#) subito Ϸ sub uno ω labantis *Raphelengius (Thy. 34)* furentis *Richter* involantis *Leo* inruentis *Siegmund* sub uno inanis ecce *Baehrens* uno sub ecce caecae *Brakman* stupens lat. *Summa*
- [38](#) Claudii ω
- [41](#) qui ora Tanais ω (*ex Troad. 9?*), *corr. Scaliger* iugum Ϸ iugo ω iuga *Scaliger*
- [42](#) ign. et ante *Lipsius*
- [48](#) cr. viri secreta *sunt qui coniungant (cfr. Tac. a. XIII 12 Suet. Otho III 1)*
- [49](#) secreta Ϸ quem secreta ω q. sancta *Leo* q. spreta *Baehrens*
- [50](#) ardens (amens Ϸ) mariti ω ardet maritus, m. flagrant *Gronov* ardent mariti, m. flagrant *Peiper* ardens maritus aemula (impia *Leo*) flagrat f. *Baehrens, Leo*
- [52](#) miscet *scripsi* mittit ω mutat Ϸ vincit *Buecheler* nectit *Peiper* vertit *Baehrens*
- [57](#) *Praeter monometros* 58, 61, 64, 75 (excipe nostras), 76 (fida doloris) *dimetri in* ω
- [58](#) libens *Bothe*
- [70](#) meros *Gronov*
- [72](#) Vox (heu) *Schroeder*
- [73](#) cessat Ϸ *Hartman*
- [79](#) undas Ϸ
- [82](#) sed uota *aut* sed mea uota Ϸ
- [85](#) placaque *Garrod*
- [86](#) fuluos Ϸ (*Verg. A. II 722 IV 159 Ov. m. I 304 apud Sen. nat. q. III 27, 13*)
- [90](#) superbos humilesque (hominesque Ϸ, *vd. Herm. XLVII, 1912, p. 192*) ω *corr. Delrio*
- [100](#) *Inscriptio* OCTAVIA. NVTRIX Ϸ quaevis *Lipsius*, quaevis paterer, at numquam queunt *Gronov* iam vix patior *Baehrens* Tol., quae vis patiar? aut...mala? *M. Mueller*
- [108](#) nunc Ϸ iam *Peiper*
- [114](#) sorte *Lipsius* morte ω nefandae Ϸ
- [117](#) flexa fl. Ϸ
- [122](#) castum *Peiper ex Phaed. 704*
- [123](#) tum *Ritter*
- [133](#) e (a) marito *scripsi* maritum ω *quo servato* poscit *Gronov*
- [134](#) undis ω *corr. Heinsius* emerge te undis *Lipsius* emerge ab umbris *Bentley* emerge tenebris *Withof*
- [141](#) gnatamque *Heinsius* fratre coniuge incestus *Sentley* pactus *Peiper (sed cfr. Stat. Ach. I 637)*
- [142](#) dolis *Richter* tori nefandi *Gronov*
- [144](#) clari *Buecheler* diri ω dira (Ϸ) et *Heinsius* divi *Rossbach Berl. phil. Woch. 1904, 369*
- [146](#) tui *Ritter* tui-hymenaei *Heinsius*
- [149](#) facti ω factus Ϸ *corr. Lipsius*
- [150](#) heu Ϸ
- [152](#) nefandi ω *corr. Ϸ*

[153](#) scelerumque capax ω *corr. L. Mueller* capaxque scelerum *edit. Schroeder. sc. capacis Peiper*

[156](#) sacro *Gronov*

[159](#) gradus ç gradum ω

[170](#) tulit *Richter*

[172](#) dedi *Buecheler* vidit crematos *Baehrens*. 'In libro Regiomontani post h. v. haec verba adscripta erant: Hic desunt XXX versus secundum aliquos; sed nihil deesse credo' *Fabricius; similiter post 173 in ç; cfr. Leo I p. 45*

[173](#) saeviens *Baehrens* feruens ω flamma feruens ç funebris *Buecheler* quos furens *Peiper*

[175](#) non uires ω *corr. ç*

[179](#) labantem ç 181 expectet s. expectes ç

[184](#) levat ç

[195](#) metuet ω *corr. ç Oct. et Nutr, om. ω addunt Bothe et Ritter*

[196](#) alta mon. *Baehrens*

[197](#) lassa *vel* cassa *Peiper*

[198](#) destituit ω *corr. ç*

[207](#) fulsit ç (*Verg. A. XI 490*) *sed cfr. 772*

[209—212](#) *delet Richter*

[213](#) patiens t. obsequio c., alte *Heinsius* tandem *Bentley*

[232](#) infaustam *Heinsius ex Ov. her. VI 46*

[233](#) aeternae ω (*Herc. 610 Med. 9; 464 Phaedr. 835 Oed. 393 ben. VII 31, 3*) *corr. ç alterna Bentley ex 388 Phaedr. 411 Thy. 25*

[234](#) boetes (*ut saepius in glossis*) ç frigido ω (*Richter, De Seneca trag. auct. p. 41*) *corr. Bothe; possis frigido Arcturo (Bootes et Arcturus secernuntur Amen. Arat. 1131)*

[237](#) quae ω *corr. ç qua Viehbacher sodalis seminarii*

[238](#) typhoea ç

[240](#) hic gr. ç

[250—252](#), 249 *posuit Richter*, 250, 252, 251 *Raddatz sodalis*

[249](#) Nero ins. *Lipsius* nero nisi diuo *vel* insidiuo ω genere insitivo *Scaliger* iste insitivus *Gronov* Nero insitivo *Richter*

[252](#) et ç meis ç

[254](#) uiolenti ç nova *Peiper*

[259](#) misero *Heinsius* dira *et* dura ç

[261](#) obl. iusti *vel* veri ç coniugii ç

[262](#) illi *Bothe* illos *Peiper*

[269](#) perdidit ç Romanorum *in inscr. om. ç*

[273](#) sqq. *omnes dimetri in* ω modo fama ç

[274](#) falso iactata f. fr. tot. credita p. *Peiper*

[280](#) quo *Heinsius* quis *Ritter*

[287](#) *del. Raphelengius* virgineus *Heinsius (Tib. I 4, 14 Stat. Ach. I 765)*

[290](#) acri *Gronov* seuo ω euo ç eheu s. heu heu *L. Mueller* heu nos *M. Mueller* et nos *Santoro* ipso *Galdi* aevo s. metum *Wilamowitz an albo?*

[291](#) uirtus q. vera pr. ç

[295](#) expulerant ω *corr. ç*

[294 et 295](#) post 303 *Ussani*, 302—303, 301, 297—300 *Baehrens* 297—301 *delet Richter*

[298](#) grave nec proba *Bothe*

[300](#) cruda lib. ç

[301](#) est *om.* ç

[305](#) tarquino ç

[308](#) lacerosque ç

[310](#) hoc ç aequè *Heinsius*

[311](#) mains *Grotius*

[314](#) placitos *Heinsius*

[316](#) freta et *Bentley*

[317](#) profecta ω *corr. Avantius* properata ç

[325](#) udi *Heinsius* medii *Damsté* timidi *ego*

[341](#) miseranda ç

[343](#) feror *Heinsius*

[348](#) rursusque ç

[350](#) freta, set *Buecheler* fata et ω (*Thy.* 934)

[351](#) tectis *M. Mueller coll. Phaedr.* 282 famulis *Grotius*

[353](#) famuli dominae *Baehrens*

[354](#) ardent ç

[355](#) quam vix *Heinsius* trahentes ç

[359](#) posteritas <atrox capiet> *Peiper* vix p. *delevit Richter*

[360](#) tarda que ç semper credula credet *Schroeder*

[361](#) pelago atque *Ritter*

[377](#) impotens *Heinsius ex Ag.* 247; 593 *dial. XI* 3, 5; 16, 2 fall nimis *Gruter* f. modo *Peiper* f. diu *Heinsius*

[379](#) grauis ç

[384](#) pia *Gronov*

[387](#) cursus ç solis—motus *delet Delrio*, v. 388 *Ritter*

[388](#) noctis *Bentley* solis ω (*Herc. Oet.* 44) salis et *Bothe* (*Ag.* 561) siderum *Flinck*

[391](#) qui sese nescit ω (*Herm. XLVII*, 1912. 197) *corr. Scaliger* totus *Richter*

[392](#) it. est *Leo* tunc *Richter* adsit ç ades *Grotius et Bentley*

[393/5](#) premas—generes *Bentley*

[399](#) terris *vel* terrae *Bothe* terra ω terras r., mite et hum. *Baehrens*

[407](#) concepta *Baehrens* suscepta *Peiper* secuta *Buecheler* experta *Leo* spectata *M. Mueller Post* mitis *lacunam* statuit *Richter*

[408](#) sanum *L. Mueller*

[410](#) graues ω *corr. Gronov*

[411](#) vel cal. aut brevi *Gronov*

[412](#) *om.* ç crate vel calamo aut (aut *om.* ç) levi ω crate, cervorum greges *Heinsius* vel posito (tereti *Siegmund ex Phaedr.* 45) vagas *Peiper* vol., turbidos forti canes *Leo* dec., vol. fronde disposito vafre *Busche*

[414](#) vomere *edit. Basil, a. 1541*

[416](#) interior ω *corr.* ç

- [421](#) sua *Buecheler* suis ω tecta, d. sua, *dist. Damsté*
- [422](#) appetit *Hartman*
- [424](#) et ς *om.* ω *unde* pollutae *Gronov*
- [428](#) sqq. *Vincent. Bellov. spec. hist. IX 113* idem (Seneca) in Octavia: luxuria blanda pestis. victrix orbis immensas opes avaris manibus ut perdat rapit
- [438b](#) Sillaeque ω abscissum ς
- [441](#) Iusto ς
- [447](#) satis esse ω (*Phoen. 354 Med. 126; 897 Oed. 970 Herc. Oet. 246*) corr. L. Mueller, *De re metr. 2 165*
- [448](#) Ita *vel* Di facta *Heinsius*
- [449](#) ipse ς esse ω
- [454](#) libet ς
- [457](#) affert *Ieremias de Montagnone (saec. XIII), del. Leo* at *eicit Richter*
- [461](#) conspectus *vel* delectus *Lipsius* dispectus *Ritter (Siegmund)* respectus *Buecheler* suspectus *Peiper* despectum ut e. feriat? *Wilamowitz* destrictus *Raphelengius* des pectus ensi *Summa*
- [462](#) ultro ς
- [463](#) inuictus ω corr. *Raphelengius (ffr. Med. 399)*
- [465](#) sillam ω
- [467](#) absentum ω corr. ς
- [484](#) nutuique ς
- [486](#) cessit; sen. *dist. Lipsius* eq. accessit *Gronov*
- [487](#) uotis (uotum ς) atque iudicium patrum est ω corr. *Lipsius* votum est *Avantius* votum es *Peiper* senatus atque iudicium p. plebisque votis eq. ace. f. *Richter*
- [489](#) o. specie (sapientia ς) sacra ω iam sacra *sp. Bothe* tu s. *sp. Avantius (cfr. Sen. Ag. 352/4)* spiritu sacro *Gruter* tu sacro auspicio *Heinsius* o. prospere sacrum r. *Leo*
- [492](#) d. est, pressa-metus? *M. Mueller*
- [495](#) ciues ς uiros ω uices ς
- [497](#) mihi *Gronov*
- [500](#) domitor gentium ω corr. ς
- [501](#) semper ς paene *Heinsius* ipse *Buecheler* alios usque *Damsté*
- [503](#) non] tunc ς tum *Leo*
- [507](#) sparsosque *vel* sparsitque ς
- [514](#) furoris *M. Mueller*
- [516](#) exhausit *Bothe* mersit *Gronov* sorbsit *Heinsius* pressit *Ussani* clausit *M. Mueller* lacunam statuit *Peiper*
- [517](#) saepe *om.* ς s. per caedem *Heinsius* v. caede perdentes *Richter* caede gaudentes sua *Gemoll* s. cedentes. suis conc. *Rutgers* sparsit Actiacos sinus conc. *Buecheler* miscuit gentes suis c. o. viribus. tandem aemulus *Leo*
- [522](#) non l. u. tegit: illic *M. Mueller*
- [533](#) impleuit ω corr. ς
- [538](#) clarus (*Mommsen*) fere est, -flammas, amor *Leo* clara est fide *Damsté*
- [541](#) insaciabili ω corr. ς
- [543](#) urgens ς
- [545](#) cedet ς

[546](#) *versus suspectus Richtero*

[553](#) *recedet Bothe ni cedas Stuart ni credas M. Mueller*

[559](#) *arcusque sacros ω corr. Buecheler arcuque sacro et Heinsius*

[562](#) *iuventae ç lusu ç sed vd. Phaedr. 205*

—569 *Senecae dant ω, Neroni ç per—oritur et qui truces m. f. Senecae esse vult M. Mueller*

[572](#) *posset ω corr. ç*

[573](#) *fidesque populi Heinsius pudorque Peiper sinet ç*

[574](#) *prohibeor ç*

[576](#) *fractis ç*

[577](#) *sedeat Peiper furor ç (vd. ad 784)*

[581](#) *vis Gronov prece Bentley*

[582](#) *necare Lipsius*

[583](#) *permittat ç*

[587](#) *frangant ç*

[589](#) *licet et Damsté*

[590](#) *en ç et ipsa Baehrens et i. propria Peiper iam pridem et ipse vota Poppaeae moror Buecheler*

[591](#) *mei, cui d. p. thalami d. Birt*

[592](#) *proximis ç*

[Agrippina](#) *mater Neronis ω om. ç*

[600](#) *est Buecheler et ω ut M. Mueller*

[602](#) *uox ω corr. ç*

[608](#) *nec odia nati sang. ext. meo erepta pelago posuit Bothe erepta pel. foeda vuln.—gravem nec odia nati sang. e. m. perempta ferro, saevit Peiper*

[611](#) *matris Buecheler mortis ω memores mei Grotius (Sen. Herc. Oet. 1809 Herc. 298 Hor. c. III 11, 51 Prop. II 13, 40) motus sodalis*

[615](#) *que om. ç*

[617](#) *suum atque gnati Grolius nati ç nasci ω ulcisci ç tum. poenam Peiper ultorem Peiper*

[618](#) *puto ç*

[625](#) *armatae licet Bentley*

[628](#) *cruenta aut cruenti ç*

[631](#) *et destr. ac ç cfr. L. Mueller, De re metr. 2 p. 502*

[636](#) *dedi ç*

[639](#) *mecum occ. ç*

[642](#) *manent ç*

[645](#) *inf. nimis Bothe*

[653](#) *vel mortem ç mortemve Peiper sine morte Baehrens*

[654](#) *saevae ω corr. Avantius cogar ç*

[659](#) *tandem Richter*

[661—668](#) *choro dat ç socerum vel soror o ç*

[662](#) *haec ç heu Lipsius ah Baehrens*

[677](#) *diros M. Mueller*

[685](#) *ω affigat corr. ç*

[688](#) infelix ω *corr.* *Grotius* nox ç

[690](#) POPPAEAE ç

[691](#) quodve ω *corr.* ç quoue ç

[692](#) manant ç

[696](#) et culpa Senecae (senectae ç, *cfr.* *Stat. s. I 4, 52*) trad. *tueri conantur Ladek* (et—c. S.—) et *Birt Ilbergs Jahrb. XXVII, 1911, 360 adn. 1, qui nunc* et culta sancte; et c. nuptae *Gronov* et c. sine te *Ussani* culpata Senecae *Peiper* contempta Senecae *Leo* et cultus, ecce *Baehrens* culpatus odio *Busche* et pulsa Senecae *M. Mueller* nec culta *S. Bothe* victum ç

[701](#) que ç om. ω

[704](#) omnia ç

[706](#) ah mersam ç

[715](#) atrae *Peiper* actis *Bothe*

[716](#) vincta *Bentley* cuncta *Damsté*

[722](#) nutrix ç

[723](#) saevam ç

[725](#) subducta ç

[728](#) residu ç

[731](#) pristinus ω *corr.* *Avantius*

[732](#) irrumpit ω *corr.* ç tum ç rapidus ç meus *Lipsius* tr., meo *Raphelengius*

[735](#) del. *Peiper* ossa *Buecheler*

[736](#) vocem diu *Leo* v. intimam *Damsté*

[737](#) perduxit ç

[740](#) infestus ω *corr.* *Gronov* infectus *Peiper* insuetus *M. Mueller* intra aestus vigil *Wilamowitz* improbus labor *Brakman*

[741](#) pariter arnus *Heinsius*

[742](#) rogos ω *corr.* ç

[744](#) laeta ç

[746](#) desidia ç

[748](#) augusta ç

[752](#) tuo ç *Lipsius*

[759](#) attonitos *Baehrens*, sed *cfr.* 785 *Luc. VIII 591 Stat. Ach. I 613 Claud, app. XX 16*

[760](#) tu *Gronov* et ω en *Baehrens* i *Heinsius*

[761](#) status *Buecheler* quies *Baehrens* decus *M. Mueller* metus ω (*cfr.* 724) quo servato monuit *Gronov* manet (emanet *Ritter*) vulgo mandat *Heinsius* suadet *Peiper* cedat *Flinck* moveat *Albini*

[762](#) loquor et loquar ç

[763](#) captos s. raptos *Damsté* narret ç

[764](#) quem ç que ω

[765](#) ferum ç

[766](#) europam ç

[772](#) daphne, danne al. ω fulsit ç *cfr.* 207

[775](#) vincit *Baehrens*

[777](#) Priamique *Baehrens*

[779](#) ecquid *Richter* q. pectore portat ω *corr.* *L. Mueller* pectore quid p. *Schmidt*

[780](#) miles exultat ω corr. *Raphelengius et Bothe* (*Suet. Oth. VI 1 Tac. h. I 24*)
[783](#) cecidit ς
[785](#) attonitas ς (*Oed. 329 Luc. V 476*)
[786](#) favore *Gronov* perculsa *Avantius* (*Sil. II 213*)
[787](#) et om. ς en *Peiper*
[789](#) Cl. cives *Peiper*
[791](#) face et uice ς
[792](#) Hinc *M. Mueller* furor ω (*cf.* 465) corr. ς
[795](#) acre *Lipsius* ara ω
[798](#) deducta vel seducta ς direpta *Vuertheim*
[800](#) recipit ω corr. *Delrio* repetit *Peiper* ex *Oed. 764*
[801](#) sopire ς (a)edem ς
[802](#) dedat *Grotius* cedat *Baehrens*
[803](#) uinctus ς
[806](#) sqq. Chorus om. ω *Dimetri praeter* 812a et 817b in ω
[809](#) quibus ς
[811](#) laevi *Lipsius* laeso *Bothe* caesi *Delrio*
[820](#) NERO. PRAEFECTVS ς
[821](#) tantum nefas ω corr. ς
[824](#) funesta et funera ς feros *Busche* tale quae virus t. *Heinsius*
[825](#) sq. post 830 revocavit *Richter*
[827](#) at *Bothe* favor *Bentley*
[833](#) rictu *Peiper* ex *Here. 691* turpique e. s. cumuletur fame *Heinsius*
[842](#) post poenae *Heinsius*
[843](#) nutui ς
[846](#) pauc. haud die *Hartman* p. ducum *Damasté*
[849](#) compressit! *Peiper* compressus? *Buecheler* compescere? *Siegmund* cur parcis? *Bothe*
[850](#) metus ω corr. ς impio ω corr. ς
[853](#) tantam ς (*cf.* *Ov. her. XIV 371 m. III 133*) sanctara *Delrio* fetam *Garrod*
[856](#) tuus. *Stuart*
[858](#) Tua *Buecheler* Qua ω Quam ς Qua t. vostra ira *Baehrens*
[859](#) expectabit ω explicabit ς corr. *Avantius* explicavit *Richter* spectabit iram *Peiper*
[862](#) uictum ω corr. ς astringit ς
[864](#) quid et cur ς
[866](#) favor *Baehrens*
[867](#) quis ω corr. ς
[870](#) PRAEFECTVS et NERO om. ω add. *Peiper*
[872](#) iam *Heinsius* tam ω premet *Bothe*
[876](#) resideat ς tumor ς
[877](#) sqq. *Dimetri decurrunt interrupti monometris* 913 tristis Erinyes, 957 victima nati, 982
[882](#) gnatos vel gratos ω corr. ς

- [887](#) Livi *Delrio* leuis ω
- [889](#) quam ç suae *Wilamowitz* (*cf. Thes. l. l. VI 305, 20*)
- [890](#) saepta *vel* tuta *Heinsius*
- [895](#) possit *et* possis ç
- [898](#) atque *Bothe* domus ç
- [899](#) quoue ç
- [900](#) fortuna *Avantius*
- [901](#) pacta *Flinck*
- [902](#) et victa m.? sin *Gronov*
- [908](#) hec ç hac ω hac en *Peiper* hac est eius *Damasté*
- [916](#) redderet (reddet *et* reddat ç) edon ω *corr. Baehrens*
- [918](#) alata ç elata *Peiper* sublata *Buecheler*
- [920](#) sedemque *Gronov*
- [925](#) quisquam ω *corr. ç*
- [927](#) per quem *vel* quam ç uoluitur ç firmam et stabilem *Parcam*; casus *Bothe* stabilem <vitae cursum>, per quem *Richter* perquam c. *Avantius* semper c. *M. Mueller*
- [940](#) vulnera *Gronov*
- [944](#) est *om.* ç
- [948](#) textit ç
- [958](#) mittit ç
- [961 et 964](#) quibus ç
- Post 962 lacunam statuit Richter*
- [967](#) genitor, <perde tyrannum> *Leo*
- [968](#) dignum ut tali *M. Mueller aut hic sorte aut 969 sors Heinsius*
- [972](#) tandem *Phariae* ω (*Ussani, Rivista di filol. XXXIII, 1905, p. 452*) *corr. Lipsius*
- [973](#) leves aerae ç
- [974](#) aetherea ω *corr. ç*
- [976](#) ephigeniam ω
- [980](#) maurorum ω *corr. Lipsius*
- [982](#) superbum ç

ELEMENTIS COMMENTARII:

[1](#) 389 Sen. Herc. 125 iam rara micant sidera prono languida mundo...iam caeruleis evectus equis Titan summa prospicit Oeta Oed. 1 iam nocte Titan dubius expulsa redit--Thyest. 834 et vaga picti sidera mundi Claudian. carm. min. XLIII 2 vaga Saturni sidera Anthol. lat. 647, 16 R. Tiberian. IV (PLM III 267) 6 vaga sidera Stat. s. I 4, 36

[3](#) sq. Sen. Phaedr. 678 Herc. Oet. 1518 radiate Titan Ov. m. IX 272 Petr. 89, 55—Sen. Herc. Oet.

488 ferens Titan diem 723 Phaedr. 779 Titan medium constituit diem Med. 5 clarumque Titan dividens orbi diem 728 Sen. Ag. 56 redde iam mundo diem Phaedr. 571

[5](#) Soph. El. 93 ξυνίσας' εὐναὶ μογερῶν οἴκων, ὅσα τὸν δύστηνον ἐμὸν θρηγῶ πατέρ' eqs. 103 ἀλλ' οὐ μὲν δὴ λήξω θρήνων στυγερῶν τε γόων...ὥς τις ἀηδῶν 147; 1075; 17—Sen. dial. XI 15, 3 tot tantosque luctus—Verg. A. IV 549 malis oneras

[7](#) sqq. Sen. Ag. 667 nec tu, quamvis dura virago patiensque mali poteris tantas flere ruinas, non quae verno mobile carmen ramo cantat tristis aedon...licet alcyones Ceyca suum...sonent...non est lacrimis, Cassandra, modus, quia, quae patimur, vicere modum Troad. 96 iterum luctus redeant veteres, solitum flendi vincite morem Cons, ad Liv. 107 Alcyonum...questus Prop. III 10, 9

[8](#) Sen. Herc. Oet. 686 volucres vincere versa

[10](#) Soph. El. 94 (*ad v.* 5); 133

[11](#) 650 Verg. A. IV 169 XI 361 XII 600 Luc. I 84 causa malorum

[13](#) Ov. ex P. I 2, 113 si superest aliquis post funera sensus II, 2, 100 Cons. ad Liv. 469 si quid mode sentit ad umbras Luc. VIII 749 si quid sensus post fata relictum est III 39 Stat. Th. XII 214 si quis tibi sensus ad umbras Cic. ad fam. IV 5, 6 Sen. dial. X 18, 5 XI 5, 2; 9, 2 Troad. 802 Nemes. ecl. I 38 Iustin. XVI I, 17 Orest. trag. 471 Carm. epigr. 1339, 7; 1552, 39B. Kaibel epigr. Gr. 700, 4; 722, 5 Plat. Menex. 248B Isocr. IX 2 XIV 61 XIX 42 Xen. Cyrop. VIII 7, 19

[15](#) Sen. Herc. Oet. 1098 Parcas stamina nectere 768 Luc. III 19 rumpentis stamina Parcae Stat. Th. VIII 13 Claud. rapt. II 354 stamina nec rumpit Lachesis Carm. epigr. 221, 7; 501, 6; 1223 8 stamina Clotho 1549, 17

[17](#) 722 Sen. Herc. 445 sparsam cruore 1217 Med. 709 Ag. 448 Herc. Oet. 818; 958; 1540 Verg. A. IV 664 Hor. c. II 13, 7 Ov. her. VII 128 f. IV 636 al.

[18](#) Sen. Herc. 207 nulla lux umquam mihi segura fulsit Soph. El. 86 ὦ φάος ἄγνων

[20](#) Sen. Troad. 939 lucis invisae moras Verg. A. IV 631

[21](#) 170 Sen. Phaedr. 357 vincit saevas cura novercas Verg. g. II 128 Ov. her. VI 126 Luc. IV 637 Val. I 287 III 580 Sil. II 478 Stat. s. II i, 49 III I, 22 Ach. I 189 tumidae...iussa novercae Ov. m. IX 15 suae referebat iussa novercae Val. III 47 iussa ferens saevissima matris

[22](#) 109, 437 Ov. m. VII III tr. V 7, 17

[23](#) 570; 594; 913 Ov. her. VI 45 tristis Erinys praetulit infaustas sanguinolenta faces II 117 m. VI 430 Culex 246 ite quibus taedas accendit tristis Erinys Sen. Oed. 644 Luc. VIII 90 Val. II 173 Stygias infanda ad foedera taedas

[24](#) cfr. 594

[25](#) 44, 66, 102, 164—Herc. Oet. 208 miseranda mei fata parentis Verg. A. VI 882 heu miserande puer X 825 XI 42

[26](#) 38 CIL XIII 1668 (= Dessau, Inscr. sel. 212 p. 53), 38 vereor, ne nimio insolentior esse videar et quaesisse iactationem gloriae prolati imperi ultra oceanum VI 920 (= Dessau 216) Sen. apoc. XII 3, 22 ille Britannos ultra noti litora ponti et caeruleos scuta Brigantas dare Romuleis colla catenis iussit et ipsum nova Romanae iura securis tremere Oceanum epigr. 29—36 B. = Anth. lat. 419 - 426 (35, 3 oceanus iam terga dedit eqs.) Dio LX 19, 2 p. 680 B. 6 ὁ Πλαύτιος στρατηγῆσας τὸ μὲν στρατεύμα χαλεπῶς ἐκ τῆς Γαλατίας ἐξήγαγεν· ὥς γὰρ ἔξω τῆς οἰκουμένης στρατεύσοντες ἠγανάκτουσιν — Ov. ex P. IV 3, 43 cuique viro totus terrarum paruit orbis

[28](#) Luc. II 572 ostendit terga Britannis

[31](#) heu me 169 Sen. Troad. 476; 681 Phaedr. 898; 997, 1173 Herc. Oet. 1761

[31](#) sq. 45; 166 Sen. Troad. 238 iacuit peremptus Hector Herc. 1160 Oed. 789; 1040 Med. 630 Ag. 925 Herc. Oet. 210; 1458 Phaedr. 556 maritus coniugis ferro iacet Oed. 275 insidiis iacet—Soph. El. 124 τὸν πάλαι ἐκ δολερᾶς ἀθεώτατα ματρὸς ἀλόντ' ἀπάταις Ἀγαμέμνονα

[32](#) 150 captam domum Claud. rapt. Pros. II 264 servitum...ducor captiva tyranno

[34](#) Sen. Troad. I quicumque regno fidit...animumque rebus credulum laetis dedit, me videat et te, Troia: non umquam tulit documenta fors maiora, quam fragili loco starent superbi. columnen eversum occidit pollutis Asiae Oed. 6 quisquamne regno gaudet? o fallax bonum Ag. 57 o regnorum magnis fallax fortuna bonis Phaedr. 773 bono fragili (ex Ov. art. II 113) Thy. 414—Herc. Oet. 617 plures fulgor concitat aulae

[35](#) Sen. apoc. XIV 3 stupebant omnes novitate rei attoniti Troad. 442 mentis attonitae stupor Verg. g. II 508 hic stupet attonitus Sil. XII 252 Apul. met. I 8 Paulin. Petric. III 125

[37](#) 898 Sen. Herc. 477 eversi domus Ag. 912 eversa domus est 733 Ov. her. III 36 Iuv. X 7—Hor. c. I 35, 23 potentes...domos Cat. LXI 152—Soph. El. 764 τὸ πᾶν δὴ δεσπότηται τοῖς πάλαι πρόρριζον, ὡς ἔοικεν, ἔφθαρται γένος

[41](#) Ov. her. IX 6 imposuisse iugum

[42](#) Sen. Troad. 370 impleat classis freta Ag. 40 rates Iliaca velis maria texerunt suis 221; 413 classe de tanta nat. q. III praef. 10 epigr. 72 (= Anth. lat. 462) 7 classis contexerat aequor Verg. A. IV 582 Manil. I 776 Luc. III 287 aequora cum tantis percussit classibus Sil. XVII 49 Sidon. Ap. c. V 452 Anth. lat. 779, 45

[43](#) Soph. El. 95 πατέρ', ὄν κατὰ μὲν βάρβαρον αἴαν φοίνιος Ἄρης οὐκ ἐξένισεν, μήτηρ δ' ἡμῆ Hom. Od. XI 406 sqq. Sen. Ag. 783 tot barbarae...gentes ben. V 7, 5 al.—Suet. Claud. XVII 2 huc (in Britanniam) cum ab Ostia navigaret, vehementi circio bis paene demersus est...sine ullo proelio aut sanguine intra paucissimos dies parte insulae in deditionem recepta sexton...mense Romam rediit

[44](#) Sen. Phoen. 114 saevum est mare—502; 635 scelere occidit 102; 165 Ag. 925 pater peremptus scelere materno

[45](#) 32; 166 Sen. Troad. 603 inter extinctos iacet

[46](#) 220

[47](#) Sen. Herc. Oet. 1855 luctus gravis—dial. XI 6, 2 liberiora omnia sunt eis, quorum affectus tegi possunt; tibi nullum secretum liberum est eqs. Tac. a. XIII 16 Octavia quoque quamvis rudibus annis dolorem, caritatem, omnes affectus abscondere didicerat Soph. El. 221

[49](#) Sen. Phaedr. 600 secretus Herc. 845 Verg. A. IV 494 Stat. Ach. I 480 Ps. Quint. decl. IV 19, p. 85, 17 L. omne fugio secretum—Sen. Herc. Oet. 445 culpa par odium exigat Phoen. 383 diligam affectu pari 461

[50](#) Sen. Phaedr. 415 mutuos ignes ferat Ag. 119 ardens impia virgo face Hor. c. III 9, 13 me torret face mutua Herc. Oet. 1005 flagranti...face 377 levi caluit face 370 Tac. a. XIV 3 Anicetus mutuis odiis Agrippinae invisus Plin. IX 62, 185 mugil et lupus mutuo odio flagrant

[51](#) fides pietasque 63; 737; 844 Sen. Thy. 216 (*ad* 547) Ag. 112 ben. II 31, ep. 74, 12 Verg. A. VI 878 Liv. XXIII 9, 5 Luc. V 297 X 407 Sil. IX 437 XIII 749 Stat. Th. II 462 V 627 XI 98 al.—Tac. a. XIV 60; 62 Dio LXII 13

[53](#) Sen. Troad. 279 regi frenis nequit et ira et ardens hostis Med. 558 ben. VI 31, 4

[54](#) 784 Sen. Med. 910 crevit ingenium malis Ov. f. III 144 vires flamma refecta capit m. VII 417

[55](#) 304, 502 Sen. Herc. 1004 scelus nefandum Cat. LXIV 397 Ciris 239, 323 Luc. IV 228—Soph. El. 374 κακὸν μέγιστον εἰς αὐτὴν ἰὸν ἤκουσα

[56](#) Sen. Phaedr. 623 summus hoc omen deus avertat

[60](#) cfr. 511

[62](#) Sen. Thy. 195 scelera non ulcisceris—Soph. El. 14; 603; 811

[63](#) Soph. El. 13; 1132

[66](#) Sen. Herc. Oet. 1854 si quas dolor adhuc iubet lugere 1836 fortes vetant maerere 1688 Ov. m. III 47 timor prohibebat f. II 505 prohibe lugere Quirites Soph. El. 285 οὐδὲ γὰρ κλαῦσαι πάρα τοσόνδε

[68](#) Tac. a. XIII 16 Britannici...(Agrippinae) supremum auxilium Sen. Troad. 461 o nate...spes una Phrygibus, unica afflictae domus 703 unicum afflictae mihi solamen 766 o decus lapsae domus, ...genetricis o spes vana Med. 945 unicum afflictae domus solamen Phaedr. 267 solamen annis unicum fessis 578 Verg. A. XII 57 spes tu nunc una eqs. Luc. VIII 354 solacia tanti...mali—Soph. El. 810; 952

[71](#) 641 Luc. I 135 stat magni nominis umbra VIII 449 nominis umbram Quint. XII 10, 15 umbra magni nominis Claud. VIII 59 Romani nominis umbra c. min. X 1 XXXI 46 Sen. Herc. Oet. 1346 umbram et vile nescio quid mei Sil. I 600 VIII 145

[72](#) Sen. Agam. 635 tacitumque murmur percussit aures Herc. Oet. 1944 sonus trepidas aures ferit 1436 Phaedr. 850 Val. II 91 vox...perculit urbem 452—Soph. El. 77

[73](#) sq. Enn. Iphig. 213 V. procede, gradum proferre pedum nitere, cessas, o fide Sen. Herc. Oet. 717 thalamisque maerens intuli gressum meis Oed. 548 Verg. g. IV 360 al.—Hor. s. II 2, 88 tarda senectus Sen. Herc. 204 tardusque senio 849 tarda senecta Verg. A. VIII 508 IX 610 Tib. II 2, 19 Ov. tr. IV 8, 23 m. XII 182

[75](#) Sen. Troad. 799 oscula et fletus, puer, lacerosque crines excipe—Med. 568 Phaedr. 432 fida

[77](#) Sen. Phaedr. 101 solvere curis Oed. 13 curis solutus dial. IX 17, I nat. q. III praef. 2 Cat. XXXI 7 Mart. X 47, 9

[79](#) 958 Sen. Phoen. 234 non mitto ad umbras Herc. Oet. 1983 Stygias fertur ad umbras Herc. 185 Med. 804 Verg. A. VII 773 Sil. XV 43 Stygias detrusit ad undas Prop. III 18, 9 Stygias demisit in undas Ov. tr. I 2, 65 mittere me Stygias...ad undas m. III 272 VI 676 XII 257 ex P. II 3, 43 Il. lat. 431 Stygias demittit ad umbras Luc. V 667 VI 569 VII 612 IX 818 X 392 Val. I 581 Sil. II 706 XV 43; 467 Stat. Ach. I 630 s. III 5, 37 Mart. I 114, 5 XII 90, 3 Claud. V 167 Coripp. Ioh. VIII 616 Carm. epigr. 523, 4 B.

[80](#) Sen. Oed. 855 procul sit omen Phaedr. 623 hoc omen deus avertat Ov. f. IV 116 a nobis sit furor iste procul

[82](#) Sen. Oed. 980 (*ad* 924) Ov. m. IX 434 me quoque fata regunt Iuv. IX 32

[83](#) Sen. Oed. 213 salutem qui dat afflictis Troad. 872 melior afflictos deus respicere coepit Calpurn. I 73 Soph. El. 174

[85](#) *cf.* 177; 213 Ov. am. III 4, 12 obsequio vinces art. II 179 Apul. met. V 18; 25 blandis obscuris

[86](#) Ov. m. XV 86 Armeniae tigres iracundique leones Luc. VI 487 Sen. Oed. 97 saevi leonis Troad. 796 Lucr. III 306 IV 1016 Verg. A. IX 792 Luc. IX 947—schol. Iuv. V 109 Seneca...ab Agrippina tamen erudiendo Neroni in Palatium adductus saevum immanemque natum et sensit cito et mitigavit inter familiares solitus dicere non fore saevo illi leoni, quin gustato semel hominis cruore ingenta redeat saevitia

[88](#) 959 Sen. Herc. Oet. 6 saevi tyranni 1869 Herc. 936; 43 fera tyranni iura Verg. A. VI 49; 80 fera corda Ov. m. IX 178 Ib. 367 Sil. XIII 142 Stat. Th. XI 264

[89](#) Sen. Oed. 203 clarus sanguine Verg. A. I 550 Luc. X 382 Ov. her. XVI 197 (m. II 90) nostro genitus de sanguine Tac. a. XIII 12 (Nero) uxore ab Octavia nobili quidem et probitatis spectatae...abhorrebat

[90](#) Luc. IV 689 superos humanaque polluit

[94](#) Tac. a. XIII I Neroni imperium per scelus adepto XIV 1 (*ad v.* 125)

[97](#) Cons, *ad* Liv. 16 et titulum belli dux duce fratre tulit Ov. her. VII 76 XV 190 tr. I 11, 30 f. IV 675—112 post fata 289, 529 Sen. Troad. 654 Ag. 38 Verg. A. IV 20 Ov. am. I 15, 39 III 15, 20 Thes. 1. 1. VI 360, 61—Sil. III 148 longo titulis celebratur in aevo IV 474 VI 255 XVI 332 Ov. m. XIV 731 Luc. II 344 al. longo in aevo

[98](#) Verg. A. V 202 furens animi

[99](#) Sen. Troad. 517 cohibe parumper ora questusque opprime Med. 381 iras comprime ac retine impetum Ag. 981 furibunda virgo, vocis infandae sonum et aure verba indigna materna opprime 203; 224 Phaedr. 255; 603 vis magna vocem mittit (emittit A) ep. IX 20 dial. II 15, 4 III 20, 4 V 19, 3 Lucr. IV 795 Ov. m. IV 412 XV 657 al. Soph. El. 213 sqq.; 1011

[100](#) Sen. Phoen. 146 haud queo Phaedr. 941 haud queunt al.—Soph. El. 221 sqq.

[102](#) 44 Tac. a. XIV 63 huic (Octaviae) primus nuptiarum dies loco funeris fuit deductae in domum, in qua nihil nisi luctuosum haberet erepto per venenum patre et statim fratre; tum ancilla domina validior et Poppaea non nisi in perniciem uxoris nupta, postremo crimen omni exitio gravius (vd. XIV 60; 62 Dio LXII 13, 1 p. 51; 596 B. Suet. Ner. XXXV 2 *Ladek, Frage p. 16 = 688, Eranos p. 192*)

[103](#) *cf.* 176; 267

[105](#) famula 194 (Acte), 657 (Poppaea), 950—Oed. 854 non potuit ille luce, non caelo frui Verg. A. IV 619 optata luce fruatur Hor. ep. II 2, 198 gratoque fruaris tempore

[106](#) Verg. g. IV 69 trepidantia bello corda Stat. Th. Ill 423

[107](#) 461 Sen. Med. 931 incogitum istud facinus ac dirum nefas a me quoque absit Oed. 87 abest pavoris crimen Ov. f. I 484 est aliquid magnis crimen abesse malis III 310 IV 323

[108](#) Sen. Ag. 233 non est poena sic nato mori Herc. Oet. 930 interim poena est mori Troad. 577 mori votum est mihi 1171 Phoen. 75 Herc. Oet. 1324 Ov. am. II 5, 2—Sen. Herc. 706 ipsaque morte peior Med. 746 gravior poena Ov. ex P. I 2, 13; 40

[109](#) 654 Sen. Thy. 609 inflatos tumidosque vultus Hor. c. III 3, 3 vultus instantis tyranni epod. V 4 vultus...truces Ov. her. IV 73 vultum rigidumque trucemque tr. V 7, 17

[110](#) Ov. her. XX 141 oscula iungit II 94 XVIII 101 al.

[113](#) 178 Soph. El. 267

[114](#) 617 Sen. Herc. Oet. 1177 Herculeae necis auctor 1216 Ov. m. VIII 449 IX 214 Suet. Ner. XXXIII 1 Tit. IX 1 Claud. VIII 94—Ov. Ib. 376 infandae...neci

[115](#) 170 (958) Sen. Herc. Oet. 937 umbra tristis Verg. A. VI 866

[116](#) Hom. Od. XVIII 189 εὔδε δ' ἀνακλιυθεῖσα, λύθεν δέ οἱ ἄψα πάντα (XX 57) XXIII 342 ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνος λυσιμελῆς ἐπόρουσε Ov. met. VII 185 homines volucresque ferasque solverat alta quies X 368 Verg. A. XII 867 membra novos solvit...torpor 951 Sen. Ag. 75

[117](#) Sen. Troad. 440 venit afflictae quies brevisque fessis somnus obrepsit genis dial. V 29, I fessum somnus oppressit Ter. Eun. 601 somnus virginem opprimit Verg. g. IV 190 fessosque sopor suus occupat artus A. II 253 III 511 XII 908 in somnis, oculos ubi languida pressit nocte dies Tib. I 8, 68 fletu lumina fessa Ov. her. XIX 56 subit furtim lumina fessa sopor am. III 5, 1 art. III 648 Val. I 48 IV 639 Stat. s. I 1, 87 Apul. met. X 35 XI 3 animum...sopor oppressit

[118](#) Sen. Med. 15 atram cruentis manibus amplexae facem Verg. A. IX 74 facibus pubes accingitur atris IV 472 X 77 Luc. II 301 Val. III 96 Sil. IX 600 Claud. III 49 faces atrae—Ov. am. I 7, 66 infirmas...manus

[119](#) Sen. Phoen. 42 manibus infestis petit foditque vultus Ov. m. X 350 facibus saevis oculos atque ora petentes Ib. 155 os oculosque Cons. ad Liv. 318

[120](#) Luc. III 34 refugit umbra per amplexus trepidi dilapsa mariti Verg. A. II 380 trepidusque repente refugit

[121](#) 639

[122](#) Sen. Oed. 1034 rapiatur ensis Ov. m. V 126 haerenti latus hausit Abas

[123](#) 734 Sen. Troad. 457 mihi gelidus horror ac tremor somnum expulit (excudit A) Ag. 5 pavor membra excudit Herc. Oet. 396 rapit somnos pavor Verg. A. VII 458 olli somnum ingens rumpit pavor Ov. her. X 13 excussere metus somnum f. IV 667 Ibis 154

[124](#) 270 Ov. m. XIV 465 renovetur luctus amarus Tib. II 6, 41

[125](#) Sen. Med. 527; 783 his adice 277; 471 Oed. 811—Tac. a. XIV 1 flagrantior in dies amore Poppaeae, quae sibi matrimonium et discidium Octaviae incolumi Agrippina haud sperans crebris criminationibus, aliquando per facetias incusaret principem et pupillum vocaret, qui iussis alienis obnoxius non modo imperii, sed libertatis etiam indigeret

[126](#) sqq. 310 sqq.

[130](#) 821 Herc. 632 tantum nefas Thy. 624; 689; 1006

[132](#) sq. 49 Ov. tr. IV 9, 7 flagrant odio tua pectora nostro—Prop. III 11, 31 coniugii obsceni pretium Romana poposcit moenia (Cleopatra) Ov. her. V 143 nec pretium stupri gemmas aurumue poposci m. XIII 253 Flor. II 21, 2—Ov. m. VIII 704 coniuge iusto

[134](#) Sen. Herc. 279 emerge, coniunx, atque dispulsas manu abrumpe tenebras Phaedr. 948 fer abominandam nunc opem gnato, parens Soph. El. 453

[135](#) 404 Sen. Troad. 519 coniunx...scinde tellurem et Stygis sinu Herc. 780 Stygiae paludis...sinus Herc. Oet. 1711 pande tum Stygios lacus Phaedr. 1189 o mors...pande placatos sinus Verg. A. VIII 712 Aus. Mos. 418

[136](#) 593 Sen. Thy. 88 Ov. f. IV 127 Val. VII 298 Sil. XIII 424 tellure rupta Sen. Troad. 180 tellure fracta Phoen. 70 scissa tellus faucibus ruptis 396

[137](#) Sen. Oed. 559 vocat inde manes Tac. a. XIII 14 infernos Silanorum manes invocare Soph. El. 137 ἀλλ' οὔτοι τόν γ' ἐξ Αἶδα παγκοίνου λίμνας πατέρ' ἀνστάσεις οὔτε γόοισιν οὔτ' λιταῖσιν

[139](#) Tac. a. XII 25 (Claudius) his evictus biennio maiorem natu Domitium filio anteposit 69 antepositus filio privignus Suet. Claud. 39 Flav. Ioseph. b. Iud. II 12, 8 (= 248) καταλιπὼν (Claudius) Νέρωνα τῆς ἀρχῆς διάδοχον, ὃν ταῖς Ἀγrippίνης τῆς γυναικὸς ἀπάταις ἐπὶ κληρονομία τῆς ἀρχῆς εἰσεποίησατο καίπερ υἱὸν ἔχων γνήσιον Βρεττανικὸν ἐκ Μεσσαλίνης τῆς προτέρας γυναικός

[140](#) Sen. Herc. Oct. 379 famulamne...praeferet gnatam tibi?—Verg. A. VI 125 sate sanguine divom

[141](#) Tac. a. XII 5 C. Pompeio Q. Veranio consulibus pactum inter Claudium et Agrippinam matrimonium iam fama, iam amore illicito firmabatur; necdum celebrare sollemnia nuptiarum audebant nullo exemplo deductae in domum patrum fratris filiae eqs. Suet. Claud. XXVI 3 inlecebris Agrippinae, Germanici fratris sui filiae, per ius osculi et blanditiarum occasiones plectus in amorem

[143](#) 260; 694 Sen. Herc. 346 iuncta regali face thalamisque Megara Herc. Oet. 404 facibus suis me iungat Eurystheus Oed. 20 toros minatur impia incestos face Stat. Th. V 138 faces melioraque foedera iungam Ov. f. III 511 m. VII 49

[144](#) Ov. m. V 218 odium regnique cupido Luc. VII 240 Stat. Th. II 116 cupidine regni Verg. g. I 37 —Ov. m. XIII 768 caedis amor feritasque sitisque immensa cruoris Sen. Thy. 103 ep. LXXXIII 25 Sil. I 60

[145](#) Tac. a. XII 3 (Agrippina) ubi sui matrimonii certa fuit, struere maiora nuptiasque Domitii, quem ex Cn. Ahenobarbo genuerat, et Octaviae Caesaris filiae moliri; quod sine scelere perpetrari non poterat, quia L. Silano desponderat Octaviam Caesar...4 igitur Vitellius...ferre crimina in Silanum, cuius sane decora et procax soror, Iunia Calvina, haud multo ante Vitellii nurus fuerat. hinc initium accusationis eqs. 8 die nuptiarum Silanus mortem sibi conscivit, sive eo usque spem vitae produxerat seu delecto die augendam ad invidiam Suet. Claud. XXVII 2 Octaviam Neroni privigno suo collocavit Silano ante desponsam XXIX 1 occidit item...L. Silanum minoris (filiae) sponsum...Silanus abdicare se praetura ante IV. Kal. Iunias morique initio anni coactus die ipso Claudii et Agrippinae nuptiarum Dio LX 31, 7 p. 7 B.—664 Sen. Thy. 146 victima concidit Ag. 585 Herc. 922 victima...mactari Tro. 140 Lucr. I 98 nubendi tempore in ipso hostia concideret mactatu Ov. m. VIII 763 ex P. IV 9, 30 Ibis 463 Ciris 366

[147](#) Sen. dial. X 12, 2 pro facinus! XI 3, 5 nat. q. I 16, 9 facinus indignum! Ov. am. I 6, 22 her. XVI 213 m. VIII 85 al. heu facinus! Sen. Thy. 234 hunc facinus ingens ausus Curt. VIII 3, 14—Sen. Phoen. 595 coniugi donum datus

[148](#) Sen. Thy. 61 patruos polluat sanguis focos Lucr. IV 844 foedareque membra cruore Verg. A. II 502 Ov. m. VI 238 IX 182 Tac. h. III 84

[149](#) 665 Verg. A. II 717 IV 598 V 62 Ov. m. I 773 al. patrios penates—Sen. Phoen. 252 sceleris infandi reum Ov. rem am. 388 f. IV 308 falsi criminis acta rea est m. VII 824 criminis...ficti XIII 59

[150](#) Sen. Herc. Oet. 1024; 1172; 1181; 1205; 1402 ei mihi—Thy. 286 captus dolis

[151](#) Sen. Phoen. 510 hostium es factus gener

[153](#) Sen. Phoen. 159 corque tot scelerum capax Oed 930 tu scelerum capax Herc. Oet. 1419 pro capax scelerum dies Ps. Quint: Decl. XI 11 p. 217, 1 L. Apul. met. X 3

[154](#) 594 Culex 246 quibus taedas accendit tristis Erinys

[155](#) Verg. A. V 210 successuque acrior ipso Sil. V 286 Tac. h. IV 28 successu rerum ferocior

[156](#) Cic. pro Balbo XV 34 cum...Carthago...huic imperio immineret

[157](#) Verg. A. VI 626 omnis scelerum comprehendere formas

[158](#) Prop. III 23, 18 blandis dolis

[159](#) 501 Sen. Thy. 746 sceleris...gradus est Herc. 291 tot per amorum gradus Phoen. 216 conscium scelerum omnium

[160](#) 286, 573 Sen. Phoen. 455 Phaedr. 903 sancta pietas—593; 667; 690 Med. 891 effer citatum...gradum Sil. XI 112—Phaedr. 553 tum scelera dempto fine per cunctas domos iere, nullum caruit exemplo nefas; a fratre frater, dextera gnati parens cecidit, maritus coniugis ferro iacet eqs.

[162](#) 594 Sen. Herc. Oet. 1014 sustine Stygias faces—Ov. m. II 464 sacros pollue fontes V 155 pollutes...penates

[163](#) sq. Sen. Thy. 47 et fas et fides iusque omne pereat 179 fasque omne ruptum Med 900 fas omne cedat Herc. 658 Verg. g. I 269 fas et iura A. III 55 fas omne abrumpit V 800 fas omne Sil. II 293 XVII 68

[164](#) Tac. a. XII 66 Suet. Claud. 44 Dio LX 34 p. 15; 582; 754 B. Plin. XXII 22, 92 Flav. Ios. Ant. Iud. XX 8, 2 = 148

[165](#) Verg. A. XII 857 saevi...veneni Luc. IX 775 Ov. am. I 14, 44 ex P. II 9, 68 mixta venena Sen. dial. V 33, 1 venena miscet Claud. XV 271

[166](#) *cf.* 32; 45

[167](#) Verg. A. I 475 infelix puer Ov. f. VI 146 puer infelix

[168](#) Soph. El. 65 κάμ' ἐπαυχῶ...ἄστρον ὧς λάμψειν ἔτι...καὶ καταστάτην δόμων. Plut. Marcellus 30 πατρίδος ἀστὴρ Μάρκελλος Ov. ex P. III 3, 2 sidus Fabiae...gentis Curt. IX 6, 8 hoc Macedoniae columen ac sidus Sen. Troad. 124 columen patriae Sidon. c. II 30 Carm. ep. 587, 6; 1365, 1 Com. fragm. inc. 53 p. 141 R3.—Ov. ex P. II 2, 76 Augustae...domus Val. Max. II 8, 7 VIII 15 praef. (*Nordmeycr p. 56*)

[169](#) Sen. Phaedr. 997 Hippolytus. heu me 898, 1173 Troad. 476, 681 Herc. Oct. 1761 heu me—Soph. El. 1159 προύπεμψεν ἀντὶ φιλιτάτης μορφῆς σποδόντε καὶ σκιὰν ἀνωφελῆ Sen. Herc. Oct. 1758 tam parvus cinis Herculeus Ov. m. VIII 496 vos cinis exiguus gelidaeque iacebitis umbrae Carm. ep. 969, 8

[170](#) Ag. 521 cladibus nostris daret vel Troia lacrimas Verg. A. IX 292 Ov. ex P. I 7, 29 m. XIII 490 f. V 472 al. Tac. XIII 16 at Agrippinae is pavor, ea consternatio mentis, quamvis vultu premeretur, emicuit, ut perinde ignaram fuisse atque Octaviam, sororem Britannici, constiterit; quippe sibi supremum auxilium et parricidii exemplum intellegebat. 17 nox eadem necem Britannici et rogum coniunxit proviso ante funebri paratu, qui modicus fuit. in campo tamen Martis sepultus est adeo turbidis imbribus, ut vulgus iram deum portendi crediderit adversus facinus Suet. Nero 33 Dio LXI 7, 4 p. 27; 585 B.

[171](#) Sen. Troad. 1109 tuos artus leget tumuloque tradet Ov. Ib. 516 membra cremanda pyrae

[172](#) 199; 557 Sen. Phaedr. 199 ille per caelum volans Ov. art. II 98 deum volucrum

[174](#) Herc. Oct. 1179 cadere feminea manu Herc. 254

[175](#) 428 Sen. Troad. 672 dabit ira vires Ag. 142 ira...dolor Phaedr. 851 luctus et lacrimae et dolor Ov. m. XII 373 dolor vires animo dabat 383 her. X 27 tr. V 12, 37—Soph. El. 997 γυνὴ μὲν οὐδ' ἀνὴρ ἔφυς, σθένεις δ' ἔλασσον τῶν ἐναντίων χερί. 396 Antig. 61

[177](#) Sen. Phaedr. 273 mentemque saevam flectere inimitis viri Ov. m. XIII 740—Soph. El. 1009 sqq.

[178](#) Cat. 68, 20 frater adempte 101, 6 Ov. her. IX 166 m. XI 273 f. IV 852

[179](#) 269, 532 Verg. A. IV 318 miserere domus labentis et istam...exue mentem Sen. dial. VI 15, 2 divus Augustus amissis liberis...adoptione desertam domum fulsit

[182](#) Verg. A. V 709 fata trahunt Sen. epigr. 25 B (= Anth. lat. 415), 2 miseris, qua sua fata trahunt ep. CVII 11 Ov. her. VI 51 XII 35 m. VII 816 tr. II 341 III 6, 15 Luc. II 287 al.

[183](#) Tac. a. XIV 60 exturbat Octaviam sterilem dictitans; exim Poppaeae coniungitur. ea diu paelex et adulteri Neronis, mox mariti potens...inde crebri questus nec occulti per vulgum, cui minor sapientia et ex mediocritate fortunae pauciora pericula sunt eqs.—Sen. ep. 24, 24 confirmabis animum 76, 17 al.

[184](#) Ov. tr. I 1, 98 mala nostra leves 5, 75 III 4, 42; 75 al.

[185](#) 676 Tac. a. XV 36 populum Romanum vim plurimam habere parendumque retinenti

[186](#) Sen. Herc. 585 tuam respice coniugem—Herc. Oet. 290 invisa paelex

[189](#) Sen. Troad. 250 iuvenile vitium est regere non posse impetum; aetatis alios fervor hic primus rapit 495 victor feroces impetus primos habet Ag. 228 primo impetu ep. CVIII 23 vehementes haberent tirunculi impetus primos dial. IV 29, 1 ben. VI 31, 9 Val. Max. V 6 ext. 5 Augustin. civ. dei V 18 iuvenali ardore Sen. ep. L 3

[190](#) Ov. m. XV 259 durare diu Sen. ben. VI 31, 4 nec diu durare

[191](#) 433 Sen. Oed. 184 vapor...flammeus Lucr. V 1102 flammae...vapore Ov. am. I 2, 46

[192](#) Sen. Phaedr. 226 coniugi castae fuit Prop. III 12, 15; 37 Phaedr. app. VI 9 al. Stat. Th. III 705 quantus amor castae

[193](#) Tac. a. XIII 12 ceterum infracta paulatim potentia matris delapso Nerone in amorem libertae, cui vocabulum Acte fuit,...quando uxore ab Octavia, nobili quidem et probitatis spectatae, fato quodam an quia praevalet inlicita, abhorrebat eqs. Dio LXI 7, I p. 26; 585 B. ἐλυπεῖτο δὲ καὶ ἡ Ἀγριππῖνα μηκέτι τῶν ἐν τῷ παλατίῳ διὰ τὴν Ἀκτὴν μάλιστα κυριεύουσα. ἡ δὲ δὴ Ἀκτὴ ἐπέπρατο μὲν ἐκ τῆς Ἀσίας· ἀγαπηθεῖσα δὲ ὑπὸ τοῦ Νέρωνος ἔς τε τὸ τοῦ Ἀττάλου γένος ἐσήχθη καὶ πολὺ καὶ ὑπὲρ τὴν Ὀκταουίαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἠγαπήθη Suet. Ner. 28—Sen. Med. 1003 torosque, quos...violavit

[194](#) Quint. VI I, 52 possidebimus iam iudicum animos

[195](#) Tac. XIII 46 Poppaea...dictitans...Neronem paelice ancilla et adsuetudine Actes devinctum—Herc. Oct. 304 capta praelata est mihi

[196](#) Sen. dial. XII 13, 6 humilis et proiectus Prop. I 10, 27 humilis magis et subiectus amori Luc. VIII 344 deiectum fatis, humilem—CIL XI 1414 <C>ereri sacrum (Claudia) Aug. lib. Acte Serv. plen. ad Verg. Aen. III 139 quidam dicunt diversis numinibus vel bene vel male faciendi potestatem dicatam, ut Veneri coniugia, Cereri divortia IV 58 alii dicunt hos deos, quos commemoravit, nuptiis esse contrarios, Cererem, quia propter raptum filiae nuptias exsecratur vel ex quo Iovi nupta praelata Iunone repudiata est eqs. (*Ladek p. 26, Frage p. 55 = 968*)

[197](#) Ov. tr. I 4, 11 confessus gelidum pallore timorem

[198](#) 452 Ciris 158 levis ille deus Ov. am. III 1, 41 levis...Cupido ars II 19 Sen. Ag. 606 Val. II 323 —Ov. art. I 446 fallax dea—Sen. Troad. 770 vota destituit deus

[199](#) Sen. Phaedr. 186 hic volucer Ov. m. IX 482 volucer cum matre Cupido—Tac. a. XIII 45 mater (Poppnae) aetatis suae feminas pulchritudine supergressa gloriam pariter et formam dederat; opes claritudini generis sufficiebant

[200](#) Verg. A. V 268 opibusque superbi—Sen. Oed. 236 nec tibi longa manent sceleretae gaudia caedis ep. LXXVI 28 magnum gaudium...tempore ac brevi capietur

[203](#) Verg. g. IV 411 formas se vertet in omnes A. IX 646 Ov. rem. 269 m. XIV 685

[204](#) Sen. Herc. 516 caelestium recior parensque

[205](#) 762 sqq. Sen. Phaedr. 299 induit formas quotiens minores ipse, qui caelum nebulasque ducit: candidas ales modo movit alas dulcior vocem moriente cygno; fronte nunc torva petulans iuventus virginum stravit sua terga ludo Herc. Oet. 552 dial. VII 26, 6 Aetna 89 Petr. 126, 18 Sil. XV 62 Stat. s. I 2, 135 pennas et cornua sumeret aethrae rector, in hanc vero cecidisset Iuppiter auro Ov. m. XIII 673 pennas sumpsere tr. III 8, 5

[206](#) Sen. Herc. 1 soror Tonantis...locumque caelo pulsa paelicibus dedi...hinc, qua tepenti vere laxatur dies, Tyriae per undas vector Europae nitet...hinc clara gemini signa Tyndaridae micant...nec ipse tantum Bacchus aut Bacchi parens adiere superos eqs. Ov. m. II 80 f. III 499 cornua tauri V 606 Iuppiter et falsa cornua fronte tulit tr. IV 9, 27 nondum cornua sumpsit art. I 239

[207](#) Verg. ecl. VII 60 Iuppiter et laeto descendet plurimus imbri g. II 166 auro plurima fluxit Aetna 90 ut Danaae pretiosus fluxerit imber Tiberian. II (PLM III p. 265) 7 in gremium Danae non auro fluxit adulter mentitus pretio faciem fulvoque veneno? Sidon. c. XV 177 in turrem Danae...stillabat Iuppiter auro XXIII 283 Anth. lat. IV 11 Soph. Ant. 950 Ζηνὸς γονὰς χρυσορύτους

[208](#) Sen. Herc. 14 hinc clara gemini signa Tyndaridae micant...nec ipse tantum Bacchus

[212](#) Ov. tr. III 5, 42 Iunonis gener est, qui prius hostis erat ex P. IV 16, 8 Iunonis gener Sen. Herc. Oet. 1437 Iuno me generum vocat

[214](#) Ov. m. XII 505 Iunonis altae Verg. A. I 209 premit altum corde dolorem Stat. Th. IX 824 pressum...dolorem XI 632

[217](#) Verg. A. IX 101 Ov. m. XI 203 mortalem...formam X 529 capta viri forma her. IV 64 XVII 180 Tac. a. XIII 46 forma Neronis captam (Poppaeam) Manil. I 338

[218](#) 768 Claud. cons. VI Hon. praef. 25 alta...aula

[220](#) 46; 282; 535; 658; 828; 910 Hom. Il. XVI 432 κασιγνήτην ἄλοχόν τε Verg. A. I 47 Iovisque et soror et coniunx X 607 Hor. c. III 3, 64 coniuge me Iovis et sorore Ov. met. III 265 Iovisque et soror et coniunx XIII 574 I 351 art. III 391 Sil. XII 693 XVII 365 Sen. Ag. 348 o magni soror et coniunx consors sceptri Apul. met. VI 4 Claud. XX 88 app. VIII 2 Anth. lat. 750, 2

[221](#) Sen. Herc. Oet. 1429 dolorem...vincet spoor

[222](#) Sen. Phaedr. 568 ignibus iunges aquas et amica ratibus ante promittet vada incerta Syrtis,...quam victus animum feminae mitem geram Thy. 476 aetherias prius perfundet Arctos pontus et Siculi rapax consistet aestus unda...et lucem dabit nox atra terris, ante cum flammis aquae, cum morte vita, cum mari ventus fidem foedusque iungent Herc. 373 Herc. Oet. 280; 335; 1582 epigr. 50 (= Anth. lat. 440) Luc. VIII 487—Sen. Thy. 361 saevo freto Ov. tr. V 9, 18

[223](#) Verg. A. IV 243 Tartara tristia

[224](#) Sen. Ag. 726 lux alma...tenebris Herc. 592 lucis almae Verg. A. I 306 III 311 VIII 455 al. Ov. m. XV 664—Sen. Herc. Oet. 462 et noctem dies Troad. 170b vicerat noctem dies Ag. 36 miscui nocti diem 816 roscidae noctis Plin. II 62, 153 roscidas aestate Africae noctes XVIII 28, 260 Sil. V 24 Prud. cath. V 149

[227](#) Tac. a. XIV 12 fulmine exanimata (mulier)...tactae de caelo quattuordecim urbis regiones XIV 22 discumbentis Neronis apud Simbruina stagna in villa, cui Sublaqueum nomen est, ictae dapes mensaque disiecta est eqs. (XV 22) Dio LXI 16, 5 p. 38 (589) Philostrat. vita Apollonii IV 43, 1 - Sen. Thy. 244 dirum...caput Stat. Th. I 104

[228](#) Sen. Phaedr. 155 ille, qui mundum quatit vibrans corusca fulmen Aetnaeum manu, sator deorum Ag. 802 pater, qui saeva torques fulmina Med. 531 nunc summe toto Iuppiter caelo tona...omnemque ruptis nubibus mundum quate Herc. 516 caelestium rector Thy. 1077 Hor. epod. XVI 56 rege caelitum Augustin. conf. IX 18 rector caelitum

[229](#) Verg. A. V 691 infesto fulmine Ov. m. XV 70 Iuppiter...quid quateret terras Soph. El. 175; 209

[230](#) Sen. Med. 841 sacros edidit ignes Phaedr. 330b Verg. A. VI 246 I 230—Hor. c. I 2, 3 dextera

sacras iaculatus arcis terruit urbem eqs.

[231](#) Sen. Oed. 724 Ov. m. I 437 XI 391 Luc. X 337 Val. III 29 nova monstra Stat. Th. VIII 66—Ov. m. IV 488 monstris exterrita—Tac. a. XIV 22 inter quae (*a. 60*) et sidus cometes effulsit, de quo vulgi opinio est, tamquam mutationem regi sportendat (XV 47) Sen. n. q. VII 21, 3 sex enim mensibus hic (cometes), quem nos Neronis principatu laetissimo vidimus...circumactus ille enim a septentrione in verticem surgens orientem petiit semper obscurior eqs. 29, 2 intra sextum mensem dimidiam partem caeli transcurrit hic proximus...hic proximus a septentrione motus sui initium fecit et per occidentem in meridiana pervenit erigensque cursum suum oblituit 6, 1; 17, 2; 23, 1 Plin. II 25, 92 cometes numquam in occasura parte caeli est, terrificum magna ex parte sidus atque non leviter piatum, ut...in nostro aevo circa veneficium, quo Claudius Caesar imperium reliquit Domitio Neroni, ac deinde principatu eius assiduum prope ac saevum Suet. Nero XXXVI 1 stella crinita, quae summis potestatibus exitium portendere vulgo putatur, per continuas noctes oriri coeperat eqs. Sen. Troad. 356 stella longa semitam flamma trahens dat signa fati

[233](#) Sen. Med. 314 flectitque senex Attica tardus plaustra Bootes Thy. 873 custosque sui tardus plaustri...Arctophylax Ag. 70 lucida versat plaustra Bootes Oed. 722 Prop. III 5, 35 serus versare plaustra Bootes Cat. LXVI 67 Ov. m. II 176 Boote, quamvis tardus eras et te tua plaustra tenebant X 447 f. III 405 Manil. V 20 Mart. VIII 21, 3 pigra Bootae plaustra Avien. orb. 697 in Arctoi procedunt plaustra Bootis Ennod. c. I 7, 23 H. gelidi per plaustra Bootis Boeth. cons. phil. IV c. 5, 3 cur legat tardus plaustra Bootes mergatque seras aequore flammas—Sen. Ag. 53 noctis aestivae vices

[234](#) Sen. Med. 683 frigore Arctoo rigens Oed. 546 frigore aeterno rigens Lucr. III 891 rigere frigore Ov. ex P. II 7, 72 frigore perpetuo...rigit Luc. X 250 frigore ab Arctoo

[235](#) Sen. Phaedr. 116 efferum saevi (efferi saevum A) duces Herc. Oet. 1589 duces saevos Culex 308 saevi ducis Sil. V 217

[236](#) Ov. m. II 793 afflatuque suo populos...polluit Ps. Quint, decl. XII 28 p. 244, 24 = 380, 33 L. caelestes auras contaminate spiritu poliuiirms—Luc. III 36 dei quamvis cladem...minentur

[238](#) Luc. IV 595 nec tam iusta fuit terrarum gloria Typhon aut Tityos Briareusque ferox caeloque pepercit, quod non Phlegraeis Antaeum sustulit arvis

[240](#) Tac. XV 45 interea conferendis pecuniis pervastata Italia, provinciae eversae sociique populi et quae civitatum liberae vocantur; inque eam praedam etiam di cessere spoliatis in urbe templis egestoque auro, quod...votis omnis populi Romani aetas prospere aut in metu sacraverat: enimvero per Asiam atque Achaïam non dona tantum, sed simulacra numinum abripiabantur Dio LXIII 11, 3; 14, 2 Suet. Ner. XXXII, 4 templis compluribus dona detraxit simulacraque ex auro vel argento fabricata conflagavit, in iis Penatium deorum LVI 1 religionum usque quaque contemptor eqs. Claud. 45 funeratusque est sollemni principum pompa et in numerum deorum relatus, quem honorem a Nerone destitutum abolitumque recepit mox per Vespasianum Vespas. IX 1 fecit et nova opera, templum...Divi Claudii in Caelio monte coeptum quidem ab Agrippina, sed a Nerone prope funditus destructum (*Nordmeyer p. 40*)—Sen. Troad. 628 hostem, Pelasgi nominis pestem

[242](#) Sen. Troad. 328 regi spiritum eripuit Cic. Verr. V 45, 118

[243](#) 521 Sen. Herc. 636 ad hauriendum sanguinem Ov. m. VII 333 XIII 331 Val. I 818 Sil. XVI 617 etc. Soph. El. 785

[244](#) Ov. m. I 585 vita fruatur ex P. II 2, 64 Cic. Catil. IV 4, 7 pro Cluent. LXI 170 Tac. a. XVI 17—Sen. Thy. 1016 noxiae supra caput animae ep. CI 14 trahere animam Ov. tr. V 7, 65 sic animum tempusque traho Tac. a. I 42 precariam animam trahere

[245](#) 227 Sen. Herc. Oct. 290 summe pro rector deum 1275 summe pro rector poli Phaedr. 671 magne regnator deum,...quando saeva fulmen emittes manu?...cur dextra, divum rector atque hominum, vacat tua? *infra* 807 invicta tela Oed. 1029 Ov. m. II 279 quid o tua fulmina cessant, summe deum? ex P. I 2, 128 Soph. El. 824

[247](#) Sen. Phoen. 91 dextra quid cessas iners exigere poenas? Herc. 614 iam diu pateris manus cessare nostras, Iuno Troad. 309 Thy. 57; 1077 Herc. Oet. 872 Sil. XV 733 II. lat. 39

[248](#) Sen. Med. 146 Oed. 322 poenas luat Verg. A. I 136 Ov. Ib. 617 al. Suet. Iul. XLII 3 poenas facinorum

[249](#) Tac. a. XIII 14 adultum iam esse Britannicum, veram dignamque stirpem suscipiendo patris imperio, quod insitus et adoptivus per iniurias matris exercebat (*Nordmeyer p. 38*)

[250](#) 413; 839 Sen. Ag. 134 animum iugo premit cupido turpis Herc. 1019 iugoque pressum libera turpi iovem 267 sordido premitur iugo Verg. A. X 78 arva alieno iugo premere Ov. m. I 124 f. III 376 Anth. lat. 426, 8 Hor. s. II 7, 91 turpi iugo

[251](#) Ov. f. I 590 Augusto nomine dictus V 567—Cic. off. III 14, 60 vitiis in-quinatum

[253](#) Sen. Oed. 980 fatis agimur, cedite fatis Liv. XXVI 13, 17 Luc. VIII 575 sed cedit fatis Anth.

lat. 38, 2 cedamus fatis Ov. ex P. II 6, 23 fortunae cedere Sen. dial. IV 30, 1 cede fortunae

[254](#) Sen. Herc. 28 aget violentus iras animus Ov. m. VIII 106 violentam...in iram f. V 539 movent iram tr. II 21 Luc. II 323 Sil. IV 262 Stat. Th. III 77

[255](#) 596 Suet. Ner. XLV 2 iam noctibus iurgia cum servis plerique simulantes crebro Vindicem poscebant (Tac. a. XV 74)

[257](#) Soph. El. 513 Verg. A. V 781 Luc. II 521 Stat. Th. III 11. Sen. Med. 494 gravis ira Herc. Oet. 1833 gravi urgendus prece Ov. tr. I 5, 78 me Iovis ira premit ex P. I 4, 44 gravis ira dei Claud. XXVI 172

[260](#) 571 Sen. Oed. 20 toros...impia incestos face Soph. El. 492—Tac. a. XI 26 XII 65 Suet. Claud. 26; 29 Dio LX 31, 3 p. 5; 580 B. Iuv. X 330

[262](#) Sen. Herc. 202 venit crine soluto Med. 14 Verg. A. III 65 XI 35 crinem de more solutae XII 870 Ov. art. III 431 m. XIII 584 Luc. II 23 VII 38 Petr. 89, 19; 124, 252 Sil. IV 29—Ov. m. IV 483 incingitur angue 511 tr. IV 7, 12

[263](#) *cf.* 619 Verg, A. IV 472

[264](#) 608; 822; 830 Sen. Herc. Oet, 339 meo iugales sanguine extingam faces 556 faces extingue tolas Thy. 742 aras sanguine extingens suo Curt. X 9, 5 extinxit faces

[265](#) Sen, Oed. 333 truces iras Ov. art. III 502 trux ira Sil. V 299 X 203

[266](#) Verg. A. VIII 483 infandas caedes Ov. m. XV 174 caede nefanda Sil. IX 264 X 585 Claud. III 250

[269](#) 179 Sen. Herc. 1250 Troad. 766 lapsae domus Ov. ex P. I 9, 13 domus...mea lapsa ruina tr. II 122 Apul. met. IX 39 dilapsae domus fortunam

[270](#) sq. 124 Tib. I I, 67 tum manes ne laede meos, sed parce solutis crinibus Ov. tr. III II, 32 parce, precor, manes sollicitare meos m. VI 699 sollicito manes tr. III 3, 51 Cons, ad Liv. 376 sollicitare animos parce Carm. epigr. 995, 19 parce...coniux...fata maerendo sollicitare mea

[272](#) Sen. Herc. 643; Herc. Oet. 322; 1457; 1973; *infra* 304; 811 Med. 340 dedit ilia graves improba poenas 925 Ag. 21 poenas daturas graves Phoen. 589 fraudis alienae dabo poenas 645 poenas solvet graves Phaedr. 439 Luc. VII 614 Sail. Cat. LI 31 al.

[273](#) Sen. Ag. 397a felix ad aures nuntius venit meas

[279](#) 937 Verg. A. VII 660 partu...edidit I 274 Ov. m. IV 209 V 517 IX 678 XIII 486 f. II 383 Tac. a. II 54 al.—938 Verg. A. XI 363 pacis...pignus Ov. m. VIII 48 XII 365 Sil. X 494 XIII 68

[281](#) Sen. Thy. 50 servant debitum...decus Culex 360 Roma decus Hor. c. III 25, 5 aeternum meditans decus Ov, tr. III 1, 46 Luc. III 389 Sil. IV 398 X 88

[284](#) 535 Sen. Herc. 413 sociemus toros Verg. A. IX 594 germanam nuper thalamo sociatus habebat Ov. Ib. 15 sociatam foedere lecti her. III 109 ex P. II 8, 29

[285](#) Claud. Mar Vict. prec. 96 patria...ab aula

[286](#) 586 Prop. III 18, 11 quid genus aut virtus aut optima profuit illi mater? IV 11, 11 Cons, ad Liv. 41 quid tibi nunc mores prosunt actumque pudice omne aevum eqs. Sen. Ag. 279 quid honesta prodest vita flagitio vacans? Stat. s. V 1, 154 quid probitas aut casta fides, quid numina prosunt culta deum? Ov. am. II 6, 17 III 9, 21 Il. lat. 32 Carm. epigr. 543, 1—573 Sen. Phoen. 455 Phaedr. 903 sancta pietas 287 Ov. art. I 100 m. XIII 480 casti...pudoris Sil. V 15 Carm. epigr. 737, 7

[289](#) Tac. a. XIV 60 actae ob id de ancillis quaestiones et vi tormentorum victis quibusdam, ut falsa adnuerent

[290](#) 349 Sen. Oed. 511 quae suadet metus Verg. A. X 9 metus...suasit Sil. VII 668 XII 12 suadente pavore

[291](#) Liv. XXII 14, 11 vir ac vere Romanus Luc. II 532 o vere Romana manus Tac. h. I 84 Romana vere iuventus Flor. I 7, 8 turn igitur sic ut numquam alias apparuit vera ilia Romana virtus

[294](#) Sen. dial. VI 16, 2 in qua (urbe) regem Romanis capitibus Lucretia et Brutus deiecerunt

[298](#) Catal. III 5 grave servitium Ciris 291 tam grave servitium, tam duros passa labores Ov. art. III 488 Claud. XI 28

[299](#) Sen. Phaedr. 985 perversa tulit praemia Phoen. 590—Sen. Thy. 46 libido victrix Phaedr. 981 Lucr. IV 1046 Pers. III 36 dira libido Liv. I 58, 5 victrix libido (Sex. Tarquinii)

[303](#) Sen. Herc. 937 Luc. VIII 835 saevi...tyranni Herc. Oet. 6; 367 vim stupri passa Val. Max. VI 1, 1 Lucretia...a Sex. Tarquinio per vim stuprum pati coacta eqs. (2 Verginia)

[304](#) *cf.* 272 Sen. Phoen. 252 Ag. 983 (Ciris 239) sceleris infandi Herc. 729 sceleris debitas poenas dare Phaedr. 937 sceleribus poenas dabit Med. 925 Oed. 1024 Herc. Oet. 1973—Liv. I 48, 7 *amens agitantibus furiis sororis ac viri Tullia per patris corpus carpentum egisse fertur partemque sanguinis ac caedis paternae cruento vehiculo contaminata ipsa respersaque tulisse ad penates suos virique sui, quibus iratis malo regni principio similes prope diem exitus sequerentur Dionys. Hal. IV 39 Ov. f. VI 601 Sil. XIII 833*

[307](#) Sen. Oed. 255 *per altum caerulos currus agis Ag. 913 concitos currus agit Verg. A. VI 837 victor aget currum Thes. l. l. IV 1523, 77*

[308](#) Liv. I 49, 1 *Tarquinius...socerum gener sepultura prohibuit Romulum quoque insepultum perisse dicitans Dionys. Hal. IV 40*

[310](#) Sen. ben. III 26, 1 *nostri saecula exempla non praeteribo clem. I 9, 1—Oed. 444 ignotum videre nefas*

[312](#) *sq.* Tac. a. XIV 4 *stabat inter alias navis ornatior, tamquam id quoque honori matris daretur...blandimentum sublevavit metum: comiter excepta superque ipsum collocata...6 reputans ideo se fallacibus litteris accitam et honore praecipuo habitam*

[313](#) Sen. Med. 881 *fraude capti 475 natas fraude deceptas Herc. Oet. 1422 fraude illa (mater) capta est*

[314](#) Tac. a. XIV 5 *noctem sideribus inlustrem et placido mari quietam quasi convincendum ad scelus dii praebuere. nec multum erat progressa navis,...cum dato signo ruere tectum loci multo plumbo grave pressusque Crepereius et statim exanimatus est. Agrippina et Acerronia eminentibus lecti parietibus ac forte validioribus, quam ut oneri cederent, protectae sunt. nec dissolutio navigii sequebatur turbatis omnibus et quod plerique ignari etiam conscios impediabant. visum dehinc remigibus unum in latus inclinare atque ita navem submergere; sed neque ipsis promptus in rem subitam consensus et alii contra nitentes dedere facultatem lenioris in mare iactus. verum Acerronia, imprudentia dum se Agrippinam esse utque subveniretur matri principis clamat, contis et remis et, quae fors obtulerat, navalibus telis conficitur, Agrippina silens eoque minus agnita (unum tamen vulnus umero excepit) nando, deinde occursum lenuncolorum Lucrinum in lacum vecta villae suae infertur. Dio LXI 13, 1 p. 34; 587; 756 ἐλθὼν τε ἐς Βαύλους (ὁ Νέρων) δεῖπνὰ τε πολυτελέστατα ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐποίησε καὶ τὴν μητέρα ἐν αὐτοῖς φιλοφρόνως εἰστίασεν. ἀποῦσάν τε πάνυ ποθεῖν ἐπλάττετο καὶ παροῦσαν ὑπερησπάζετο...παρέδωκεν αὐτὴν Ἀνικήτῳ ἀπελευθέρῳ, ὡς καὶ κομιοῦντι οἴκαδε ἐπὶ τοῦ πλοίου οὐ κατεσκευάκει...διελύθη μὲν ἡ ναὺς καὶ ἡ Ἀγριππῖνα ἐς τὸ ὕδωρ ἐξέπεσεν. οὐ μὲντοι καὶ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καίτοι καὶ ἐν σκότῳ καὶ διακορῆς μέθης οὔσα, τῶν τε ναυτῶν ταῖς κώπαις ἐπ' αὐτὴν χρωμένων, ὥστε καὶ Ἀκερωνίαν Πῶλλαν τὴν σύμπλον αὐτῆς ἀποκτεῖναι, διεσώθη. Suet. Ner. 34 Mart. IV 63 (*Ladek, Frage p. 34 = 870*)—Sen. Herc. 846 *citi tectis properant relictis Ag. 592 portus aeterna placidus quiete Troad. 1044 tuba iussi dare vela nautae Verg. A. III 78 placidissima portu III 289 linquere tum portus iubeo eqs. Ov. tr. IV 4, 58 placidos portus**

[316](#) Sen. Herc. Oet. 1583 *fretum dulci resonabit unda Ag. 330 resonetque manu pulsa...chelys*

[317](#) Caes. b. g. IV 28, 3 *in altum provectae Val. IV 421 ratem sua per freta provehat auris Paulin. Nol. c. XXIV 32 in alta processit freta...laterumque laxis solvitur compagibus undasque rimis accipit...iter secabat spumeum...bibit unda navem, navis undam combibit, sorbentur et sorbent aquae*

[319](#) Sen. Herc. Oet. 50 *ratem, quaecumque pressi nat. q. II 9, 3 navigia sarcina depressa VI 6, 2 Ov. m. XI 558 am. II 11, 6—Ov. tr. V 12, 27 rimisque dehiscit...cumba—Sen. Med. 408 Ausonium mare Siculumque sorbens Phaedr. 1048 dial. IV 10, 8 navigium multam undique laxatis compagibus aquam trahit VI 26, 6 maria sorbebit Val. I 638*

[320](#) Enn. ann. 442 V. Verg. A. II 222 *clamoses...ad sidera tollit 338 IV 665 it clamor ad alta atria...et femineo ululatu IX 566 X 262 XI 878 femineum clamorem ad sidera tollunt XII 462 ecl. V 51 Sen. Ag. 471 in astra pontus tollitur Herc. Oet. 1638 Sil. VI 252 VII 733 IX 304 XVI 319 Verg. g. III 43 A. IX 38 ingenti clamore Val. II 391 Stat. s. I 6, 81*

[321](#) Verg. A. II 487 *plangoribus...femineis ululant*

[322](#) Sen. Herc. 56 *sacra dirae mortis in aperto iacent Troad. 783 morte dira Lucr. V 221 mors immatura vagatur Ov. her. XI 55 m. XIV 202 Luc. IX 763 mors erat ante oculos Sen. ep. XII 6 mortem ante oculos habere Claud. rapt. Pros. II 355 mors nulla vagatur*

[323](#) Sen. Thy. 1042 *quaerit fugam nat. q. VI 12, 2; 30, 4—Hor. s. II 6, 95 leti fuga*

[324](#) Sen. Herc. Oet. 115 *puppis lacerae fragmina Ag. 413 Ov. art. I 412 lacerae...membra ratis her. II 45 laceras etiam puppes m. XI 428 laceras nuper tabulas in litore vidi Luc. III 688 tabulis ardentibus haerent*

[325](#) Sen. Troad. 1027 *secans fluctum Verg. A. V 2 X 222 Ov. f. I 498*

[328](#) Verg. A. XII 609 *Prop. II 15, 18 scissa veste Ov. am. I 10, 61 m. VII 848 IX 166 Stat. Th. IX*

354 scidit horrida vestem Sen. dial. III 19, 3 IV 26, 2 V 19, 4 al.

[329](#) Sen. Troad. 409 laceratis comas...effuso genas fletu rigatis 965 irrigat fletus genas Phoen. 441 irrigat fletu genas Med. 388; 937 Phaed. 381; 990 Oed. 953; 978 Ag. 922 Verg. A. VI 699 largo fletu simul ora rigabat IX 251 Ov. m. XI 726 comas, vestem lacerat 419 fletibus ora rigavit ex P. II 11, 9 Cons, ad Liv. 199 Sil. VI 294 Boeth. cons. ph. I 1, 3 lacerae...camenae veris elegi fletibus ora rigant.

[331](#) 130; 906 Ov. tr. I 2, 33 nec spes est ulla salutis f. IV 538 Claud. XX 276 Dracont. Orest. 171 spes nulla salutis Luc. II 113 V 636 Val. VII 272 Sil. XV 402 Maximian. III 44

[332](#) 902 Sen. Phoen. 189 nec victum malis Thy. 932 victumque malis Ov. m. IX 164

[333](#) sqq. 92; 612 Dio LXI 14, 1 p. 35; 588 B. οὕτω μὲν ἡ Ἀγριππῖνα...ὕπ' αὐτοῦ τοῦ υἱέος, ᾧ τὸ κράτος ἐδεδώκει, δι' ὃν ἄλλους τε καὶ τὸν θεῖον ἀπεκτόνει, κατεσφάγη 13, 2 p. 35; 588 ἐν γὰρ σοὶ (Agrippina) καὶ ἐγὼ (Nero) ζῶ καὶ διὰ σὲ βασιλεύω Flav. Ios. Antiq. Iud. XX 8, 2 = 153 (Nero) τὴν μητέρα τὴν ἑαυτοῦ φονεῦει, ταύτην ἀμοιβὴν ἀποτίσας αὐτῇ οὐ μόνον τῆς γενέσεως, ἀλλὰ καὶ τοῦ παραλαβεῖν ταῖς ἐκείνης μηχαναῖς τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν παραλαβεῖν Philostrat. vita Apoll. IV 38, 3 οὕτοσι δὲ καὶ ἐσπονηθεῖς ὑπὸ τῆς μητρὸς γέροντι βασιλεῖ καὶ κληρονομήσας τὸ ἄρχεῖν ναυαγίῳ τὴν μητέρα ἀπέκτεινε πλοῖον ἐπ' αὐτῇ συνθείς, ὕφ' οὗ ἀπώλετο πρὸς τῇ γῆ. (*Nordmeyer 27 = 279; Ladek, Frage 29 = 865*)—Cat. LXIV 157 talia qui reddis pro dulci praemia vita Verg. A. II 537

[335](#) Sen. Med. 363 merces prima digna carina Val. V 472

[336](#) 372 Sen. Herc. Oct. 1679 qui me genuit Ov. f. III 255 nobis lucem, Lucina, dedisti

[337](#) 94 Tac. ann. XII 64 Agrippina, quae filio dare imperium, tolerare imperitantem nequibat Dio LXI 7, 3 p. 26; 585 B. (ἡ Ἀγριππῖνα) εἶπεν αὐτῷ, ὅτι ἐγὼ σε αὐτοκράτορα ἀπέδειξα' Verg. A. III 159 imperiumque urbi dabimus

[339](#) Phaedr. 747 exerit vultus

[341](#) Ov. m. IV 110 ego te, miseranda, peremi

[343](#) Ov. her. VII 136 rem. 22 m. X 199 funeris auctor

[345](#) Ov. ex P. III 6, 29 obruerit saevis cum tot deus aequoris undis m. XI 569 obruit unda I 341 V 498 Cat. LXVIII 3 etc. aequoris undis Sen. nat. q. III 27, 1 undis obruatur Val. VIII 13 Lucr. V 222 saevis undis

[346](#) Verg. ecl. IX 43 feriant...litora fluctus Ov. m. XII 479 ferit ora

[348](#) Verg. A. IV 531 rursusque resurgens

[349](#) 724 Sen. Thy. 207 quos cogit metus

[350](#) Sen. ep. LI 8 cedendum est labori Plin. ep. III 11, 6

[351](#) Verg. A. I 502 tacitum pertemptant gaudia pectus Ov. her. XIII 89 art. I 110 Val. IV 4 Stat. Th. II 481 tacitoque...sub pectore Sen. Herc. Oet. 477 fide tacita

[352](#) Verg. A. XI 839 tristi...morte

[353](#) Tac. a. XIV 8 interim vulgato Agrippinae periculo, quasi casu evenisset, ut quisque acceperat, decurrere ad litus. hi molium obiectus, hi proximas scaphas scandere; alii quantum corpus sinebat, vadere in mare; quidam manus protendere; questibus votis clamore diversa rogitantium aut incerta respondentium omnis ora compleri eqs.

[354](#) 871 Verg. A. II 170 fractae vires

[355](#) Sen. Herc. Oet. 106 lente cum trahitur vita Ciris 504 lenta...bracchia Ov. her. XVIII 58 iactabam liquido bracchia lenta mari 162 XIX 48 Manil. V 424

[359](#) Sen. Phoen. 264 facinus,...quod esse factum nulla non aetas neget Thy. 192 fac, quod nulla posteritas probet, sed nulla taceat 753 o nullo scelus credibile in aevo quodque posteritas neget Oed. 252 tarda saecula Hor. c. II 19, 2 credite posteri Ov. her. II 9 tarde...credimus Stat. Th. XI 316 nec tarde credit Paneg. lat. II (XII) 12, 3 credetne hoc olim ventura posteritas Luc. VIII 608 Symm. orat. IV 13 Claud. XXVI 423 ullane posteritas credet Carm. epigr. 249, 19 accipe, posteritas, quod per tua saecula narres

[361](#) Tac. a. XIV 7 (Nero) pavore exanimis et iam iamque adfore obtestans vindictae properam... (Anicetus) nihil cunctatus poscit summam sceleris. ad eam vocem Nero illo sibi die dari imperium auctoremque tanti muneris libertum profitetur: iret propere duceretque promptissimos ad iussa eqs. Dio LXI 13, 4 p. 35; 588 B. Ἀκούσας δὲ ταῦθ' ὁ Νέρων οὐκ ἐκαρτέρησεν...καὶ ἐπὶ τὴν μητέρα τὸν Ἀνίκητον εὐθὺς μετὰ τῶν ναυτῶν ἀπέστειλε Suet. Ner. 34

[363](#) 605 Sen. Herc. 387 geminum nefas Ov. m. X 471 facinus geminate

[364](#) Liv. VIII 24, 4 in media fata ruitur Ov. m. VI 51 in sua fata ruit Manil. I 886 Luc. VI 298 VII 668

[365](#) Sen. Herc. 588 nec patitur moras 773 Ag 131 Thy. 769 Ov. m. IV 350 f. II 722

[366](#) sqq. 956 Tac. a. XIV 8 Anicetus villam statione circumdat refractaque ianua obvios servorum abripit, donec ad fores cubiculi veniret...circumsistunt lectum percussores, et prior trierarchus fusti caput eius adflixit. iam in mortem centurioni ferrum destringenti protendens uterum 'ventrem feri' exclamavit multisque vulneribus confecta est Dio LXI 13, 5 p. 35 (588; 756 B. = Xiphilin. et Ioann. Antioch. *cf.* Zonar. XI 12 Glyc. 3 p. 441, 15) ἰδοῦσα δέ σφας ἐκείνη ἔγνω τε ἔφ' ἃ ἤκουσι, καὶ ἀναπηδήσασα ἐκ τῆς κοίτης τὴν τε ἐσθῆτα περιερρήξατο, καὶ τὴν γαστέρα ἀπογυμνώσασα παῖε' ἔφη, ταύτην, Ανίκητε, παῖε, ὅτι Νέρωνα ἔτεκεν' Philostrat. vit. Apoll. V 10, 2 τὴν γὰρ μητέρα ἐν δίκῃ ἀπεκτονέναι, ἐπειδὴ τοιοῦτου ἔτεκε (*Ladek, Frage p. 37 = 873 Nordmeyer p. 19 = 271*)

[366](#) Sen. Troad. 679 iussa ocius peragite Herc. Oet. 997 nulla perages iussa Ov. m. II 119 f. II 387 Luc. II 338 peregi iussa X 468 missusque satelles 405 iussuque satellites irent

[367](#) Sen. Troad. 1001 reclude ferro pectus (Hor. epod. XVII 71) Ag. 305 (*ad v.* 439) Verg. A. X 601 Ov. m. VI 663 reserato pectore Stat. Th. XI 506

[371](#) 336; 643 Sen. Phoen. 447 hunc petite ventrem, qui dedit fratres viro eqs. Oed. 1038 hunc, dextra, hunc pete uterum capacem, qui virum et gnatos tulit Herc. Oet. 1678 nefas est ubera atque uterum tibi laniare, qui me genuit Troad. 707 hic est, hic est terror, Ulixē

[373](#) Verg. g. I 184 monstra ferunt A. VI 729

[375](#) 629 Sen. Ag. 987 reddat aut animam statim Ov. f. V 469 crudelem animam per vulnera reddas VI 745 ex P. II 11, 7 Sil. XVII 500—Ov. art. III 572 fera...vulnera Nucis el. 169

[377](#) sqq. Sen. dial. X 4, 1 potentissimis et in altum sublatis hominibus excidere voces videbis, quibus otium optent, laudent, omnibus bonis suis praeferant; cupiunt interim ex illo fastigio suo, si tuto liceat, descendere—Ag. 57 o regnorum magnis fallax fortuna bonis, in praecipiti dubioque locas 101 quidquid in altum fortuna tulit, ruitura levat Phaedr. 1124 Oed. 6 Troad. 259 dial. X 17, 4 quoque altius surrexerit, opportunius est in occasum XI 15, 1 fortuna in hoc erexerat, ne minus alte eum deiceret, quam patrem deiecerat nat. q. IV praef. 22 ep. IV 7 XXI 6 Iuv. X 106 Minuc. Fel. XXXVII 7 miseri in hoc altius tolluntur, ut decidant altius Claud. in Rufin. I 22 tolluntur in altum, ut lapsu graviore ruant—Tib. III 6, 46 fallat blanda...prece Ov. m. V 279 fallaci veneratus numina vultu Sen. controv. II 1, 1 blandientis fortunae speciosus cum periculo nitor Tac. h. II 12 blandiebatur coeptis fortuna Syrus 167

[379](#) Sen. dial. XI 6, 2 olim te in altiore ordinem et amor Caesaris extulit et tua studia deduxerunt Verg. A. V 443 alte extulit Catal. III 2—Sen. clem. I 19, 6 in altum editas arces dial. II 6, 4

[381](#) 875 Cic. pro Cluent. LVI 153 vitam illam tranquillam et quietam, remotam a procellis invidiarum Ov. ex P. IV 9, 123 procul urbe remoti tr. IV 3, 20 her. XVIII 175 XX 135 Sen. ben. V 15, 6 Luc. V 725 Val. IV 745

[383](#) 30 Sen. ep. CXXIV 12 (dial. VII 4, 3) liber animus ben. III 20, 1 mens quidem sui iuris...libera et vaga dial. X 5. 3 Luc. VI 301 libera...fores iurisque tui—Sen. nat. q. III praef. 2 sibi totus animus vacet

[384](#) Cic. pro Arch. VI 13 ad haec studia recolenda Verg. A. VI 681 lustrabat studio recolens

[385](#) Sen. dial. XII 8, 4 mundus hic, quo nihil neque maius neque ornatus rerum natura genuit...6 dum mihi solem lunamque intueri liceat, dum ceteris inhaerere sideribus, dum ortus eorum occasusque et intervalla et causas investigare vel ocius meandi vel tardius, spectare tot per noctem stellas micantis 8, 3 ratio ingentium operum artifex (*cf.* Aetna 601 artificis naturae ingens opus Thes. 1. 1. II 700, 80) VIII 2, 1; 5, 3 n. q. II 45, 1 operis huius dominum et artificem Phaedr. 959 o magna parens natura Sen. ben. IV 23, 1 sqq. ep. XC 42 XCIV 56—Luc. I 68 Aetna 224 Lactant. I 3, 14 immensum opus mundi

[387](#) Ov. ex P. IV 6, 48 Solis...currus

[388](#) Cic. Tusc. V 24, 69 sapientis animum...cum totius mundi motus conversionesque perspexerit sideraque viderit innumerabilia—Sen. Phaedr. 410 noctis decus, cuius relucet mundus alterna vice, Hecate triformis Oed. 689 vicibus surgit alternis dies ep. XII 7 lucem et noctem. et in alternas mundi vices dial. VI 18, 2 Claud. III 6 lucis noctisque vices

[389](#) Sen. Med. 97 Phoebe...orbem Ov. rem. am. 256 Phoebi pallidus orbis Luc. I 538 Phoebe...orbe—1 Sen. Phaedr. 962 cursusque vagos...astrorum Stat. s. I 4, 36 vaga cingitur astris luna

[390](#) 425 Sen. Phaedr. 410 (*ad* 388) Oed. 405 (= Hor. carm. saec. 2) lucidum caeli decus 250 Herc. 592 caeli decus Herc. Oet. 1518 Ov. ex P. IV 7, 31 longe fulgentibus armis

[391](#) Sen. Oed. 572 Herc. Oet. 1134 caecum chaos Med. 741 Sil. XI 453—Luc. I 73 mundi suprema...hora antiquum repetens iterum chaos Sen. n. q. III 27 sqq. dial. VI 26, 6 Ov. m. II 299

[392](#) Sen. Herc. Oet. 1103 mundo cum veniet dies eqs. 1132 pereat hic mundo dies eqs. Troad. 374 supremusque dies Ov. f. II 852 Luc. X 41

[394](#) Verg. A. I 129 caelique ruina—g. IV 282 genus unde novae stirpis revocetur Sen. ben. I 1, 11 natura subolem novam gignit n. q. III 30, 8 omne ex integro animal generabitur eqs.

[396](#) Sen. Phaedr. 334 haec regna tenet puer Oed. 445 Ponti regna tenet Prop. II 32, 52 Ov. her. IV 132 Saturno regna tenente am. III 8, 35 at cum regna senex caeli Saturnus haberet art. III 118 f. II 384 al. m. V 277 Verg. A. VII 735 al. Sen. Herc. Oet. 1940 tenentem regna...poli—Hes. op. 109 χρύσειον μὲν πρώτιστα γένος μερόπων ἀνθρώπων ἀθάνατοι ποίησαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες. οἱ μὲν ἐπὶ Κρόνου ἦσαν, ὃ τ' οὐρανῶ ἐμβασίλευεν. ὥσ τε θεοὶ δ' ἔζων ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες νόσφι ἄτερ τε πόνων καὶ οἰζύος...καρπὸν δ' ἔφερον ζείδωρος ἄρουρα αὐτομάτη πολλὸν τε καὶ ἄφθονον Arat. Phaen. 98 (Παρθένος) εἴτ' οὖν Ἀστραίου κείνη γένος...ἤρχετο δ' ἀνθρώπων κατεναντή...καὶ ἑ Δίκην καλέεσκον... οὕτω λευγαλέου τότε νείκεος ἠπίσταντο, οὐδὲ διακρίσιος πολυμεμφέος οὐδὲ κυδοιμοῦ eqs. Ov. m. I 89 aurea prima sata est aetas, quae vindice nullo sponte sua sine lege fidem rectumque colebat eqs. Orac. Sibyll. III 373 εὐνομή γὰρ πᾶσα ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος ἤξει ἐπ' ἀνθρώπους ἢδ' εὐδίκη (*W. Gemoll Woch. f. klass. Phil. 1906, 1090*)

[397](#) Sen. Phaedr. 206 tunc illa

[398](#) Ov. f. I 249 nondum Iustitiam facinus mortale fugarat...proque metu populum sine vi pudor ipse regebat—Sil. XIII 749 sancta fides

[399](#) 568 Sen. Herc. Oet. 323 terras...et humanum genus Herc. 674; 1075 Verg. A. I 542 Ov. art. II 473 m. I 203

[400](#) sqq. Tib. I 3, 47 non acies, non ira fuit, non bella eqs. Ov. m. I 97 nondum praecipites cingebant oppida fossae, non tuba directi, non aeris cornua flexi, non galeae, non ensis erant: sine militis usu mollia securae peragebant otia gentes. ipsa quoque immunis rastroque intacta nec ullis saucia vomeribus per se dabat omnia tellus...mox etiam fruges tellus inarata ferebat eqs. Sen. ep. XC 26 non arma nec muros nec bella Phaedr. 531 non vasto aggere crebraque turre cinxerant urbes latus; non arma saeva miles aptabat manu...iussa nec dominum pati iuncto ferebat terra servitium bove, sed arva per se feta poscentes nihil pavere gentes eqs. Verg. g. I 125

[401](#) Verg. ecl. IV 32 cingere muris oppida A. III 255 V 597 Ov. m. IV 58 muris cinxisse...urbem ex P. III 4, 105 am. II 12, 7 III 8, 47 Val. IV 102

[402](#) Sen. Troad. 179 pervium ad superos iter 433 pervium est Danais iter Ov. m. V 501 pervia tellus praebet iter Luc. II 310 cunctis ego pervius hastis

[403](#) Ov. m. VI 349 usus communis aquarum est Cic. fin. III 1, 3 usus vulgaris communisque off. I 16, 51

[404](#) 135 Sen. Herc. 260 fecundo sinu—Verg. g. I 127 (= Sen. ep. XC 37) ipsaque tellus omnia liberius nullo poscente ferebat Ov. m. I 102 (*ad* 400)

[406](#) Hes. op. 127 δεύτερον αὖτε γένος πολὺ χειρότερον μετόπισθεν ἀργύρεον ποίησαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες, χρυσέω οὔτε φυῆν ἐναλίγκιον οὔτε νόημα. Ov. m. I 114 subiit argentea proles auro deterior

[407](#) Hes. op. 143 Ζεὺς δὲ πατὴρ τρίτον ἄλλο γένος μερόπων ἀνθρώπων χάλκειον ποίησ', οὐκ ἀργυρέω οὐδὲν ὁμοῖον, ἐκ μελιᾶν, δεινόν τε καὶ ὄβριμον• οἷσιν Ἄρης ἔργ' ἔμελεν στονόεντα καὶ ὕβριες Arat. Phaen. 129 ἀλλ' ὅτε δὴ κάκεινοι ἐτέθασαν, οἱ δ' ἐγένοντο χάλκειή γενεή, προτέρων ὀλοώτεροι ἄνδρες• οἱ πρῶτοι κακοεργὸν ἐχάλκεισαντο μάχαιραν εἰνοδίην, πρῶτοι δὲ βοῶν ἐπάσαντ' ἀροτήρων Ov. m. I 125 tertia post illam successit aenea proles, saevior ingeniis et ad horrida promptior arma, non scelerata tamen. de duro est ultima ferro.

[409](#) Sen. Phaedr. 110 excitatas consequi cursu feras Herc. 222 fera...deprensa cursu Troad. 776 ep. XXII 4 cursu sequi LXXVI 8 Verg. A. II 736 VII 478 Ov. am. III 2, 32 m. II 498—Sen. dial. IV II, 4 acerrimas feras

[411](#) sqq. Verg. g. I 139 (= Sen. dial. VII 14, 3 ep. XC 11) tum laqueis captare feras et fallere visco inventum et magnos canibus circumdare saltus eqs. Tib. II 6, 23 haec laqueo volucres, haec captat arundine pisces Prop. II 19, 24 stricto figere avem calamo Ov. her. XIX 13 nunc volucrem laqueo, nunc piscem ducitis hamo m. III 586 linoque solebat et hamis decipere et calamo salientes ducere pisces rem. am. 207 alite capta aut lino aut calamis praemia parva sequi hal. 35 Sen. ep. VIII 3 et fera et piscis spe aliqua oblectante decipitur epigr. 25 B. (= Anth. lat. 415) 53 spes hamis pisces, laqueo captare volucres erudit Sil. VII 677 sublimem calamo sequitur crescente volucrem Mart. IV 30, 9 dum praedam calamo tremante ducit XIII 68, 1 galbina decipitur calamis et retibus ales XIV 218 non tantum calamis, sed cantu fallitur ales Carm. epigr. 412, 2 qui pisces iaculo capiebat missile dextra, aucupium calamo praeter studiosus agebat Prud. cath. III 46 Orientius I 141 Soph. Ant. 342

[413](#) 250 Ov. m. 1 101 (*ad* 400); 124 pressique iugo gemuere iuveni VII 118 suppositosque iugo Sen. Thy. 735 tauros premens Oed. 610 dextra ferocem cornibus taurum premens Phoen. 21 Med. 241 tauri ferocis Tib. I 3, 41

[414](#) Verg. g. III 525 vomere terras invertisse graves Ov. m. I 102 ipsa quoque immunis...nec ullis saucia vomeribus per se dabat omnia tellus II 286 vulnera aratri rem. am. 172 tr. III 10, 68 nec quisquam presso vomere sulcat humum m. XI 31 art. II 671 Sil. IX 191 Colum. II 2, 23 terrae summam partern levi admodum vomere sauciant

[416](#) Sen. ep. XCIV 56 (natura) nihil, quo avaritiam nostram irritaret, posuit in aperto...aurum quidem et argentum et...ferrum...abscondit eqs. Verg. A. VIII 66 se condidit alto

[417](#) sqq. Ov. m. I 137 nec tantum segetes alimentaue debita dives poscebatur humus, sed itum est in viscera terrae, quasque recondiderat Stygiisque admoverat umbris, effodiuntur opes, irritamenta malorum, iamque nocens ferrum ferroque nocentius aurum prodierat, prodit bellum, quod pugnat utroque Sen. ep. XC 45 Aetna 260

[418](#) Verg. A. VIII 326 deterior...ac decolor aetas Ov. ex P. I 4, 1—Ov. am. III 8, 53 eruimus terra solidum pro frugibus aurum m. XII 314 grave...ferrum Sen. n. q. V 15, 3 ut erueret autum I 17, 6 dial. XII 9, 1 nat. q. V 15, 2

[419](#) 118; 499; 558 Sen. Phaedr. 261 vindicem armemus manum Phoen. 275 Oed. 873 Ag. 209 Med. 522 Herc. Oet. 848 Verg. A. IX 115 Ov. am. II 14, 4 al.—Sen. Phaedr. 227 saevam...manum 673 Herc. 88 Oed. 1029 Herc. Oet. 522 Cons. ad Liv. 274 Luc. I 113

[420](#) sq. Verg. A. I 522 (Tac. a. XV 40) novam...condere urbem IV 266 urbem extruis

[421](#) sq. Sen. Thy. 1081 tecta et immeritas domos telo petis 1093 Phoen. 565 (*ad* 688) Phaedr. 57 —Oed. 95 iam praedae imminens Stat. s. II 3, 20

[423](#) Hes. op. 197 καὶ τότε δὴ πρὸς Ὀλυμπον ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης λευκοῖσιν φάρεσσι καλυψαμένα χροά καλὸν ἀθανάτων μετὰ φύλον ἴτον προλιπόντ' ἀνθρώπους Αἰδῶς καὶ Νέμεσις • Arat. Phaen. 133 δὴ τότε μισήσασα Δίκη κείνων γένος ἀνδρῶν ἔπταθ' ὑπουρανίη Verg. g. II 474 Ov. m. I 149 victa iacet Pietas et virgo caede madentes ultima caelestum terras Astraea reliquit Iuv. VI 19 paulatim deinde ad superos Astraea recessit hac comite, atque duae pariter fugere sorores Culex 226

[424](#) Sen. Herc. 918 manantes prius manus cruenta caede 1160 Thy. 93 Culex 112 manus et caede cruenta Luc. IV 259 polluta nefanda agmina caede VII 826 Iustin. XLII 1, 5 Verg. A. I 471 Ov. her. VI 162 XVI 207 rem. am. 28 caede cruentus Sil. IX p. 210 dextram...caede cruentam Stat. Th. XII 673 Ov. her. VIII 114 pollutas...manus Sen. dial. V 41, 3 caedibus inquinavit manus

[425](#) Val. II 363 Astraea...terrisque relictis Ov. f. I 250—390 Verg. A. IX 405 astrorum decus Val. Max. III 2, 19 siderum clarum decus

[426](#) Sen. Phaedr. 540 rupere foedus impius lucri furor et ira praeceps eqs. Verg. A. III 57 auri sacra fames Laus Pis. 219 divitis auri imperiosa fames et habendi saeva libido Paulin. Petric. II (CSE XVI p. 39) 118 fames inproba cresceret auri Anth. lat. 649, 3

[427](#) Sen. Troad. 427 exoritur aliquod maius ex magno malum

[428](#) sqq. Val. Max. IX praef. blandum etiam malum, luxuria Sen. ep. CIII 1 malum...nullum blandius—nat. q. I 17, 10 ben. I 10, 1

[431](#) Arell. Fusc. apud Sen. contr. I 7, 5 repleto sceleribus nostris saeculo Sen. nat. q. V 15, 2 ep. XCVII 1—*cf.* 250; 839

[432](#) sq. Sen. Phaedr. 184 regnat furor potensque tota mente dominatur deus Thy. 45 exultet libido victrix Herc. 1180 impotens dominator Cic. orat. LXV 219 libido dominator

[434](#) Sen. nat. q. I praef. 6 luxuria pecuniam turpiter perdens, quam turpius reparet Ov. f. I 211 sqq. VI 646 suas...perdere...opes Luc. X 169—626 Ov. m. VI 181 immensae spectantur opes Nucleis eleg. 112 Tac. a. XII 22 h. III 72

[435](#) Ov. am. II 6, 39 manibus rapiuntur avaris Sen. ep. XCV 33 in avaritiam luxuria praeceps est

[436](#) 778 Sen. Oed. 1004 en ecce rapido saeva prosiluit gradu Iocasta vecors, qualis attonita Herc. 329 sed ecce saevus ac minas vultu gerens et qualis animo est, talis incessu venit Ag. 408 sed ecce vasto concitus miles gradu Troad. 522 dubio gradu vultuque 999 sed en citato Pyrrhus accurrit gradu vultuque torvo Med. 675 attonito gradu Herc. Oet. 246 attonita fertur 700 sqq.

[437](#) 22 Sen. Herc. 371 Troad. 1152 Phaedr. 692 truci vultu Tac. a. IV 34 Caesar truci vultu Ov. her. IV 73—818 Sen. Ag. 226 animo semper ac mente horruī 883 horreo atque animo tremo Herc. Oet. 718 Cic. pro domo LV 140

[437](#) sqq. Tac. a. XIV 51; 57 perculso Seneca promptum fuit Rufium Faenium imminuere Agrippinae amicitiam in eo criminantibus; validiorque in dies Tigellinus et malas artes, quibus solis pollebat, gratiores ratus, si principem societate scelerum obstringeret, metus eius rimatur

conperoque Plautum et Sullam maxime timeri, Plautum in Asiam, Sullam in Galliam Narbonensem nuper amotos, nobilitatem eorum et propinquos huic Orientis, illi Germaniae exercitus commemorat...Sulla sexto die pervectis Massiliam percussoribus ante metum et rumorem interficitur, cum epulandi causa discumberet. perlatum caput eius inludit Nero tamquam praematura canitie deforme 58 Plauto parari necem non perinde occultum fuit...eum centurio trucidavit coram Pelagone spadone, quem Nero centurioni et manipulo quasi satellitibus ministrum regium praeposuerat; caput interfecti relatum Dio LXII 14, 1 p. 53 597 B.—874 Sen. ben. III 25, 1 imperata peragerent

[438](#) Sen. Thy. 1038 abscisa cerno capita Luc. VII 628 Sil. X 52; 147

[439](#) 805 Sen. Ag. 304 nil moror iussu tuo aperire ferro pectus Verg. A. VI 176 Ov. m. III 563

[441](#) Sen. Phoen. 533 timore...vacem Ov. am. I 6, 60 Sen. dial. IV 11, 4

[442](#) Sen. clem. I 11, 4 dementia ergo non tantum honestiores, sed tutiores praestat ornamentumque imperiorum est simul et certissima salus 19, 6 salvum regem dementia in aperto praestabit 5, 4; 13, 5; 19, 5—Oed. 515 iners malorum remedium ignorantia est

[444](#) 495 Sen. clem. I 5, 7 servare proprium est excellentis fortunae 5, 1 parcendum itaque est etiam improbandis civibus II, 2 haec est, Caesar, clementia vera...numquam civilem sanguinem fudisse 26, 5 felicitas illa multis salutem dare...nullum ornamentum principis fastigio dignius pulchriusque est, quam ilia corona ob cives servatos eqs. dial. IV 31, 7 Ov. tr. III 1, 48 sq.

[445](#) Carm. epigr. 34, 1, senem severum semper esse condecet

[446](#) Sen. Med. 558 precorque et ipse, fervidam ut mentem regas Phoen. 411 fervidos iuvenes Troad. 250 iuvenile vitium est regere non posse impetum; aetatis alios fervor hic primus rapit ep. LXVIII 13 primo fervore adulescentiae ben. III 11, 2 utile est iuventuti regi V 5, 2 Ov. m. XV 209 Phaedri app. X (= Anth. lat. 809) 4 fervidam adulescentiam Tac. a. XIII 2 Afranius Burrus et Annaeus Seneca...rectores imperatoriae iuventae

[447](#) Sen. nat. q. II 43, 2 ne Iovi quidem suum satis esse consilium

[449](#) Tac. a. XII 69 caelestesque honores Claudio decernuntur XIII 2 decreti...Claudio censorium funus et mox consecratio Suet. Claud. 45 in numerum deorum relatus Ner. 9 Sen. apoc. I 2 Dio LX 35, 2 p. 18; 583 B. Eutr. VII 13 Plin. pan. XI 1 dicavit caelo Claudium Nero, sed ut irrideret (*Nordmeyer p. 40*)—Sen. Herc. 265 haec quae caelites recepit et quae fecit et fortasse faciet Luc. IV 185 usque adeone times, quem tu facis ipse timendum? Claud. XV 131 Roma recepit aut dedit ipsa deos

[450](#) Sen. Ag. 271 id esse regni maximum pignus putant, si, quicquid aliis non licet, solis licet dial. XI 6, 4; 7, 2 Sil. XIV 670

[451](#) Sen. dial. V 16, 2 continentia utilior est regibus: perierunt omnia, ubi, quantum ira suadet, fortuna permittit IX 5, 4 utcumque fortuna permittit ep. XVI 4 XCI 2

[452](#) 198 Syrus 295 levis est fortuna Sen. dial. XI 9, 4 levitas fortunae Med. 219 rapida irtuna ac levis ep. XIII 11 epigr. 25 (= Anth. lat. 415), 17 Ov. tr. V 8, 18 ex P. II 7, 22 IV 3, 31 Petron. 123, 244 Stat. Th. I 177

[453](#) Sen. clem. I 11, 2 non...quantum sibi in cives suos liceat, experiendo temptare dial. V 12, 7 Ag. 271 id esse regni maximum pignus putant, si quicquid aliis non licet, solis licet Cons. ad Liv. 50 Suet. Ner. XXXVII 3 (Nero) negavit quemquam principum scisse, quid sibi liceret

[454](#) Sen. Troad. 335 quodcumque libuit facere victori, licet, minimum decet libere, cui multum licet ep. XC 4 Claud. VIII 267 nec tibi quid liceat, sed quid fedsse decebit

[455](#) Ov. Ib. 29 calcasti qui me iacentem Carm. ep. 1145, 1 B. parcas calcare iacente Aesch. Agam. 849—Sen. Phoen. 660 invisam numquam imperia retinentur diu Troad. 257 Thy. 207 dial. V 16, 2

[456](#) 527 Sen. Herc. 342 omnis in ferro est salus...strictus tuetur ensis Herc. Oet. 604 sqq. Thy. 216 clem. I 19, 6 unum est inexpugnabile munimentum amor civium dial. XI 12, 3

[458](#) Sen. Oed. 704 regna custodit metus eqs. Troad. 258 Med. 196 Phoen. 654 sqq. Thy. 208

[460](#) Sen. Thy. 213 rex velit honesta: nemo non eadem volet Liv. I 6, 2 consentiens vox ratum nomen...efficit Ov. f. I 696 efficiatque ratas utraque diva preces

[461](#) Sen. Med. 931 (*ad v. 107*) Sen. contr. I 3, 4 absit nefas

[462](#) Sen. clem. I 5, 5 magni autem animi proprium est...iniurias atque offensiones superne despiciere 9, 4 ego percussorem meum securum ambulare patiar me sollicito?

[464](#) Tac. a. XIV 22557 (*ad v. 437*) Neronis, cui caveri utcumque ab urbanis insidiis praesenti opera: longinquos motus quonam modo comprimi posse? erectas Gallias ad nomen dictatorium nec minus suspensos Asiae populos claritudine avi Drusi eqs. 59 ad senatum litteras misit de caede Sullae Plautique haud confessus, verum utriusque turbidum ingenium esse

[466](#) Lucr. III 61 socios scelerum atque ministros Liv. I 41, 7 sceleris ministris Ov. am. I 7, 27 (m. III 645) Luc. VI 573 Tac. a. IV 71 VI 36 Claud. XV 270

[468](#) Mart. IX 48, 4 spem muneribus fovimus

[471](#) Oed. 702 omne, quod dubium est, cadat

[472](#) Luc. VII 599 eminuit clarorum in strage virorum

[473](#) Sen. Herc. 745 sanguine humano abstinere, quicumque regnas ep. CXIV 7 pepercit gladio, sanguine abstinuit Phoen. 290 tu impii belli minas avertere unus tuque vecordes potes inhibere iuvenes, civibus pacem dare, patriae quietem Med. 222—920 Ov. tr. IV 2, 38 ferae caedis

[474](#) Liv. XXIV 40, 11 si caede abstinuissent XXVIII 3, 14—Sen. clem. I 17, 3 regi gloria est...si multos irae alienae eripuit, neminem suae impendit dial. IV 29, 1 V 12, 4 maximum remedium irae mora est eqs. V 25, 2; 39, 2 Thy. 1056 sunt irae data

[475](#) Sen. Herc. Oet. 1541 quis dabit pacem populo timenti?

[476](#) Sen. Med. 1022 Phaed. 1213 patuit ad caelum via Herc. 74; 318; 568; 743 Herc. Oet. 1943; 1988 Ov. f. I 307 sic petitur caelum

[477](#) sqq. Sen. clem. I 10, 3 deum esse non tamquam iussi credimus, bonum fuisse principem Augustum, bene illi parentis nomen convenisse fatemur ob nullam aliam causam, quam quod contumelias quoque suas...nulla crudelitate exequatur...11, 1 haec Augustus senex aut iam in senectutem annis vergentibus; in adulescentia caluit, arsit ira, multa fecit, ad quae invitus oculos retorquebat eqs. 14, 2

[478](#) Carm. epigr. 743, 4 aeternas sedes...conplecti—Ov. m. XV 818 ut deus accedat caelo templisque colatur XIV 607

[480](#) Stat. Th. IX 78 bellique vices

[482](#) Sen. clem. I 11, 3 praestitisti, Caesar, civitatem incruentam

[483](#) Verg. A. I 63 dare iussus habenas Ov. ex P. II 9, 33 imperii moderetur frena tr. II 42 f. I 532—art. I 160 facili...manu Tib. I 1, 8 Sen. ben. I 7, 2

[484](#) Verg. A. I 58 (Aetna 103) maria ac terras XII 197 Ov. m. I 180 terram, mare Carm. ep. 546, 1 Sen. dial. IV 35, 5 terras, maria, caelum Herc. Oet. 461 mare, terra

[486](#) Tac. a. XII 69 inlatusque castris Nero et...imperator consalutatur. sententiam militum secuta patrum consulta, nec dubitatum est apud provincias XIV 13 an obsequium Senatus an studia plebis reperiret anxius...accensum populi favorem Ov. f. II 127 sancte pater patriae, tibi plebs, tibi curia nomen hoc dedit, hoc dedimus nos tibi nomen, eques IV 293 tr. IV 2, 15 Stat. s. I 4, 39 Claud. XXIV 49 Rutil. I 202 accensus .. favor Liv. XXXIX 39, 12

[488](#) Sen. Phoen. 349 auctorque placidae...pacis Herc. 250 Thes. l. l. II 1201, 83

[489](#) Sen. clem. I 1, 2 egone ex omnibus mortalibus placui electusque sum, qui in terris deorum vice fungerer? ego vitae necisque gentibus arbiter 5, 7 deorum itaque sibi animum adserens princeps alios ex civibus suos...libens videat—Tac. a. XVI 29 Thraseae venerabilis species

[496](#) Sen. Med. 210 clarum Sole deduxi genus—dial. II 11, 3 quanta autem dementia est ep. CI 4

[498](#) Sen. ben. II 20, 1 disputari de M. Bruto solet, an debuerit accipere ab divo Iulio vitam, cum occidendum eum iudicaret Tac. a. IV 26 caedem ducis h. IV 72

[500](#) Sen. ep. LXXXIII 22 invictos acie CXIII 29 victor tot regum atque populorum

[501](#) Sen. Herc. Oet. 417 non ut aequetur Iovi Sil. IV 810 Hannibal aequatus superis XI 494 XVII 260 Anth. lat. 782 Iuppiter in caelis, Caesar regit omnia terris Ov. m. XV 860—Cic. ep. ad fam. I 7, 9 altissimum gradum civitatis Verg. A. IV 685 gradus...altos

[504](#) Sen. Ag. 812 tuus ille bis seno meruit labore adlegi caelo magnus Alcides Herc. Oet. 80 haud dum astra merui 92; 97 Ov. art. II 218 qui meruit caelum Manil. I 784; 795 Sen. suas. I 1 II 5 Plin. VII 45, 150 (divus Augustus) deus ilia caelumque nescio adeptus magis an meritus

[505](#) sqq. Sen. clem. I 11, 1 (divus Augustus) fuerit moderatus et clemens, nempe post mare Actiacum Romano cruore infectum, nempe post fractas in Sicilia classes et suas et alienas, nempe post Perusinas aras et proscriptiones 9, 1 dial. X 4, 5 Plin. VII 45, 147 Tac. a. I 10

[506](#) Sen. Oed. 776 senem iuvenemque 54 dial. IV 10, 2 ep. XCVIII 31 CXXI 16 Verg. A. IX 309 Ov. m. VII 612 VIII 526 XII 464 XV 210 Luc. VII 37 Stat. Th. V 149 al.

[507](#) Sen. Herc. 1227 per omnem, liberi, sparsos domum Herc. Oet. 18 sparsit peremptus Verg. A. I 602 sparsa per orbem Luc. X 22 spargenda per orbem membra

[509](#) Sen. Troad. 651 nefandae deditum neci Verg. g. IV 90 dede neci A. XII 341 Ov. her. XIV 125

[510](#) Sen. suas. VI 17 (20; 21) caput (Ciceronis) in rostris positum...solvit pectora omnium in lacrimas gemitusque Luc. VII 305 et caput hoc positum rostris Flor. II 16, 5 Romae capita caesorum proponere in rostris iam usitatum erat; verum sic quoque civitas lacrimas tenere non potuit, cum recisum Ciceronis caput in illis suis rostris videret

[511](#) 60 Sen. dial. XI 6, 4 non licet tibi flere immodice 5 Claud. V 87

[512](#) sqq. Enn. Thy. 363 V. tabo, sanie Verg. A. VIII 487 sanie taboque fluentis Luc. VI 457 sanie polluta 547 nigramque per artus stillantis tabi saniem IX 783 corpus sanie stillasse 697 IV 321 Sil. VI 237 Stat. Th. XII 568 putremque...saniem

[514](#) Sen. Ag. 47 caedes, cruor Liv. X 28, 16 caedemque ac cruorem Oy. tr. I 11, 32 IV 2, 38 f. VI 599 Iustin. XII 15, 6 Flor. II 9, 23 nec idem tamen caedium, qui bello finis

[515](#) Sen. Herc. 1208 feras volucresque pascens Troad. 567 Thy. 10; 750 avibus...ferisque pabulum saevis 1032 Phoen. 255 feris avibusque saevis Cat. LXIV 152 (*ad* 637) Ov. art. III 35 m. VII 765

[516](#) Sen. Ag. 414 rates hausit meas 500 dial. XII 7, 3 gentes...mare hausit ep. IV 7 XXX 4

[518](#) Sen. Epigr. 19 B. (= Anth. lat. 409), 5 versis viribus orbis nat. q. VI 2, 9 orbe concusso Luc. I 5 totis concussi viribus orbis IV 145 V 37 viribus orbis Tac. h. I 16 concussi orbis motu Vita Gallieni IV 9 concussis orbis partibus—Luc. IV 25 spectandasque ducum vices Sen. nat. q. IV praef. 21

[519](#) Prop. IV, 6 63 illa (Cleopatra) petit Nilum cymba male nixa fugaci, hoc unum iusso non moritura die.

[521](#) 243 Sen. suas. VI 6 post Italicas Pharsaliasque acies Romamim sanguinem hausit Aegyptus Val. I 818 hausere cruorem

[522](#) Ov. f. V 434 levis umbra (m. V 336 Tib. II 5, 96)

[523](#) Vell. II 89, 3 finita vicesimo anno bella civilia, sepulta externa 90, 1 sepultis ut praediximus bellis civilibus 82, 1 Flor. II 21, 12—Luc. VII 171 impia tam saeve gesturus bella

[524](#) Sen. Phoen. 355 civile bellum—Sil. XIII 350 condunt ensesque facesque

[525](#) Sen. Herc. Oet. 151 vulneribus...ferrum...hebes Ov. art. III 589 gladios hebetes

[526](#) Sen. Oed. 704 regna custodit metus Troad. 258 nemo imperia continuit diu

[527](#) 456 Verg. A. VII 235 sive fide seu quis bello est expertus et armis Tac. ann. XIII 54 armis aut fide h. IV 21

[530](#) 733 Sen. Troad. 312 saevo peremptus ense Ov. tr. III 7, 49 Ib. 294; 545 Luc. V 61

[532](#) Sen. Herc. 345 nostras potest fundare vires iuncta regali face thalamisque Megara dial. VI 15, 2 (*ad* 179) Stat. s. IV 7, 30 prole fundasti vacuos penates

[533](#) Ov. m. I 760 caelesti stirpe creates

[534](#) Sen. Phaedr. 900 gentis Actaeae decus Troad. 876 Pelasgae maximum gentis decus Mart. IX 1, 8 (= Carm. epigr. 560 C, 2) Flaviae decus gentis Val. II 611 Laus Pis. 212 Stat. Ach. I 775

[536](#) Sen. Phaedr. 113 fatale miserae matris agnosco malum Iuv. VI 239 expectas, ut tradat mater honestos atque alios mores quam quos habet?

[537](#) Tac. XIII 12 (*ad v.* 193)—Sen. Phaedr. 1183 non licuit animos iungere Ov. her. XVIII 125

[538](#) Sen. Thy. 317 tacita tam rudibus fides non est in annis Luc. VIII 282 ardua quippe fides robustos exigit annos Ov. her. IV 25 a teneris...annis tr. III 7, 17 ex P. II 3, 73

[541](#) Sen. Oed. 302 Ag. 409 manifesta...signa Ov. m. V 468 tr. III 5, 19

[542](#) Sen. Phaedr. 363 proditur vultu furor Ov. m. II 447 crimen non prodere vultu Luc. III 356 prodita vultu ira ducis

[543](#) Verg. A. IX 66 dolor ossibus ardet

[544](#) Tac. a. XIII 45 (*ad* 199) XIV 59 posito metu (Sullae et Plauti) nuptias Poppaeae ob eiusmodi terrores dilatas maturare parat Octaviamque coniugem amoliri, quamvis modeste ageret 60 exturbat Octaviam sterilem dictitans Suet. Ner. XXXV 2 (Octaviam) dimisit ut sterilem—252 Sen. Oed. 977 inventa thalamis digna nox tandem meis Ag. 164 Ov. ex P. III 1, 117 quae Veneris formam, mores Iunonis habendo sola est caelesti digna reperta toro f. VI 806 et genus et facies

[546](#) Ov. m. IX 199 saeva Iovis coniunx f. IV 881 sumptisque ferox Mezentius armis Stat. Th. II 715

diva ferox (Pallas) Ach. I 825 Sil. IX 457 Mart. XIV 179, 1

[547](#) 587 Sen. Ag. 79 iura pudorque et coniugii sacrata fides 112 mores, ius, decus, pietas, fides,...pudor Thy. 215 pudor nec cura iuris, sanctitas, pietas, fides Ov. am. I 3, 13 fides, sine crimine mores...purpureusque pudor tr. V 5, 45 nata pudicitia est, mores probitasque fidesque Luc. VIII 156 Ps. Sall. rep. II 7, 8 Anth. lat. 633, 12

[548](#) Sen. Med. 196 iniqua numquam regna perpetuo manent

[549](#) Sen. Ag. 226 animo semper ac mente Herc. 311 Verg. A. VI 11 mentemque animumque V 304 Sil. VIII 160 Stat. s. II 1, 103—Sen. dial. VI 15, 4 animi bona Ov. tr. III 7, 44 pectoris...ingeniique bonis

[550](#) Sen. Phaedr. 771 nullaue non dies formonsi spoliū corporis abstulit Herc. Oet. 385 nostra longum forma percurrens iter deperdit aliquid semper ep. XXVI 4 carpimur: singuli dies aliquid subtrahunt viribus Ov. art. II 113 forma...fit minor et spatium carpitur ipsa suo Sil. II 458—Dio LXII (ἡ Σαβίνα) τὴν τε γὰρ ὥραν καὶ τὴν λαμπρότητα τοῦ σώματος λαμπρῶς ἐσπουδάκει, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ εὐπρεπῆ ποτε αὐτὴν ἐν κατόπτρῳ ἰδοῦσα ἠῤῥατο τελευτῆσαι πρὶν παρηβῆσαι

[551](#) Sen. dial. IX 11, 11 in quem, quidquid congeri poterat, di hominesque contulerant Tac. a. XIII 45

[552](#) Sen. Herc. Oet. 1180 Luc. IX 1025 voluere fata Ov. ex P. IV 6, 3, voluit miserabile fatum

[554](#) sqq. 809 Sen. Phaedr. 186 hic volucer omni pollet in terra impotens ipsumque fiammis torret indomitis Iovem...opifex trisulci 274 sqq.; 331 sqq. Herc. Oet. 558 tu fulmantem saepe domuisti Iovem eqs. 1870 Stygias penetrare domos 541 sqq. Ov. tr. V 9, 18 freta saeva m. V 368 sqq.

[556](#) Sen. Ag. 752 regna Ditis Med. 638 Herc. 95 Verg. A. VI 269 Cul. 273 Ov. m. IV 511 Aetna 78 Luc. I 455—Sil. XVII 226 Iovemque detraxi solio Ps. Quint, decl. XV 8 furor ille, qui, si credimus, numina quoque detracta sideribus misit in terras

[557](#) Sen. Phaedr. 195 deum esse Amorem turpis et vitio favens finxit libido...natum per omnis scilicet terras vagum Erycina mittit, ille per caelum volans proterva tenera tela molitur manu regnumque tantum minimus e superis habet: vana ista demens animus ascivit sibi Venerisque numen finxit atque arcus dei 334 puer immitis eqs. Quint. II 4, 26 cum quaerere...iuberent, quid ita crederetur Cupido puer atque volucer et sagittis ac face armatus Isid. or. VIII 11, 80 Myth. Vat. II 35

[558](#) Ov. ex P. IV 8, 76 sacras...manus

[559](#) Verg. A. IV 566 saevasque...faces Ov. m. X 350 Val. I 370

[560](#) Verg. A. VII 679 Volcano genitum X 563 Volcente satum

[562](#) Ov. rem. 746 divitiis alitur luxuriosus amor

[563](#) Sen. Ag. 58 magnis fallax fortuna bonis dial. V 4, 4 in magnis magnae fortunae bonis al.

[567](#) Sen. Phaedr. 469 Venus, quae supplet ac restituit exhaustum genus

[568](#) cfr. 394 Ps. Quint, decl. XIV 10 p. (274, 8;) 382, 26 L. amoris affectus, a quo venit omnis laetitia, per quem stat conexio saeculorum Apul. met. XI 2 (Venus) amore sociasti et aeterna subole humano genere propagate

[569](#) Tib. I 9, 76 cum trucibus Venerem iungere posse feris Ov. m. XIV 339 mulcere feras

[570](#) 695 Sen. Phaedr. 597 iugali—face Ag. 158 Herc. Oet. 339 Ov. her. IV 121 taedaeque accepta iugali m. I 483 tr. IV 5, 33 ex P. III 2, 55 Sil. XVII 73

[572](#) Tac. a. XIV 59 parat Octaviamque coniugem amoliri...nomine patris et studiis populi gravem

[575](#) Sen. dial. XI 7, 2 Caesari quoque ipsi, cui omnia licent, propter hoc ipsum multa non licent clem. I 8, 2 Ag. 264 lex alia solio est, alia privato in toro Cons, ad Liv. 347 non eadem vulgusque decent et culmina rerum; est, quod praecipuum debeat ista domus

[577](#) Sen. Herc. 363 nec coeptus unquam cedat ex animis furor

[578](#) Sen. clem. I 13, 1 placido tranquilloque regi 384 Sen. Med. 219 rapida fortuna ac levis Verg. A. VII 232 fama levis Culex 7 Luc. I 469 vana...fama Curt. IV 4, 2 X 10, 5

[590](#) Tac. a. XV 23 iam senatus uterum Poppaeae commendaverat dis votaue publice susceperat—Ov. ex P. II 5, 76 populi vota m. VIII 71 solus mea vota moratur her. VII 21 XVIII 5 XIX 95 Iuv. XIV 250 Claud. VIII 522

[591](#) 937 Ov. m. VIII 490 uteri mala pignora nostri f. II 430 Sil. VI 501—Sen. Phoen. 45 in partem tui Phaedr. 1267 Ov. her. VII 134

[592](#) Suet. Ner. XXXV 3 Poppaeam duodecimo die post divortium Octaviae in matrimonium

acceptam Tac. h. IV 10 proximus dies causae destinatur

[593](#) Suet. Ner. XXXIV 4 saepe confessus exagitari se materna specie verberibusque Furiarum ac taedis ardentibus; quin et facto per magos sacro evocare manes et exorare temptavit Soph. El. 488—160; 667; 690 Sen. Med. 870 efferet...gressum Verg. A. II 753

[594](#) 24; 570; 722—627 Sen. Oed. 642 cruenta sceptrata qui dextra geris Ov. am. III 8, 16 Sil. IX 210—Ov. her. VI 45 tristis Erinys praetulit infaustas sanguinolenta faces m. VI 430

[596](#) Sen. Phaedr. 261 vindicem armemus manum

[597](#) Tac. a. XVI 6 post finem ludicri Poppaea mortem obiit fortuita mariti iracundia, a quo gravida ictu calcis adflicta est; neque enim venenum crediderim, quamvis quidam scriptores tradant...corpus non igni abolitum, ut Romanus mos, sed regum externorum consuetudine differtum odoribus conditur tumuloque Iuliorum infertur Suet. Ner. XXXV 3

[598](#) Sen. Ag. 219 caede impia Hor. c. III 24, 25

[599](#) Luc. IX 64 officium grave manibus Flor. II 16 (IV 6), 2 Caesarem inultus pater et manibus eius graves Cassius et Brutus agitabant

[600](#) Ov. ex P. III 3, 39 pro quibus exilium misero mihi reddita merces m. V 14 meritisne haec gratia tantis redditur?

[604](#) Sen. Troad. 577 mori votum est mihi Herc. Oet. 1324

[605](#) 363 Sen. Thy. 731 scelus sceleri ingerit Med, 474 Phaedr, 721 Ag. 151; 169 dial. III 16, 3 Ov. m. VIII 484 Luc. VIII 668

[606](#) sq. Sen. Thy. 245 ferro peremptus spiritum inimicum expuat Cic. or. Philipp. XIV 12, 32 extremum spiritum in victoria effudistis

[609](#) Tac. a. XIV 11 adiciebat crimina longius repetita...cuncta eius (Claudii) dominationis flagitia in matrem transtulit...12 dies natalis Agrippinae inter nefastos esset—88; 959 Ov. m. VI 549 ira feri...tyranni

[611](#) Dio LXI 16, 2a p. 38 B εἰσιόντος Νέρωνος εἰς τὴν Ῥώμην τοὺς τῆς Ἀγριππίνης ἀνδριάντας καθεῖλον eqs. CIL X 1574 (Dessau 226) Q. Volusio Saturn. P. Cornelio Scip. cos. Augustales qui Neroni (*eras.*) Claudio Caesari August, et Agrippinae (*eras.*) Augustae l. o. m. et Genio coloniae ludos fecer. (*Nordmeyer p. 22 = 274*)

[612](#) *cfr.* 333

[613](#) Sen. Med. 136 movit infelix amor

[615](#) sqq. Sen. Herc. Oet. 1005 quid me flagranti dira persequeris face, Megaera? poenas poscis Alcidae? dabo 1020 iam parcite 1013

[616](#) Ov. m. II 400 natumque obiectat et inputat illis

[617](#) *cfr.* 114

[618](#) 604 Sen. Herc. Oet. 1806 nunc datum est tempus 1965 iam parce Verg. A. IV 433 tempus inane peto Ov. her. VII 178 tempora parva peto

[619](#) sqq. *cfr.* A. Siegmund, *Zur Kritik der Trag. Octavia, Böhm.-Leipa 1911 p. 20*; E. Flinck, *De Octaviae praet. auctore, Helsingforsiae 1919 p. 2*—Sen. Herc. Oet. 941 horridam poenam para eqs. Lucr. VI 1229 letumque parabat

[620](#) Suet. Ner. XLVIII 1 ut erat nudo pede atque tunicatus paenulam obsoleti colons superinduit adopertoque capite et ante faciem obtento sudario equum inscendit quattuor solis comitantibus eqs. 3 aquam ex subiecta lacuna poturas manu hausit et 'haec est' inquit, 'Neronis decoeta'...fameque et iterum siti interpellate panem quidem sordidum oblatum aspernatus est, aquae autem tepidae aliquantum bibit...XLIX 2 legitque se hostem a senatu iudicatum et quaeri, ut puniatur more maiorum, interrogavitque, quale id genus esset poenae, et cum comperisset nudi hominis cervicem inseri furcae, corpus virgis ad necem caedi eqs. Dio LXIII 27, 3 p. 94; 610; 757 B. ἐσθῆτά τε οὖν φαύλην ἔλαβε καὶ ἐπὶ ἵππον οὐδὲν βελτίονα ἀνέβη eqs. 28, 5 ἔπε διψήσας ὕδωρ ὁποῖον οὐδεπώποτε. 2], ἀντεπιτέθειται ἐπεπώκει Eutr. VII 15—Sen. Herc. 86 adsint...Eumenides,..viperea saevae verbera incutiant manus Ag. 759

[621](#) sqq. Sen. Herc. 750 rapitur volucris tortus Ixion rota, cervice saxum grande Sisyphus sedet, in amne medio faucibus siccis senex sectatur undas...praebet volucris Tityos aeternas dapes Med. 744 Phaedr. 1230 Ag. 15 Thy. 1 Herc. Oet. 942; 1011; 1068 ep. XXIV 18 apoc. XIV 3 Boeth. cons. phil. III 12 metr. 34 Tib. I 3, 74 Hor. c. II 14, 19 longi Sisyphus laboris Prop. II 17, 7; 20, 32 Ov. Ibis 174 quique agitur rapidae vinctus ab orbe rotae 190 versabunt celeres nunc nova membra rotae 167; 173; 178; 192 m. XV 526 am. III 12, 30 al. Sen. Phaedr. 1097 membra pervolvunt rotae Troad. 414 membra raperet Sil. II 248 Culex 237 Hor. c. III 4, 77 Anth. lat. 636, 21 Tityi—ales Claud Mar. Victor II (CSE XVI p. 394) 264 raperentur membra rotatu

[624](#) Tac. a. XV 42 ceterum Nero usus est patriae ruinis extruxitque domum, in qua haud proinde gemmae et aurum miraculo essent eqs. Suet. Ner. XXXI 1 domum a Palatio Esquilias usque fecit, quam primo transitoriam, mox incendio absumptam restitutamque auream nominavit...in ceteris partibus cuncta auro lita, distincta gemmis unionumque conchis erant Plin. XXXIII 3, 54 Nero Pompei theatrum operuit auro in unum diem, quo Tiridati, Armeniae regi, ostenderet. et quota pars ea fuit aureae domus ambientis urbem!—Sen. ep. XVI 8 auro tegat...terram marmoribus abscondas VIII 5 dial. III 21, 1 auro tegi ep. CXV 9 CXIX II Ov. rem. am. 343 gemmis auroque teguntur

[625](#) Sen. Med. 214 armata...cohors Cons. ad Liv. 217 Tac. a. XVI 27 armatae cohortes Petr. fr. 35, 7 B. lex armata sedet circum fera limina Verg. A. II 567 limina Vestae servantem VI 402; 575 Ov. am. I 6, 63 m. X 383 f. I 173—Sen. Herc. Oet. 605 sqq.

[626](#) 434 Tac. a. XV 45 (*ad v.* 240) Dio LXIII 11; 12; 21, 3; 22, 3 p. 76 sqq.; 605; 609 B. Suet. Ner. XXXII 4

[627](#) Tac. a. XIII 9 XIV 26 XV 24 (29 supplicem Arsaciden; 30) Suet. Ner. XIII I Armeniae regem (Tiridatem)...per devexum pulpitem subeuntem admisit ad genua adlevatumque dextra exosculatus est, dein precanti tiara deducta diadema inposuit verba supplicis interpretata praetorio viro multitudini pronuntiante (*a.* 66) Dio LXII 23 p. 61 LXIII 2, 4 p. 69; 602 B. (Τιριδάτης) ἐς γῆν τὸ γόνυ καθείς καὶ τὰς χεῖρας ἐπαλλάξας, δεσπότην τε αὐτὸν ὀνομάσας καὶ προσκυνήσας—Sen. Med. 248 fidemque supplex praesidis dextra peti Verg. A. IV 535 VI 115 Ov. m. VI 352 VIII 271 IX 413

[629](#) 256 Sen. Phaedr. 37 veniet tempus, cum Verg. g. I 493 Sil. III 584 al.—375 Verg. g. III 495 dukes animas...reddunt

[630](#) 244 Ov. m. IV 110 nocens anima VI 618 sontem animam Suet. Ner. XLVII 3 statim Spiculum murmillonem vel quemlibet alium percussorem, cuius manu periret, requisit XLIX 3 ferrum iugulo adegit iuvante Epaphrodito a libellis—Ag. 43 daturas coniugi iugulum suae 973 praebeo iugulum tibi Herc. Oet. 991 Sen. ep. XXX 8 gladiator iugulum adversario praestat dial. IX II, 5

[631](#) Suet. Ner. XXXIII 1 destitutus atque ita iam exhaustus et egens XL 2; XLVII 3 Oth. VI 1 eiusdem statione et Gaius fuerat occisus et desertus Nero Dio LXIII 27, 2 P. 92; 610 B. ὑπὸ πάντων ἐγκαταλείφθεις 3 καὶ ὑπὸ τῶν σωματοφυλάκων ἐγκαταλείπεται Flav. Ios. b. Iud. IV 9, 2 = 493 Eutr. VII 15 Sen. Herc. 317 demersus ac defossus et toto insuper oppressus orbe Troad. 449 sed fessus ac delectus et fletu gravis Med. 20; 208 Ag. 137; 991

[632](#) Flor. I 20, 5 aliorum vota ceciderunt

[633](#) 785 Sen. Oed. 1005 attonita et furens...iam malis cessit pudor Ov. her. IX 145 quo me furor egit?

[634](#) Sen. Troad. 508 cedendum est malis Herc. Oet. 1856 cedite his cunctae malis 466 Ag. 140; 507 Med. 518 dial. I 2, 6 Verg. A. VI 95 Val. IV 308

[636](#) Sen. Herc. Oet. 1805 utinam meis visceribus Alcides foret exsectus infans Oed. 939 in lucem editis gnatis Verg. A. VII 660 X 704 Ov. m. XV 221 Manil. V 143—Ter. Eun. 892 illam aluit parvolam

[637](#) Sen. Thy. 751 (*ad* 515) Herc. Oet. 1327 saevas...feras Troad. 845 Tib. I 10, 6 Ov. her. XI 118 diripiunt avidae viscera nostra ferae her. IV 38 VII 38 m. IV 404 VII 387 Stat. Ach. I 132 Cat. LXIV 152 dilaceranda feris dabor alitibusque

[639](#) *cfr.* 703

[640](#) 750 Sen. Thy. 1 inferorum sede Verg. A. I 205 sedes...quietas Albinov. fr. (FPR p. 352) 22 divumque quietas turbamus sedes

[641](#) Sen. Herc. Oet. 225 parentis proavosque tuos (*sic cod.* A) ep. LXXVI 12 Verg. A. XII 225 genus a proavis ingens clarumque paternae nomen virtutis 529 Carm. epigr. 654, 1 Sen. ep. CXIV 12 magni nominis virum

[643](#) *cfr.* 372; 824

[644](#) Sen. Troad. 870 quid iussa cessas agere? Phoen. 91 Med. 895—Herc. 692 conscios vultus tegit Ov. her. IX 126 art. II 583 rem. 100 m. IV 799 X 450 f. III 690

[646](#) Sen. Herc. Oet. 1507 parce iam lacrimis, parens 1965 iam parce, mater, questibus dial. XI 4, 1 parcamus lacrimis nihil proficientibus Stat. s. V I, 179 parce precor lacrimis Sil. III 133 Carm. epigr. 1206, 3 parcite iam lachrimis—Sen. Med. 300 festus Hymenaeo dies

[648](#) Lucr. III 311 iras...ad acres Ov. hal. 39 Sen. dial. IV 19, 4 Luc. II 323 III 142 Sil. IX 422

[649](#) Verg. A. X 263 suscitatur iras V 454 XII 108 Ov. m. VIII 474 XIV 495

[650](#) Sen. Troad. 82 non indociles lugere sumus 67

[651](#) Ov. her. XVI 237 mea vuluera sentis m. XII 104 XIV 771 tr. IV I, 41

[652](#) Ov. tr. V II, 7 multo graviora tulisti IV 10, 102 Hor. c. I 7, 30—Claud. V 192 ilia dies potuit nostris imponere finem cladibus 331

[654](#) sqq. *cfr.* 104 sqq.

[658](#) 46; 220 Tac. a. XIV 64 ac puella vicensimo aetatis anno inter centuriones et milites praesagio malorum iam vitae exempta nondum tamen morte adquiescebat. paucis dehinc interiectis diebus mori iubetur, cum iam viduam se et tantum sororem testaretur—Sen. Herc. 1 soror Tonantis—hoc enim solum mihi nomen relictum (ex Verg. A. IV 324) Ov. m. III 266

[659](#) 811 977 Ov. tr. II 494 tristis...poena

[663](#) sq. 145 Sen. Herc. Oet. 348 me nuptiali victimam feriat die infestus Ag. 585 victima ante aras cadat Ov. am. II n, 46 victima vota cadet f. I 720 VI 160 ex P. II 9, 26 IV 9, 30

[665](#) Verg. A. V 62 Hor. s. II 5, 4 Luc. I 353 IX 230 Val. V 510 Stat. s. IV 8, 54 al. patrii penates

[666](#) Verg. A. XII 65 perfusa genas VI 686 effusaeque genis lacrimae Ov. Ib. 100 (*ad v. 692*) am. I 8, 84 udas...genas f. II 406 Stat. s. V 3, 217 quali confusus...fletu

[667](#) 160 Verg. A. XI 462 sese et tectis citus extulit

[669](#) sqq. *cfr.* 275 sqq. Sen. Herc. Oet. 60 illuxit dies Verg. g. II 337 Ov. m. VII 431 Sil. X 621 illuxisse dies Plaut. Pers. 780

[674](#) Ov. tr. IV 7, 5 tua cessavit pietas—Sen. Troad. 1072 metu versos gravi 315 Ag. 246 Ov. m. XIII 663 victa metu (?) pietas

[675](#) Liv. VII 12, 4 metu...conpressam XXIV 24, 9 Sen. dial. V 13, 7 Stat. Th. I 207

[676](#) sqq. *cfr.* 291 sqq.

[677](#) Sen. Troad. 255 Hor. c. III 14, 7 clari ducis Liv. IX 7, 15 al.—Cons, ad Liv. 452 fregerunt ambo Punica bella duces

[678](#) Sen. Phoen. 292 civibus pacem dare, patriae quietem Herc. Oet. 1684 gentibus...dedit leges

[679](#) Sen. Phaedr. 983 tradere turpi fasces populus gaudet Hor. s. I 6, 15 honores saepe dat indignis Ov. ex P. IV 9, 4 bis senos fasces quae tibi prima abit

[680](#) Sen. Herc. Oet. 752 domuit feras Verg. A. VI 80 fera orda domans Ov. tr. III 10, 5 fera gens II, 9 f. III 86

[681](#) sq. Tac. Agr. 13 domitae gentes, capti reges Sen. Herc. 737 cruentos carcere includi duces Verg. A. VI 734 Ov. ex P. I 6, 37—Ov. ex P. III 4, 109 Luc. VIII 342 capti...reges

[684](#) Ov. m. II 17 fulgentis imago

[687](#) *cfr.* 853; 688 *cfr.* 851—698 Verg. A. II 2 toro...ab alto VI 603 altis...toris

[688](#) 421; 615; 851 Sen. Phoen. 565 haec telis petis flammisque tecta Ciris 424 flamma delubra petivi Ov. tr. I 1, 82 infesto...igne peti Luc. VII 261

[689](#) Lucr. II 49 Ov. her. XIV 56 tr. II 179 fera tela

[690](#) 73; 160 Sen. Herc. Oet. 700 quid pavido territa vultu...fert in medium regina gradum? Med. 870 quando efferent...gressum? Verg. A. II 753

[691](#) Sen. Herc. Oet. 478 quod esse secretum petis Verg. A. VIII 463 secreta petebat Hor a. p. 298

[692](#) Sen. Phaedr. 1121 cur madent fletu genae? Phoen. 441 Troad. 409; 965 (*ad 329*) Oed. 953 Cat. LXVIII 55 Ov. Ib. 100 fletu madidis...genis art. III 378 m. VIII 210 XI 418 tr. III 5, 12 Stat. Th. V 728 Anth. lat. 893, 3 al.

[693](#) 760 Sen. Oed. 205 adest petitus omnibus votis Creo Med. 399 dies tanto petitus ambitu Verg. A. VI 51 vota precesque III 261 votis precibusque exposcere VI 51 XI 157 Ov. am. III 7, 2 votis saepe petita meis Stat. s. I 2, 68 V 2, 159

[695](#) 142 Sen. Ag. 158 Herc. Oet. 339 iugales faces Phaedr. 597 Cat. LXIV 302 taedas, voluit celebrare iugalis Ov. her. IV 121 m. I 483 tr. IV 5, 33 Claud. app. V 52 al.

[698](#) 687 Ov. f. V 520 non altis incubuere toris am. I 4, 15 cum premet ille torum art. II 712 f. II 795

[699](#) Val. III 177 te...videbit attonitus

[700](#) Sen. Herc. 918 date tura flammis Herc. Oet. 577 (coniunx) ture flammis pascat et placet

deos cana rigentem populo cinctus comam Verg. A. VIII 106 tura dabant Tib. III 3, 2 Ov. m. XI 577 superis pia tura ferebat f. II 631 dis generis date tura tr. V 5, II

[701](#) Ov. f. I 360 spargitur...mero

[702](#) Luc. II 361 Mart. XII 42, 3 velarunt flammea voltus Petr. XXVI 1 Claud, rapt. II 325 Sen. Herc. 355 caput velata Ag. 583 Verg. A. III 545 Ov. m. I 382; 398 f. III 363

[703](#) Sen. Herc. 357 laterique adhaeret Verg. A. IV 73 haeret lateri IX 69 Ov. am. I 13, 6 lateri nunc bene iuncta meo m. II 449

[704](#) Sen. Troad. 1088 sublimi gradu incedit Ithacus

[705](#) Sen. Troad. 465 incesso fuit habituque Phaedr. 829 regium in vultu decus gerens Herc. 329 (*ad v.* 436) Verg. A. I 315 virginis os habitumque gerens VIII 722 sq. Sil. VIII 464 Tac. a. XVI 32 habitu et ore Stat. Th. I 188 gerit ore minas

[706](#) Verg. A. V 141 spumant freta II 209 Ov. ex P. II 2, 35 spumante salo Luc. IX 1003

[707](#) Cat. LXIV 373 accipiat coniunx (Peleus) felici foedere divam

[708](#) Sen. Thy. 970 festum diem, germane, consensu pari celebremus Claud, c. min. XVIII 17 consensuque pares Carm. ep. 1189, 12 consensuque pari

[712](#) Suet. Iul. VII 2 confusum eum somnio proximae noctis (*Ladek, Eranos p. 195*)

[713](#) Sen. Med. 123 mente vesana feror fr. 34 H. perturbatae mentis Verg. A. XI 3 turbataque funere mens XII 599 mentem turbata Liv. VII 26, 5 territum...visu...ac mente turbatum Ov. her. XVIII 30 mente feror tr. III 3 47 turbabere mente Sil. X 449 XV 437 Stat. Th. V 240 turbata...inferor

[714](#) Sen. Phaedr. 375 viribus defecta Lactant. I 3, 15 et sensu deficiamus et verbis—Sen. Herc. 875 laeta dies Ov. f. I 87 al.

[715](#) Sen. Thy. 699 atrum...sidus Sil. I 462 Soph. El. 19 μέλαινα τ' ἄστρον ἐκλέλοιπεν εὐφρόνη—Plaut. Amph. 276 nox concedit die Luc. II 459 polus cum cesserit euro Verg. A. V 721 Val. V 107

[716](#) Sen. Phoen. 6464 iunge complexus prior 717 Ov. f. I 371 resolutaque somno m. VII 328—Sen. Ag. 60 placidam quietem Phaedr. 1126 Lucr. I 463 Varro Atac. fr. VII 2 B. (apud Senecam ep. LVI 6) Verg. A. I 691 5 V 836 IX 187 Ciris 343 Ov. m. IX 469 f. I 205 VI 331 Stat. s. II 2, 140

[718](#) Tac. a. XIV 60 (*ad* 780)

[719](#) Sen. Troad. 409 quid, maesta Phrygiae turba, laceratis comas eqs. epigr. 39 B. (= Anth. lat. 429), 4 Tib. I 3, 31 Ov. art. III 238 resolve comas Claud. XXVIII 153

[720](#) Verg. A. VII 400 matre...Latinae Ov. f. IV 133—Sen. Phoen. 387 flebiles questus cies Troad. 63 turba...planctus date Herc. Oet. 1895

[721](#) Tac. a. XIV 10 erant qui crederent sonitum tubae collibus circumeditis planctusque tumulo matris audiri Dio LXI 14, 4 p. 36; 588 B.—Lucr. VI 155 terribili sonitu Verg. A. IX 503 (Cyprian. Gall. iudic. 187) at tuba terribilem sonitum V 139 g. IV 72 Enn. ann. 140 V. Hor. c. I 1, 24 Ov. m. XII 276 XV 784 Sen. dial. IV 2, 4 Sil. I 368 V 189

[722](#) 17 Sen. Herc. 445 sparsam cruore 1217 Ag. 448 Med. 709

[723](#) Luc. II 509 Calpurn. IV 1 Val. V 519 vultu minaci Sen. dial. III 1, 3—Sen. Thy. 251 geminas faces Megaera quatiens Prop. I 3, 10 Sil. V 220

[725](#) Sen. Oed. 582 subito dehiscit terra et immense sinu laxata patuit Herc. 285 scissa cum vasto impetu patuere Tempe Med. 377 ingens pateat tellus Verg. A. XI 680 ingens...hiatus Prop. IV 1, 149 cavo tellus diducat hiatum Ov. her. III 63 Petr. CXXI, 101 Luc. III 261 subito tellus absorbet hiatu V 82 Sil. IX 540 XIV 239 ingentem telluris hiatum

[726](#) Sen. Oed. 661 tori iugalis Stat. s. III 5, 69—838 Verg. g. III 236 Hor. s. I 4, 30 praeceps fertur Sen. dial. V 12, 4 VII 13, 4 Luc. IX 122 Sil. XII 538

[728](#) Verg. A. II 739 lassa resedit

[729](#) Tac. a. XIII 45 agentem (Poppaeam) in matrimonio Rufri Crispini, equitis Romani, ex quo filium genuerat XV 71 Plut. Galb. 19 Suet. Ner. XXXV 5 privignum Rufrium Crispinum Poppaea natum, impuberem adhuc, quia ferebatur ducatus et imperia ludere, mergendum mari, dum piscaretur, servis ipsius demandavit—Sen. Herc. 837 comitante turba Ov. m. VI 594 X 9 am. I 7, 37 f. V 645 Sil. XI 462 XIII 276 Stat. Ach. I 27 Verg. A. II 40; 370; 580

[730](#) 769 Sen. Thy. 522 meosque potius amplexus pete 508 complexus mihi redde expetitos Verg. A. V 733 VIII 615 Ov. her. XIV 69 XVI 266 m. VI 605 Val. Max. IX 13 ext. 4 Sil. VI 447 Stat. s. I 2, 36

[731](#) Verg. A. I 256 oscula libavit XII 434 Sil. I 104 Stat. Th. X 63 Claud. VIII 369 c. min. XXX 99

[732](#) Suet. Ner. XLIX 3 iamque equites appropinquabant;..quod ut sensit, trepidanter effatus ἵππων eqs.' ferrum iugulo adegit iuvante Epaphrodito a libellis (*Nordmeyer p. 14 = 266; Ladek, Frage p. 32 = 868*)

[733](#) Tac. a. XVI 17 f Rufrius Crispinus...quondam praefectus praetorii et consularibus insignibus donatus ac nuper crimine coniurationis (vd. XV 71) in Sardiniam exactus accepto iussae mortis nuntio semet interfecit—752 Sen. Oed. 1037 telum an patenti conditum iugulo imprimam ep. IV 8 Ov. m. XIII 458 iugulo vel pectore telum conde meo her. XIV 5 tr. I 1, 43 Luc. I 376 Sil. II 259

[734](#) sq. 123 Sen. Oed. 244 curam...maior excussit timor Verg. A. VII 458 olli somnum ingens rumpit pavor, ossaque et artus Sen. Troad. 168 pavet animus, artus horridus quassat tremor Phoen. 530 Phaed. 1034 os quassat tremor Oed. 659 et ossa et artus gelidus invasit tremor 1059 horridus morbi tremor Herc. Oet. 706 vagus per artus errat excussos tremor eqs. 1355 Herc. 414 Thy. 763 artus...atque ossa Verg. A. II 120 III 29 VII 446; XI 424 XII 447 V 199 creber anhelitus artus aridaque ora quatit Ov. her. III 82 V 38 m. X 423 gelidus nutricis in artus ossaque...penetrat tremor Stat. Th. IX 259 volvuntur artus oraque 857 tremor ora repens ac viscera torsit IV 497 Paulin. Petric. III (CSE XVI p. 71) 198 oraque et artus perfudit pallor Thes. l. l. II 714, 44

[736](#) 745 Sen. Ag. 134 invidia pulsat pectus Luc. VII 608 pectora pulsans spiritus

[738](#) Luc. III 36 cladem manesque minentur

[740](#) Claud. XXVII I omnia quae sensu volvuntur vota diurno, pectore sopito reddit arnica quies Accius in Bruto fr. 2, 1 R. Lucr. IV 962 Petr. fr. 30 (= Anth. lat. 651)—785 Sen. Med. 47 mens intus agitat Verg. A. IX 187

[741](#) Sen. Med. 912 arcane...sacro Verg. A. IV 422 arcanos...sensus

[742](#) Sen. Med. 285 regii thalami toros Oed. 20 thalamos...et diros toros

[743](#) Ov. m. IV 184 VII 143 amplexibus haerent ex P. I 9, 19 Val. I 316 Sil. XIII 297

[745](#) 736 Sen. Herc. 1100 percussa souent pectora palmis Troad. 64 ferite palmis pectora et planctus date 114 Herc. Oet. 1857 apoc. XII 3, 51 caedite maestis pectora palmis Verg. A. I 481 Ov. m. III 481 V 473 X 723 percussit pectora palmis II 341; 584 XII 234 art. I 535 Carm. epigr. 398, 7 al.—Sen. Troad. 468 fusam...comam Oed. 403; 439 Ag. 314 Tib. II 5, 66 Ov. rem. 594 f. IV 458 Luc. II 32 IX 172 al.

[746](#) Tac. a. XIV 60 (Octavia) movetur primo civilis discidii specie

[747](#) Sen. Herc. Oet. 359 patrio lare Herc. 379 Ag. 392a; 782 Ov. rem. am. 237 Luc. I 278 al.

[749](#) 935 Sen. Phoen. 399 clarum nomen Herc. 359 ep. LXIV 3 Verg. A. XII 225 Ov. m. VI 425 f. II 733 al.

[751](#) Sen. Phaedr. 1241 aeterna domo

[753](#) Suet. Ner. XIII 2 imperator consalutatus laurea in Capitolium lata lanum geminum clausit tamquam nullo residue bello (*a. 66*) Luc. I 61 pax missa per orbem ferrea belligeri compescat limina Iani—776; 806 Herc. 123 movenda iam sunt bella

[754](#) Sen. Herc. 311 meliora mente concipe atque animum excita

[755](#) Moret. 118 pulsoque timore Verg. A. V 812 pelle timores Sil. VI 592

[756](#) Flav. Ios. ant. Iud. XX 8, 11 = 195 τῆ γυναικὶ Ποππαία, θεοσεβῆς γὰρ ἦν—Sen. Oed. 199 delubra petunt 303 sanctas victima ante aras stetit Ag. 392a delubra et aras caelitum (*cfr. Acc. 593 R.*)...supplex adoro, vota superis solvite Verg. g. IV 545 Ov. Ib. 463 sacras...ad aras Dracont. Rom. VIII 488 delubra petens intravit ad aras

[757](#) 981 Sen. Herc. 899 caesisque meritas victimis aras colam 877 Med. 39 caedam dicatis victimas altaribus Ov. m. XV 794 victima nulla litat Mart. X 73, 6 Suet. Oth. VIII 3 victima Diti patri caesa litavit

[758](#) Verg. A. VI 390 somni noctisque soporae Sil. III 216 somni noctemque

[759](#) Sen. Tr. 1136 terror attonitos tenet utrosque populos Ps. Quint, decl. X 17 p. 204, 10 L. attonitis agitata terroribus Ov. m. I 202 III 40 IV 802—Soph. El. 644 ἄ γὰρ προσεΐδον νυκτὶ τῆδε φάσματα...εἰ δ' ἔχθρά, τοῖς ἔχθοῖσιν ἔμπαλι μῆθεσ

[760](#) sq. 693 Sen. Herc. Oet. 292 vota, quae superis tuli,...meas audistis, o superi, preces 1691 ad superos preces...aut in vota Troad. 694 preces placidus pias patiensque recipe Verg. A. III 437 prece numen adora, Iunoni cane vota 261 Ov. in. VII 449 pro te...vota publica suscipimus IX 305 f. VI 245 Sil. XII 327 al.—Ov. tr. I 3, 41 hac prece adoravi superos

[762](#) Sen. Herc. 193 omnes fama per urbes garrula laudet Herc. Oet. 206 Iolen fama loquetur Ov.

m. IX 137 ex P. II 9, 3—Luc. VIII 782 Mart. XII 4, 4 fama loquax

[763](#) Sen. Oed. 716 furta sequi Iovis Ov. m. III 6 quis enim deprendere possit furta Iovis? Verg. g. IV 346 Sil. XIII 615

[764](#) Sen. Phaedr. 301 (*ad* 205 sq.)

[765](#) Ov. her. (VIII 68) XVII 46 pluma tectus adulter erat (Iuppiter) m. XIV 499 plumis...teguntur Petr. CXXVI 18

[767](#) Sen. Herc. Oet. 301 taurum trucem Ov. m. VIII 297 truces...tauri her. IV 166

[768](#) Stat. s. I 2, 134 sqq.

[769](#) *cfr.* 730

[772](#) 207 Sen. Med. 820 fulvo clusus in auro Verg. A. VII 279 fulvum...aurum X 134 XI 776 Ov. m. X 648 al.

[773](#) Verg. A. VI 877

[774](#) Verg. A. VII 363 Phrygius...pastor Stat. Ach. I 20 pastor Dardanus Val. I 549 Sil. VII 465

[776](#) 806 Verg. A. VI 86 VII 41 horrida bella XI 96 Sil. I 630 XIII 451 Stat. Th. IV 601 s. III 3, 170 al.

[778](#) 436 Sen. Phaedr. 989 sed quid citato nuntius properat gradu?

[779](#) Sen. Herc. Oet. 1414 anhelum pectus Verg. A. VI 48 pectus anhelum Ps. Quint, decl. VIII 8 p. 153, 10 L. Val. II 233 Sil. XII 418 XVI 391 XVII 556 Stat. Th. II 672 IX 402 XII 244 Claud. VII 30 *carm. min.* XXX 173

[780](#) sqq. Tac. a. XIV 60 (Octavia) movetur tamen primo civilis discidii specie domumque Burri, praedia Plauti, infausta dona accipit; mox in Campaniam pulsa est addita militari custodia. inde crebri questus nec occulti per vulgum, cui minor sapientia <et> ex mediocritate fortunae pauciora pericula sunt. His (*Jacunam statuit Nipperdey*) tamquam Nero paenitentia flagitii coniugem revocavit Octaviam. 61 Exim laeti Capitolium scandunt deosque tandem venerantur; effigies Poppaeae proruunt, Octaviae imagines gestant umeris, spargunt floribus foroque ac templis statuunt. itur etiam in principis laudes strepitu venerantrum. iamque et Palatium multitudine et clamoribus complebant, cum emissi militum globi verberibus et intento ferro turbatos disiecere; mutataque, quae per seditionem verterant, et Poppaeae honos repositus est. quae semper odio, tum et metu atrox, ne aut vulgi acrior vis ingrueret aut Nero inclinatione populi mutaretur, provoluta genibus eius eqs. *hist.* I 78

[782](#) Tac. a. XIV 51 Caesar duos praetoriis cohortibus imposuerat Faenium Rufum...Sofonium Tigellinum Dio LXII 13, 3 p. 52 (*ad* 844)

[783](#) Luc. X 529 sed non auctore furoris sublato cecidit rabies

[784](#) 577 Sen. Phaedr. 343 concepti signa furoris Verg. A. IV 501 furores concipit Ov. m. II 640 Ciris 164 Amm. XIV 2, 14 concepta rabie

[785](#) 740 Sen. Thy. 339 quis vos exagitat furor? 27 Phoen. 557 quis tenet mentem furor? *nat. q.* V 18, 6 Iuv. XIV 284 mentes agitat furor Sil. XVI 540—633 Sen. dial. V 3, 6 rabies eius effrenata et atonita Phoen. 302 pectus attonitum furit Troad. 442 mentis attonittae stupor Thy. 260 tumultus pectora attonitus quatit Oed. 1005 attonita et furens Anth. *lat.* 878, 16

[787](#) Hor. c. I 3, 26 ruit per vetitum nefas Luc. V 312 ipse per omne fasque nefasque rues? Prud. *per.* X 515

[789](#) 803 (*Nordmeyer p. 56 = 308*)

[793](#) Sen. Phoen. 299 illos ira piaecipites agit ep. LXXXV 39 praecipites agit dial. V 20, 4 Verg. A. III 682 praecipites metus acer agit V 456 Val. VIII 131 Thes. l. l. I 1371, 70

[794](#) Sen. Phaedr. 797 marmore clarius Prop. II 31, 9 claro surgebat marmore templum Ov. m. XI 359

[795](#) Verg. A. VIII 593 X 869 acre caput fulgens Ov. m. XIII 700 signis fulgentibus acre VIII 26—Verg. A. I 315 virginis os habitumque gerens Ov. m. XIII 733 virginis ora gerens V 553

[796](#) Luc. VII 313 saevum ferrum

[797](#) Sen. Thy. 60 membra per partes eant discerpta Arnob. VI 16 Capitolinos Ioves diducere in membra resolutos

[799](#) Ov. m. III 248 fera facta

[802](#) Sen. Med. 17 coniugi letum novae Ag. 749 Ov. m. V 152

[805](#) 439 Sen. Herc. 41 Phaedr. 618 iussa exsequi Herc. Oet. 538 Verg. A. IV 396 Tac. h. I 80 II 39 IV 81

[806](#) 753; 776 Ov. am. II 6, 25 f. V 556 fera bella movere her. XIII 64; 59 m. VII 212 XI 298 XII 418 tr. V 10, 15 al. fera bella Sil. XI 216

[810](#) Sil. XVII 226 (*ad* 556)

[811](#) Verg. ecl. IX 5 nunc victim tristes—272; 659; 977 Culex 233 Luc. VII 771 tristes...poenae Verg. A. X 617 pio det sanguine poenas II 366 VII 595 XI 592 Ov. f. IV 239 meritas do sanguine poenas m. IX 579

[813](#) Ov. m. XIII 3 impatiens irae—Verg. VIII 230 IX 736 Stat. Th. XI 253 fervidus ira Sen. Herc. 946 iraque totus fervet Augustin. conf. IX 9, 19

[815](#) Ov. m. X 205 lyra pulsa Laus Pis. 166; 169; 171

[817](#) Sen. Troad. 1103 in media Priami regna Verg. A. XII 545 Priami regnorum eversor Achilles II 22—Ov. m. XII 550 immeritas urbes...diruit tr. I 2, 79 claram...ad urbem

[818](#) 437 Sen. Ag. 5 en horret animus Med. 670 Verg. A. II 12 animus meminisse horret Stat. Th. VIII 108 Claud. XV 7

[819](#) Sen. Phaedr. 334 puer immitis Troad. 644 immites deos—Lucr. III 296 vis violenta V 964; 1270

[822](#) *cf.* 264—Cic. in Pis. IX 21 ex civili cruore

[823](#) Sen. Herc. Oet. 1871 populisque madens Ov. m. I 149 caede madentes XIII 389 XIV 199 Sen. dial. IV 35, 5 Luc. II 103 Val. I 225 II 274 Mart. IX 70, 4 al.

[824](#) 643 Verg. A. XI 285 tulisset terra viros III 95 Cic. Tusc. I 42, 101

[826](#) Sen. Herc. Oet. 1719 impium scelus

[829](#) Sen. nat. q. VI 1, 9 in aperto spiritum reddam

[830](#) Sen. Thy. 742 aras sanguine extinguens, suo Herc. Oet. 339 (*ad* 264)

[831](#) Tac. a. XV 38 Suet. Ner. 38 Dio LXII 16 p. 55; 598 B.—Sen. Herc. 998 saxa concidunt Phoen. 345

[833](#) Verg. A. VI 276 malesuada fames ac turpis egestas Sen. dial. IX 11, 9 egestas et fames et mendicitas Luc. IV 94 VI 108 saeva fames Tac. a. XII 43 frugum quoque egestas et orta ex eo fames Claud. III 31 sqq. Anth. lat. 731, 19

[838](#) Ov. m. II 69 (= Sen. dial. I 5, 10) ne ferar in praiceps Luc. VII 414 Val. Max. IV 1 praef. Tac. h. IV 29 ad pugnam temeritate inani ferebantur

[839](#) Sen. Oed. 518 malo domitus gravi Ag. 959 domita...malo Troad. 349 Ov. m. IX 74 Liv. II 54, 10 malo domandam tribuniciam potestatem—*cf.* 250; 431 Ov. tr. IV 6, 2 premenda iugo

[841](#) Sen. Ag. 155 coniugi nomen sacrum Verg. A. XI 158 sanctissima coniunx Ov. m. XV 836

[842](#) Verg. A. IV 688 oculos conata attollere Ov. m. II 448 VI 605 f. I 283 Sen. dial. IX 1, 9 X 2, 3 ben. I 3, 1 Tac. h. IV 14 al.—Claud. III 260 fracta metu

[844](#) sq. Tac. a. XIV 51 (*ad* 782) Dio LXII 13, 3 p. 52; 597 B. Τιγελλῖνον δέ τινα Σωφρόνιον, ἀσελγεία τε καὶ μαιφονία πάντας τοὺς καθ' ἑαυτὸν ἀνθρώπους ὑπεράραντα, σὺν ἑτέρῳ τινὶ (Ρούφῳ) ἐπὶ τὴν τῶν δορυφόρων ἀρχὴν κατέστησεν—Sen. Herc. Oet. 602 Ov. tr. IV 5, 14 rara fides f. III 386 nota fides ex P. III 1, 93 nota...probitas

[846](#) Tac. a. XIII 48 cohorte praetoria, cuius terrore et paucorum supplicio rediit oppidanis concordia XIV 61 (*ad* 780)—Verg. A. V 801 furores compressi Cic. pro Mur. XI 24

[850](#) 237 Sen. Phoen. 467 impium ensem Ag. 986 impium ferro caput demetere

[851](#) 688 Sen. Phoen. 663 patriam, penates, coniugem flammis dare Ov. m. XII 551 inque meos ferrum flammamque penatis inpulit

[853](#) 687 Sen. Phaedr. 95 solio ut...regis inferni abstrahat—Ov. tr. III 11, 15 coniuge cara V 1, 39 f. V 525 Thes. l. l. IV 342, 44; 343, 71

[855](#) Verg. A. III 228 vox...dira—Sen. Herc. 643 debitas poenas dabit 729 Oed. 976 Ov. m. VI 538 tr. II 516 f. V 648 debita poena tr. V 3, 40 poena Pentheos umbra vacet

[856](#) Sen. ben. III 10, 3 quam poenam...constituimus? clem. I 22, 3 II 3, 1 apoc. XIV 4 Tac. a. XIV 48

[857](#) Sen. Phoen. 266 (*ad* 359) Med. 423 hic faciet dies, quod nullus umquam taceat Verg. A. IX 447 nulla dies umquam memori vos eximet aevo Cat. LXIV 232; 322

[858](#) (Verg. A. I 57 temperat iras Sen. dial. III 7, 1)

[859](#) Ov. ex P. I 1, 49 merui...principis iram tr. II 29

[861](#) 227

[862](#) Sen. Troad. 624 torpetque vinctus frigido sanguis gelu

[863](#) Sen. Herc. Oet. 909 cur tuas damnas manus? Curt. X 9, 15 ne temere commilitonum fidem damnarent III 6, 6 V 12, 4 VI 4, 9 Luc. VIII 126

[865](#) Sen. Ag. 31 cepi nefas

[868](#) Sen. Med. 266 tu, tu malorum machinatrix facinorum, cui feminae nequitia ad audenda omnia, robur virile est Phaedr. 559 dux malorum femina, haec scelerum artifex 687 o scelere vincens omne femineum genus, o maius ausa matre monstifera malum

[869](#) Sen. Phaedr. 828 instruitur omni fraude feminea dolus Herc. Oet. 1468 hos struxit dolos Verg. A. II 152 dolis instructus Ov. m. XV 479 instructum pectora Sen. ep. CV 4 nulli non ad nocendum satis virium est

[870](#) Ov. m. IX 677 vires tortuna negat—Sen. Phoen. 165 inexpugnabilem Ov. m. XI 767

[871](#) Ov. her. XIV 132 vires subtrahit ipse timor tr. I 1, 94 vires fregerit ira Sen. dial. XII 1, 2 al.

[873](#) Ov. f. III 198 tolle preces

[874](#) 438—Tac. a. XIV 64 (*ad* 658)

[875](#) 381

[876](#) Cic. Tusc. disp. III 12, 26 cum tumor animi resedisset Sen. dial. V 2, 5 tempus, quo resideret tumor publicus

[877](#) Sen. Herc. 169 illum populi favor attonitum fluctuque magis mobile vulgus aura tumidum tollit inani Phaedr. 488 non aura populi...non fragilis favor Thy. 351 numquam stabilis favor vulgi Ov. f. IV 867 populique favorem

[879](#) Sen. Ag. 90 vela secundis inflata notis Verg. A. VII 23 ventis implevit vela secundis atque...vexit III 683 Ov. m. XIII 418 XIV 226 tr. V 5, 60 al. Ps. Quint, decl. XII 16 p. 232, 21 L.

[882](#) Sen. dial. VI 16, 3 (Cornelia) Tiberium Gaiumque, quos etiam qui bonos viros negaverit magnos fatebitur, et occisos vidit et insepultos 4 Cornelia Livi Drusi clarissimum iuvenem inlustris ingenii vadentem per Gracchana vestigia imperfectis tot rogationibus intra penates interemptum suos amiserat incerto caedis auctore X 6, 1 Luc. VI 795 vidi ego laetantes popularia nomina Drusus, legibus immodicos ausosque ingentia Gracchos—Sen. Herc. Oct. 207 miseranda mei fata parentis Cons, ad Liv. 95 miseranda parens

[885](#) Verg. A. I 10 insignem pietate virum Hor. s. II, 3 97 clarus erit, fortis, iustus ep. I 7, 46 fortis causisque agendis clarus

[886](#) Sen. Herc. 186 pectore forti Verg. A. IV 11 forti pectore II 349 VIII 150 Ov. m. II 754 XI 462

[887](#) Sen. Herc. 1048 Phaedr. 695 leto dedit Herc. Oet. 1747 Verg. A. V 806 XI 172 XII 328 Ov. her. II 147 al.

[890](#) Hor. s. I 6, 57 pudor prohibebat plura profari Ov. m. IX 328 lacrimaeque dolorque impediunt prohibentque loqui XI 708 plura dolor prohibet Carm. epigr. 670, 1 prohibet dolor ipse fateri

[894](#) Sen. Herc. Oet. 859 quicquid ad mortem trahit Verg. A. V 624 traxerit ad letum 786 poenam traxe per omnem Ov. tr. III 6, 15 me in poenam fata trahebant

[896](#) Sen. Herc. 199 humilique loco sed certa sedet sordida parvae fortuna domus; alte virtus animosa cadit Phaedr. 1127; 1136 metuens caelo Iuppiter alto vicina petit; non capit umquam magnos motus humilis tecti plebeia domus, circa regna tonat Ag. 96 Oed. 8 Herc. Oet. 644 Hor. c. II 10, 9 Ov. rem. am. 370 Stat. s. II 7, 90 Herod. VII 10 E—Verg. A. VIII 455 ex humili tecto

[897](#) Sen. nat. q. III 27, 10 procellaeque quatiunt mare—Verg. g. II 461 A. X 101; 526 XII 546 Ov. m. VI 638 al. domus alta

[903](#) Verg. A. IV 436 culatam morte

[911](#) Ov. f. VI 241 mens quoque numen habet 543 I 90 II 642 her. XV 158 Iuv. X 365 XIV 315 nullum numen habes, Fortuna

[913](#) 23 Sen. Herc. 68 regnare mundo Ov. m. I 241 (Sen. nat. q. IV pr. 19) qua terra patet, fera

regnat Erinys XI 14 her. VI 45 Verg. A. II 337 Culex 246 Claud. rapt. Pros. I 226 tristis Erinys

[914](#) Sen. Ag. 670 non...tristis aedon,...non...tectis Bistonis ales lugere tuam poterit digne conquesta domum Herc. 1227 quis vos...deflare digne poterit? Vell. II 67, 1 huius totius temporis fortunam ne deflere quidem quisquam satis digne potuit Val. Max. V 3, 4 qui talem Ciceronis casum satis digne deplorare possit IX 2, 1 Sen. Thy. 684 quis queat digne eloqui?—Tac. a. XIV 63 (*ad* 933)—Soph. El. 1075

[916](#) Sen. Herc. Oet. 201 cur mea nondum capiunt volucres brachia plumas?...referam querulo murmure casus

[918](#) Verg. A. III 258 in silvam pinnis ablata refugit XI 867 pinnis aufertur

[919](#) Liv. IX 6, 9 fugere conloquia et coetus hominum Plin. VI 17, 54 Paulin. Nol. c. 225

[921](#) Sen. Herc. 146 pendet summo stridula ramo pinnasque novo tradere soli gestit querulos inter nidos Thracia paelex Ag. 670 verno mobile carmen ramo cantat tristis aedon Herc. Oet. 204 Verg. A. VII 67 ramo frondente pependit g. IV 511 populea maerens philomela sub umbra...ramoque sedens miserabile carmen integrat—Hor. c. III 25, 13 vacuum nemus

[924](#) 82 Sen. Herc. 183 gens hominum fertur rapidis obvia fati Oed. 980 fati agimur, cedite fati eqs. Phaedr. 978 res humanas ordine nullo fortuna regit eqs. 1142 Manil. IV 14 Iuv. IX 32 fata regunt homines Ov. m. IX 434 Tac. a. XIII 19 Soph. El. 860—Sen. Oed. 983 mortale genus Herc. 448 Herc. Oet. 1433 Ov. m. I 188; 260 al.

[925](#) sq. 751 Sen. nat. q. III pr. 7 nihil stabile ab illa (fortuna) datum esse Tac. a. XIII 19

[926](#) Sen. ep. LXXVI 13 stabilis et firma Cic. de fin. II 27, 86 III 8, 29 stabile et firmum Lael. XVII 62 off. I 2, 6 Brut. XXX 114

[927](#) Sen. Med. 569 variique casus Troad. 262 variosque casus ep. XCIV 73 Verg. A. I 9 tot volvere casus 204 X 352 per varies casus Sil. V 530 VI 121 Tac. a. XIII 42

[929](#) Sen. dial. XI 14, 3; 15, 2

[931](#) Soph. El. 153 οὔτοι σοὶ μούνα, τέκνον, ἄχος ἐφάνη βροτῶν eqs.

[933](#) sqq. Tac. a. XIV 63 (*ad* 658) non alia exul visentium oculos maiore misericordia adfecit. meminerant adhuc quidem Agrippinae a Tiberio, recentior Iuliae memoria obversabatur a Claudio pulsae; sed illis robur aetatis adfuerat; laeta aliqua viderant et praesentem saevitiam melioris olim fortunae recordatione adlevabant (*Nordmeyer p. 25 = 277; Cima, Riv. di fil. XXXIV, 1906, 537; Ladek, Frage p. 7 = 679*)

[933](#) Plin. VII 13, 57 Agrippina Germanici noviens (mater) Suet. Cal. VII 1 (Germanicus) habuit in matrimonio Agrippinam, M. Agrippae et Iuliae filiam, et ex ea novem liberos tulit

[936](#) Sen. Herc. 39 toto deus narratur orbe Ov. am. I 8, 10 fulget in orbe dies Oros. hist. I prol. 12 toto orbe fulserunt—749 Sil. X 163 nomen in Umbro clarum...populo

[937](#) Sen. Ag. 33 fert uterum gravem Oed. 637 Phoen. 535 Ov. m. X 495 gravem...uterum III 344 her. IV 58 enixa est utero

[938](#) 279

[939](#) Tac. a. V 3 (Tiberius) in nurum ne id quidem confingere ausus adrogantiam oris et contumacem animum incusavit eqs. VI 25 de Agrippina auditum, quam interfecto Seiano spe sustentatam provixisse reor, et postquam nihil de saevitia remittebatur, voluntate extinctam, nisi si negatis alimentis adsimulatus est finis, qui videretur sponte sumptus eqs. Suet. Tib. LIII 1 nurum Agrippinam...Pandatarium relegavit conviciantique oculum per centurionem verberibus excussit; rursus mori inedia destinanti per vim ore diducto infulciri cibum iussit. sed et perseverantem et ita absumptam criminosis insectatus est eqs. Dio LVIII 22, 4 p. 609 B. Sen. ep. LXXXV 27 captivitatem, verbera, catenas, egestatem 41 rem. fort. XVI 9 mors, exilium, luctus, dolor Med. 337 Verg. g. III 208 verbera pati A. II 638 exiliumque pati Tac. a. I 58 catenas...iniectas perpressus sum Hor. c. III 11, 45 saevis oneret catenis Sil. XIII 609 Stat. Th. 562

[942](#) Tac. a. II 84 soror Germanici Livia nupta Druso duos virilis sexus simul enixa est. quod rarum laetumque etiam modicis penatibus tanto gaudio principem adfecit, ut non temperaverit, quin iactaret apud patres nulli ante Romanorum eiusdem fastigii viro geminam stirpem editam IV 3 hanc (Liviam Seianus) ut amore incensus adulterio pellexit,..atque illa, cui avunculus Augustus, socer Tiberius, ex Druso liberi, seque ac maiores et posteros municipali adultero foedabat eqs. sed magnitudine facinoris metum, prolationes, diversa interdum consilia adferebat. 8 venenum...Druso datum per Lygdum spadonem 10 corrupta ad scelus Livia Seianum Lygdi quoque spadonis animum stupro vinxisse eqs. VI 2 quasi recens cognitis Liviae flagitiis ac non pridem etiam punitis atroces sententiae dicebantur in effigies quoque ac memoriam eius Dio LVII 22, 2 LVIII 11, 6 p. 584; 600 B.

[943](#) Liv. XXVIII 22, 5 facinus...foedum ac ferum

[944](#) Tac. a. XIII 32 post Iuliam Drusi filiam dolo Messalinae interfectam 43 Iuliam Drusi filiam Sabinamque Poppaeam ad mortem actas Suet. Claud. XXIX 1 Iuliasque alteram Drusi, alteram Germanici (*de hac vd.* Dio LX 8, 5 p. 671 B.) filiam, crimine incerto nec defensione ulla data occidit 43 Sen. apoc. X 4 iste (Claudius) hanc mihi gratiam rettulit, ut duas Iulias proneptes meas occideret, alteram ferro alteram fame,..die mihi, dive Claudi, quare quemquam ex his, quos quasque occidisti, antequam de causa cognosceres, antequam audires, damnasti? Dio LX 18, 4 p. 680 B. (*Ladek p. 38; Frage p. 8 = 680*)—Verg. A. I 382 fata secutus IX 204 950 Iuv. XIV 329 Narcissi, indulisit Caesar cui Claudius omnia, cuius paruit imperiis uxorem occidere iussus

[951](#) Tac. a. XI 38 tunc primum (Messalina) fortunam suam introscepit ferrumque accepit, quod frustra iugulo aut pectori per trepidationem admovens ictu tribuni transigitur Dio LX 31 p. 6 B.—Ov. ex P. III 2, 58 caesus ut ense cadat

[954](#) Tac. a. XIV 5 Dio LXI 13, 3 (*ad* 314)

[956](#) Hor. c. III 27, 46 lacerare ferro

[958](#) 79; 170 Verg. A. V 734 tristes umbrae

[959](#) 88; 609

[960](#) Verg. A. IV 325 Hor. c. II 17, 6 Ov. m. XIII 517; 531 f. III 249 al. quid moror?

[961](#) Ov. f. V 203 dederat...ius ex P. I 9, 34 am. I 1, 5 Sen. ep. XXXVI 6 in mores fortuna ius non habet XVIII 1 LVII 3 LVIII 6 Stat. s. II 4, 17 al.

[962](#) Sen. Herc. Oct. 1023 superosque testor Oed. 14 caelum deosque testor Thy. 1102 Troad. 644 (*ad* 965) Phaedr. 604 Verg. A. IV 492 XII 581 Ov. m. II 304 superos testatus Sil. II 282—Soph. El. 110 ὦ δῶμ' Αἴδου καὶ Περσεφόνης, ὦ χθόνη' Ἑρμῆ καὶ πότνη' Ἄρα, σεμναί τε θεῶν παῖδες Ἐρινύες eqs.

[965](#) Sen. Herc. Oet. 1064 Tartara et tristes Erebi deos Troad. 644 testor immites deos deosque veros coniugis manes mei Ov. m. X 76 deos Erebi—Sen. Med. 13 sceleris ultrices deae 967 Curt. VII 5, 25 Luc. (II 531) X 337 Val. I 796 ultrices deae Prop. III 20, 22 Ov. met. XIV 693 ultioresque deos Tac. h. IV 57 a. IV 28 Boeth. cons. phil. III 12 metr. 32 ultrices scelerum deae

[968](#) Sen. Oed. 878 iam morte dignus Phaedr. 1208 morte facili dignus Ov. tr. I 2, 57 ex P. I 2, 13 poena dignum graviore m. XIV 777 Sil. VI 500 poenaeque necisque

[970](#) Verg. A. X 165 armetque rates pelagoque vehatur—Sen. Troad. 203 pelago vela...dares 1044 iussi dare vela nautae cum simul ventis Ag. 143 fluctibus dedimus ratem nat. q. V 18, 6 Verg. A. I 34 in altum vela dabant XII 263 (profundo) IV 546 VIII 707 (ventis) III 9 g. II 41 Ov. her. II 25 f. V 162 al.

[973](#) Ov. ex P. III 2, 62 Iphigenian...levibus ventis sub nube per aera vectam Sen. Herc. 699 leni fluctuat zephyro Oed. 37 non aura gelido lenis afflatu...non zephyri leves 884 zephyro levi...lenis et modice fluens aura Ag. 431 aura primo lenis...levi...zephyri mollis afflatu Med. 304 Ov. m. XIV 432; 597 Luc. VIII 789 al. levibus .. auris Cat. LXIV 84 nave levi ac lenibus auris Ov. her. XIV 39 Ciris 25 evis zephyrus Sil. VI 527 XVI 442

[974](#) Cic. Arat. 204 caerulea contectus nube Ov. m. V 570 VI 217—Lucr. IV 182 aetheriis nubibus

[978](#) Verg. A. VI 69 Triviae...templum

[980](#) Sen. Phaedr. 166 quod non ulla tellus barbara commisit...nec inhospitalis Taurus Luc. I 446 Sythicae non mitior ara Dianae VIII 392 barbara tellus Iuv. XV 115 Maeotide saevior ara Dracont. Rom. V 139 Taurica crudelis mitis tamen ara Dianae nec Busiris atrox Ov. tr. III 11, 7 barbara me tellus et inhospita litora Ponti V 2, 31 m. VII 53 Tib. III 4, 91 Stat. s. V 2, 46

[981](#) *cf.* 757

[983](#) Ov. tr. IV 4, 61 hominum gaudere cruore (*in Iphigeniae historia*) Sen. cp. LXXXVIII 7 humano cruore gaudentia XCV 31 dial. IV 5, 1 IX 2, 13 clem. I 25, 1 Apul. met. VIII 18.

INDEX NOMINVM

Acheron [339](#)

Achilles [814](#)

(Acte) [105](#)(?), [193](#), [196](#)

Aegyptus [522](#)

(Agamemnon) [61](#); vd. Atrides

Agrippa [934](#)

(Agrippina, Germanici uxor) [932](#)
Agrippina (mater Neronis) [593](#) ([21](#); [31](#); [44](#); [93](#); [127](#); [141](#); [153](#); [164](#); [171](#); [243](#); [313](#); [722](#); [748](#); [953](#))
Alcides [210](#)
Alcyones [7](#)
Amor [557](#); [562](#); [569](#); [697](#); vd. Cupido
(Antonius) [519](#)
Apollo vd. Titan
Arctoum frigus [234](#)
Astraea [425](#)
Atrides [816](#)
Augusta [328](#); [748](#)
Augusta domus [168](#)
Augustum nomen [251](#)
Augustus [477](#); [505](#); (Tiberius) [934](#); (= imperator) [220](#); [284](#); [658](#)
Aulis [979](#)
Aurora [2](#)
Bacchus [209](#)
Bootes [234](#)
Britannicus [169](#) ([45](#); [67](#); [103](#); [112](#); [115](#); [139](#); [167](#); [182](#); [226](#); [242](#); [268](#); [342](#); [617](#); [907](#))
Britanni [28](#); [41](#)
Brutus [498](#)
Caesar [502](#)
= imperator [338](#); [457](#); [694](#)
= Germanicus [935](#)
Chaos [391](#)
Claudia [671](#); [789](#); [803](#)
Claudius [38](#) ([25](#); [31](#); [102](#); [135](#); [137](#); [164](#); [261](#); [268](#); [286](#); [340](#); [586](#); [614](#); [967](#))
Claudia gens [534](#) proles [278](#)
Clotho [15](#)
Corsicum mare [382](#)
Crispinus [731](#)
Cupido [199](#); [807](#); vd. Amor
Danae ([207](#)) [772](#)
Danai [815](#)
Diana vd. Phoebe
Dis [556](#)
Domitius [249](#)
Drusi Livia [942](#)
Electra [59](#)
Erebus [966](#)
Erinyes [23](#); [161](#); [263](#); [619](#); [913](#); ([966](#))
Europe ([206](#)) [766](#)
Fides [398](#)
Fortuna [377](#) ([36](#); [451](#); [888](#); [898](#); [931](#); [962](#))
(Germanicus) [935](#)
Gracchi [882](#)
Hebe [210](#)
(Helena) [773](#); [775](#)
Hercules vd. Alcides
Iphigenia [976](#)
Iulia [944](#)
Iuno [211](#); [216](#); [219](#); [283](#); [535](#) ([202](#); [546](#))
Iuppiter [218](#); [238](#); [500](#); [546](#); [810](#) ([228](#); [245](#); [554](#)); vd. Tonans
Iustitia [398](#)
Ixion [623](#)
Lar [747](#)
Latinae matres [720](#)
Leda [208](#); [764](#); [770](#)
Livia Drusi [942](#)
Livius (Drusus) [887](#)
Lucreti nata [303](#)
Mars [293](#)
[Mauri [980](#)]
(Messalina) [10](#); [102](#); [259](#); [536](#); [947](#)
(Minerva) [546](#)
Nero [249](#); [436](#); [438](#); [672](#); [685](#); [716](#); [733](#); [820](#); [953](#) ([45](#); [48](#); [85](#); [104](#); [150](#); [225](#); [235](#); [313](#); [334](#); [603](#); [655](#); [790](#); [893](#))
Nilus [519](#)
Oceanus [27](#); [40](#)
Octavia [1](#); [57](#); [646](#); [746](#); [786](#); [877](#) ([46](#); [534](#); [587](#); [827](#); [861](#)); vd. Claudia
Olympus [209](#)
(Orestes) [62](#)
Pandataria terra [972](#) (vd. codd.)
Pandioniae volucres [8](#)
(Paris) [774](#)

Parthi [628](#)
 Peleus [707](#)
 Penates [149](#); [163](#); [278](#); [508](#); [665](#); [747](#); [789](#); [803](#); [852](#)
 [Pharia terra [972](#)]
 Philippi [516](#)
 Phoebe [389](#)
 Phoebus vd. Titan
 Phrygia [777](#)
 Phrygius pastor [774](#)
 Pietas [160](#); [911](#)
 Plautus (Rubellius) [438](#); [465](#)
 Poppaea [571](#); [596](#); [673](#); [684](#); [690](#); [769](#); [791](#); [795](#) ([105?](#); [125](#); [186](#); [276](#); [544](#); [591](#); [841](#); [853](#))
 Praefectus [439](#); [782](#); [805](#); [846](#)
 Priamus [817](#)
 Roma [281](#); [491](#); [493](#); [503](#); [824](#); [983](#)
 Romanus dux [521](#) populus [676](#) -na virtus [292](#)
 Saturnus [396](#)
 Seneca [377](#); [589](#); [696](#)
 Siculum mare [516](#)
 Sidonius taurus [206](#)
 Silanus [148](#)
 Sisyphus [622](#)
 Sparte [773](#)
 Stygia fax [162](#); [594](#) ratis [127](#) -gii ignes [24](#) sinus [135](#) tori [263](#) -giae umbrae [79](#)
 Sulla [438b](#); [465](#)
 [Tanais [41](#)]
 Tantalus [621](#)
 Tarquinius [305](#) (295)
 Tartarus [223](#); [593](#); [644](#); [965](#)
 Tauri [980](#) (vd. codd.)
 Tellus [239](#); [404](#)
 Thetis [707](#)
 (Tiberius) [934](#)
 Titan [3](#)
 Tityos [622](#)
 Tonans [215](#); [762](#)
 Trivia [978](#)
 Tullia [305](#)
 Tyndaris [775](#)
 Typhon [238](#)
 Tyrrhenum aequor [311](#)
 Venus [191](#); [258](#); [433](#); [545](#); [560](#); [697](#)
 [Vindex [255](#); [596](#)]
 (Virginia) [297](#)
 Vulcanus [560](#)
 Zephyrus [973](#).

INDEX METRICVS

Fr. A. Lange, Quaestiones metricae, Bonnae 1851.

Bern. Schmidt, De emendandarum Senecae tragoediarum rationibus prosodiacis et metricis, Berolini 1860.

G. Richter, De Seneca tragoediarum auctore, Bonnae 1862 p. 15.

M. Hoche, Die Metra des Tragikers Seneca, Halis 1862.

L. Mueller, Zur Litteratur der Tragödien des Seneca, Fleckeis. Jahrb. LXXXIX, 1864, p. 419; 473.

— De re metrica poetarum latinorum 2, Petropoli-Lipsiae 1894.

E. Ackermann, De Senecae Hercule Oetaeo, Philol. Suppl. X, 1907, p. 352.

E. Flinck, De Octaviae praetextae auctore, Helsingforsiae 1919 p. 86.

DE SINGVLIS PEDIBVS

Trimetrorum in pedem primum admittitur spondeus, paulo minus iambs et anapaestus, satis saepe dactylus, bis ([118](#); [120](#)) proceleusmaticus, semel ([609](#)) tribrachys

in alterum iambus et tribrachys

in tertium iambus, spondeus, dactylus, rarius (48; 103; 157; 165; 252; 386; 486; 740; 851; 867; 874) tribrachys, perraro ([447;] 708; 737) anapaestus (Schmidt p. 52)

in quartum iambus et raro (128; 140; 146; 196; 254; 259; 384; 433; 446; 467; 501; 520; 525; 552; 605; 623; 632; 637; 638; 719; 723; 728) tribrachys

in quintum spondeus et rarius anapaestus

in sextum iambus et pyrrhichius.

Cfr, Hoche p. 10.

Tribrachym plerumque efficiunt ultima syllaba prioris et duae primae syllabae sequentis verbi, ut (*sae*)*va mari(a)* in v. 44 (vd. 48; 103; 105; 109; 116; 128; 140 etc.); quibus accedunt 446 *regenda magis* (467) 638; excipiuntur praeter 501 (*sae*)*pe per ho(norum)* (cfr. Herc. 56 Troad. 682; 981; 987; 1158; Schmidt p. 46) 56 *quod uti(nam)*; 599 *memori(a)* (cfr. Oed. 768; 818 Med. 556); 609 *nec odi(a)*.

Anapaestum in pede primo et quinto plerumque mera verba anapaestica reddunt, ut 34 *fragili* (36; 49; 51; 109; 120 etc.), praeterea in pede quinto saepe verborum polysyllaborum clausulae anapaesticae, ut 38 *imperio* (35; 41; 111; 113; 127 etc.); in pede primo tails verbi initium anapaesticum, ut 47 *eademque* (52; 54; 100; 102; 106 etc.), quod in pede tertio reperimus in versibus iam memoratis 708; 737, aut verbum breve, quod syllaba longa vocis longioris excipitur, ut 37 *modo prae(potentem)*, cfr. 101; 139; 168; 176; 383; 482; 576; 580; 584; 598; 624; 735. Hoc in pedem quintum transtulit versus nobis saepius in partes vocandus 393 *genus impium* (Herc. Oet. 406; 757; 1847). Multo rariores sunt formae elisione coniunctae, quales sunt *scelerum om(nium)* aut in pede quinto (44; 159; 379; 463; 502; 589; 601; 622.; 630; 635; 781, quibus subiungas 267) aut in primo (113; 438; 460; 545; 557; 586; 636). A norma solita recedunt minus exempla primi pedis 440 *nihil in* (562; 741; 875) aut 125 *adice his* (424; 869) et quinti 873 (*con*)*silium ac*, magis 541 (*in*)*socia(biliti)*, 452 *levis est* (Tro. 43 Oed. 970 Med. 126; 897 Phoen. 354 Thy. 1088 Herc. Oet. 246; 481; Schmidt p. 53), 844 *sed ades(se)*, (cfr. Herc. 48; 236; 661; 699; 978; 1187; Schmidt p. 47); maxime, ut emendatione opus sit, in pede tertio 447 *satis es(se)*.

Dactylus in primo pede conformatur initio verbi quattuor syllabarum, ut 40 *ocea(nus)* 53; 121; 179; 186; 228 etc., aut monosyllabo longo excepto duabus brevibus syllabis verbi, quod harum spatium aut explet (123 *tunc tremor*; 483; 530; 570) aut superat (107 *sed scele(ris)*; 147; 166; 191; 195; 240; 432; 454; 462; 497; 512; 540; 644; 690; 710; 838; 865). In pede tertio nec hae nec illa species paucis locis exemptis (146; 467; 553; 564; 840; 866; 128; 602; 624; 746; 856; in v. 526 in utroque pede dactylus exstat) adamantur, sed distributio dactyli inter duo vocabula ita praefertur, ut pes fiat, qualis est 100 (*quam*)*vis pati(ar)*; 120; 135; 143; 152; 168; 176; 177; 178 etc., a qua specie paulum distant 381 (*late*)*bam procul*, 741 (*quie*)*tem sacer*, ubi duae breves uni voci sufficiunt. Singularia tamen propter accentum in versus exordio sunt 146 *victima* 638 *viscera* 789 *reddere* (Herc. 995; 1163 Troad. 204 al.; Schmidt p. 43).

Proceleusmaticum inveniri in pede primo 118; 120 (Troad. 36; 168; 413; 457; 572 al.; Schmidt p. 48) iam dixi.

Bis in eodem versu pedes trium syllabarum occurrunt plus 80 locis ut 44; 49; 100; 109; 113; 124 etc., ter 146; 180; 194; 381; 440; 504; 526; 578; 589; 605; 630; 638; 754. Versus 120 proceleusmaticum exhibet, dactylum, anapaestum.

Versus iambici fere omnes exeunt in verba bisyllaba, quibus praeter 104; 179; 612 monosyllabis distinctos verba eiusdem aut maioris longitudinis antecedunt; in illis tribus versibus et ubicunque versus vocabulo mensurae creticae finitur, ut 36; 44; 103; 110; 152; 159 etc., illa monosyllaba aut cretici semper elisione cum verbo antecedente coalescunt praeter 237; 457; 468, ubi monosyllabum praecedat non diminuens (ut Med. 735), et 393, ubi bisyllabum praemisum est (ut Herc. Oet. 406; 757; 1847). Verborum plus trium syllabarum exempla ultimo illo loco habes (442; 446; (496; 541; 835; 837; 870) (Schmidt p. 40).

Trimetri terminantur vocali brevi 32ies ut 42; 50; 101; 102; 103; 142 etc.

In canticis anapaestorum et spondeorum distributiones maxime arriserunt hae (cfr. etiam Hoche p. 40):

```
-- -- uu -- -- uu -- --  
-- -- -- -- -- uu -- --  
-- uu -- -- -- uu -- --  
-- -- uu -- -- -- uu -- --  
-- -- -- -- -- uu -- --
```

omnes triginta fere pluribusque exemplis probatae.

Minus alii lenocinantur ordines, inter quos contempti fere iacent

- u u - - u u - - - (69; 75; 651; 879; 887)

u u - - - u u - - - (304; 896)

u u - u u - - - - (885; 915)
u u - u u - u u - - - (365; 652; 884; 966)
u u - u u - u u - u u - (308; 341; 917)
u u - - - - - (688; 766; 961)
- - - - - (12; 77; 217; 659; 968; 975),

maximeque abhorruit poeta ab anapaesto statim dactylum premente

- u u u u - - - - (646 Herc. Oet. 186; Schmidt p. 67)
- - - - u u u u - (904 Herc. Oet. 1883)

neque usquam dactylum in pedem alterum vel quartum admisit, nisi forte codicibus fidem habes in v. 779 (Schmidt p. 66).

In monometris praeplacuit dactylo adhaerens comes spondeus (19; 61; 221 etc.) aut spondeo anapaestus (2; 27; 30; 58; 64 etc.); rarius anapaestum spondeus sequitur (369; 375) aut duo inveniuntur sive anapaesti (78; 329; 344; 347; 813b) sive spondei (315; 373).

Versus anapaestici exeunt in breves vocales 17, 28 = 777; 62; 71; 316; 319; 320; 330; 334; 655; 768; 776; 809; 890; (926;); 936; 951; 955; 983; in breves syllabas una consonante terminatas, quibus versus a vocali incipiens succedit, 26; 67; 94; 204; 298; 306; 309; 331; 342; 662; 675; 806; 899; 965; 979; Schmidt p. 64; Hoche p. 44.

Eliditur in pede ultimo 298.

DE CAESVRIS

Caesura sollemnis est penthemimeres, ut 39; 42; 43; 44; 47; 50 etc., saepe adiuta hepthemimere ut 34; 35; 36; 37; 38 etc. Haec sola invenitur 40; 128; 148; 198; 377; 453; 460; 463; 464; 467; 479; 482; 514; 526; 529; 602; 603; 629; 631; 633; 642; 708; 724; 731; 737; 743; 746; 748; 786; 791; 822; 849; 856; 868 (188; 447; 490; 521; 564; 632; 848); cfr. Schmidt p. 55. Versum caesura carentem 175 iam correxerunt codices deteriores.

Elisiones in ipsa caesura (?) 521; 564.

Monosyllabum ante caesuram penth. habes 146; 446; (447;); 467; [490;] [632;] 636; 858; [441; 458; 472; 478; 492; 523; 582; 839; 848]; duo monosyllaba 154; 169; 174; 179; 454; 553; 581; 621; 760; 823; 825; 827; 840; 872; [188; 848].

DE ELISIONIBVS ET HIATV

In 600 trimetris eliduntur syllabae

breves ante longas, ut 44; 110; 113; 117 etc., in summa 65;

breves ante breves 49; 119; 121; 140; 161; 165; 196; 244; 269; 406; 446; 447; 493; 549; 557; 561; 564; 754; 756; 759; 783; 842 = 22;

mediae ante longas 159; 179; 188; 244; 251; 261; 266; 379; 387; 424; 427; 441; 455; 457; 460; 465; 467; 472; 521; 544; 557; 593; 601; 607; 612; 630; 636 (ter); 640; 707; 728; 750; 790; 847; 859; 865; 869; 876 = 39;

mediae ante breves 178; 435; 540 = 3;

longae ante longas: 36; 103; 104; 110; 129; [133;] 135; 152; 158; 199; 242; 249; 267; 379; 386; 422; 463; 488; 495; 562; 575; 622; 638; 705; 781; 805; 857 = 26; inter quae exempla sunt voces anapaesticae 463; 632; 705; 781; iambica (*Nero*) 249; quibus accedunt arrosi cretici 104; 158; 495 et choriambus 267; cfr. Schmidt p. 22.

Monosyllabum *ne* ante vocalem brevem exstat 870; nusquam alibi nec monosyllabum nec longa syllaba cum brevi conglutinatur. Schmidt p. 25

Elisiones hae obviam se dant plerumque in arsis prima, quarta, quinta, in thesi altera, raro in arsi altera (134; 169; 443; 635; 754; 802), tertia (564; 705), in thesi tertia (521; 564; 705), quarta (121; 493; 870), quinta (49; 110; 165; 244; 426; 429; 474; 549; 561; 624; 639; 703 in particula *atque*, praeterea 467), nusquam in thesi prima aut in pede sexto.

Bis in eodem versu syllabae coalescunt 104; 196; 244; 379; 474; 493; 557; 564; 638; 705; 805; ter 110; 636.

Aphaereseos exempla in verbo *est* habes 27, inter quae bis in v. 458, in *es* 694; 748

In mutatione personarum elisio fit 457 (Ag. 793), in caesura 521; 564.

In canticis eliduntur syllabae

breves ante longas [6](#); [7](#) (bis); [8](#); [9](#); [23](#); [25](#); [29](#); [85](#); [99b](#); ([298](#)); [337](#); ([350](#) in codd.) [353](#); [356](#); [763](#); [884](#); [921](#) (bis); [934](#); [961](#); [968](#); [974](#); [978](#);

breves ante breves [19](#); [322](#); [649](#); ([779](#); [916](#));

mediae ante longas [14](#); [766](#); [926](#); [952](#); [966](#);

mediae ante breves [22](#);

longae ante longas [12](#); [27](#).

Fere omnes deprehenduntur in pede primo aut tertio, tres tantum ([9](#); [22](#); [322](#)) in altero, una in quarto versus [298](#), de quo dubitatur.

Bis eliditur [7](#); [921](#).

Aphaeresis in *est* [9](#); [201](#); [301](#); [944](#); [946](#); [969](#); [979](#); in *es* [358](#); [964](#).

Hiatus, quem codices exhibent, in trimetris [173](#); [516](#) (cfr. Herc. 1284 Thy. 302; 1021 Herc. Oet. 1201; 1402; Ackermann p. 354) emendandus videtur, in media anapaestorum parte alia versuum distributione loco removendus. Inter singulos canticorum versus in hac editione libertatem illam habes [4](#); [16](#); [17](#); [21](#); [88](#); [98](#); [206](#); [323](#); [334](#); [336](#); [362](#); [370](#); [374](#); [658](#); [668](#); [685](#); [686](#); [778](#); [813b](#); [897](#); [907](#); [936](#); [969](#); [976](#); [978](#); syllabam et hiantem et brevem in fine [17](#); [334](#); [936](#) (Ag. 79; 646); cfr. Schmidt p. 64; Hoche p. 44.

PROSODIACA

mihī [570](#); [901](#); [905](#); [917](#); [932](#); *mihī* [150](#); *tibī* [482](#); [771](#); *sibī* [925](#); *nīsī* [101](#); *egō* [649](#); [654](#).

cernō [727](#); [907](#), *quaesō* [80](#), *restō* [71](#), *virgō* [297](#), *fundarō* [532](#), *perpetuū* [548](#), at *cupidō* [426](#).

modō [37](#); [84](#); [118](#); [120](#); [168](#); [205](#); [206](#); [764](#); [766](#); [892](#); at *modō* [273](#). Cfr. Schmidt p. 30; K. Hartenberger, De o finali apud poetas latinos ab Ennio usque ad Iuvenalem, Bonnae 1911, p. 65.

Claudi [38](#); *Lucreti* [302](#); *imperi* [483](#); [601](#); [790](#); *ingeni* [152](#); *consilii* [447](#); *petīt* (?) [422](#).

temerē [246](#); [440](#); [553](#); [577](#); [784](#); [793](#); [847](#); *tabē* [512](#);

ādice [125](#); *sūbicīt* [827](#); cfr. Schmidt p. 16.

hymēnaeus [146](#); *expulērunt* (-erant codd. meliores) [294](#).

Frommannsche Buchdruckerei (Hermann Pohle) in Jena—5040

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK OCTAVIA PRAETEXTA ***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE

THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE

PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase

“Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1

with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, “Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation.”
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain “Defects,” such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the “Right of Replacement or Refund” described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you ‘AS-IS’, WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR

FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™'s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.